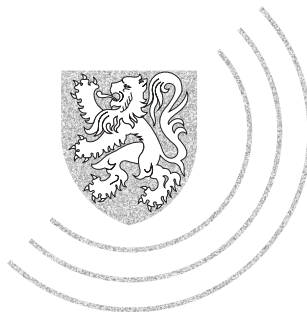

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

3 november 2004

TOELICHTINGEN

bij de aanpassing van de middelenbegroting en de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004

bij de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005

ALGEMENE TOELICHTING

INHOUD

	Blz.
Hoofdstuk I : Algemeen overzicht	3
Hoofdstuk II : De economisch-financiële omgeving	6
1. Internationaal	6
2. Vlaanderen	9
Hoofdstuk III : De middelenontwikkeling in de begrotingen 2005 en vorige	11
1. Samenvattend overzicht	11
2. De samengevoegde en gedeelde belastingen	18
3. Dotaties vanwege de federale overheid	26
4. De gewestelijke belastingen	27
5. Toegewezen ontvangsten	31
6. Andere ontvangsten	31
7. Kredietverleningen en deelnemingen	32
8. Lambermontoverzicht	32
9. ESR-gecorrigeerde ontvangsten	33
Hoofdstuk IV : De uitgavenbegroting 2005	34
1. Beleids- en betalingskredieten	34
2. Korte bespreking van de belangrijkste wijzingen per beleidsthema	45
Hoofdstuk V : De begroting in het kader van de normering	56
Hoofdstuk VI : Kassaldi, schuldevolutie en schuldbeheer	59
1. Kassaldi	59
2. Kerncijfers schuld	60
3. Aspecten van de directe schuld	62
4. Evolutie van de indirecte schuld	64
5. Bevordering van de naambekendheid van de Vlaamse Gemeenschap	64
Bijlage betreffende akkoorden inzake begrotingsnormen	65
1. Inleiding	65
2. Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005	65
3. Akkoord van 21 maart 2002	71
4. Overleg Federale Overheid – Gewesten en Gemeenschappen van 22 september 2003	72

HOOFDSTUK I

ALGEMEEN OVERZICHT

De in het regeerakkoord vooropgestelde doelstelling om een gezond financieel beleid te voeren en het behoud van het evenwicht tussen de inkomsten en de uitgaven te garanderen, was de rode draad bij de besprekingen en de besluitvorming rond de aanpassing van de begroting 2004 en de opmaak van de initiële begroting 2005. Vanuit een meerjarig perspectief stond de nieuwe regering voor de moeilijke opdracht om enerzijds de reeds aangegane engagementen tegenover de Vlaamse burgers met een aantoonbare impact op de doelstelling om een blijvende degelijke zorg en inkomen te garanderen, verder te honoreren. Anderzijds was het de wens en de uitdaging om voldoende grote begrotingsoverschotten op te bouwen teneinde de schuld maximaal te kunnen blijven afbouwen. Dit is zonder meer de beste garantie voor onze maatschappij om in de moeilijke jaren die voor ons liggen de budgettaire lasten van de toenemende vergrijzing opvangen.

De Vlaamse regering heeft, vanuit deze bekommernis, in deze begrotingsronde dan ook resoluut gekozen om positief te antwoorden op het voorstel van de Hoge Raad voor Financiën om vanuit het principe van de intertemporele neutraliteit van het budgettair beleid de primaire uitgaven te laten evolueren op basis van een constante reële groei en de bijkomende beleidsruimte die door het Lambermontakkoord wordt geboden voorzichtig te benutten. Concreet houdt dit in dat Vlaanderen in 2005 een bijkomende inspanning zal leveren van 95 miljoen euro. De Vlaamse regering roept daarbij alle andere overheden op om dezelfde strenge normen te hanteren.

Maar laat duidelijk zijn dat de Vlaamse regering heeft gekozen voor een geconditioneerde verstrenging van haar begrotingsdoelstelling. Concreet moeten 3 voorwaarden worden vervuld :

- Alle andere entiteiten dienen eveneens het verstrengde HRF-traject te volgen;
- Er moet een sanctionering komen voor die entiteiten die hun doelstellingen niet halen;
- Er moet een positieve oplossing komen omtrent de parameterdiscussie en de toepassing van artikel 8 van de overeenkomst van 15/12/2000.

Vlaanderen opteert tevens voor een voorzichtige aanpak inzake de middelenberekening en houdt bij de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen voorlopig slechts rekening met een BNI-groei van 2%. Het verschil met de recentste ramingen van de groei en de inflatie wordt in beide begrotingen opgenomen in een conjunctuurprovisie. Niet onaanzienlijke bedragen (+/- 90 miljoen euro in 2004 en +/- 77 miljoen euro in 2005) worden, voorzichtigheidshalve, voorlopig gereserveerd en kunnen pas uitgegeven worden op het ogenblik dat de groei zich effectief realiseert.

Deze strikte begrotingsdiscipline impliceert echter niet dat er in deze begrotingen geen beleidskeuzes werden gemaakt. De beperkte beschikbare middelen, zeker in de aanvangsjaren van deze legislatuur, worden aangewend om alle vroegere engagementen correct te honoreren en tevens enkele specifieke maatschappelijke noden die zich stellen prioritair te kunnen aanpakken.

Deze begrotingsronde voorziet tenslotte in een evenwichtig pakket aan maatregelen voor 2004 en 2005.

Voor de begroting 2004 worden beperkte kredietverhogingen, voornamelijk in de welzijnssector, voorgesteld. Om een aantal maatschappelijk zeer belangrijke doelstellingen te realiseren werden in 2005 door alle ministers inspanningen geleverd om minder prioritaire uitgaven te heroriënteren. Als methodiek werd daarbij gekozen voor een (gecorrigeerde) lineaire maatregel. Inzonderheid werd eveneens een lineaire besparing toegepast op de apparaatskosten (personeel en werking) van zowel MVG als VOI's. Waardoor meteen ook de intentie tot rationalisering, prioritering en verhoogde efficiëntie in hoofde van de lijnmanagers wordt kenbaar gemaakt.

De belangrijkste kredietverhogingen situeren zich in de gehandicaptenzorg, waarvoor de kredieten nogmaals substantieel verhoogd werden, een provisie voor een aanvullend werkgelegenheidsakkoord waarvan de bestemming het voorwerp zal uitmaken van een overleg met de sociale partners, de verdere uitvoering van het innovatiepact, mobiliteitsverhogende maatregelen, de financiering van de lokale besturen (waaronder ook de milieuconvenanten met lokale overheden).

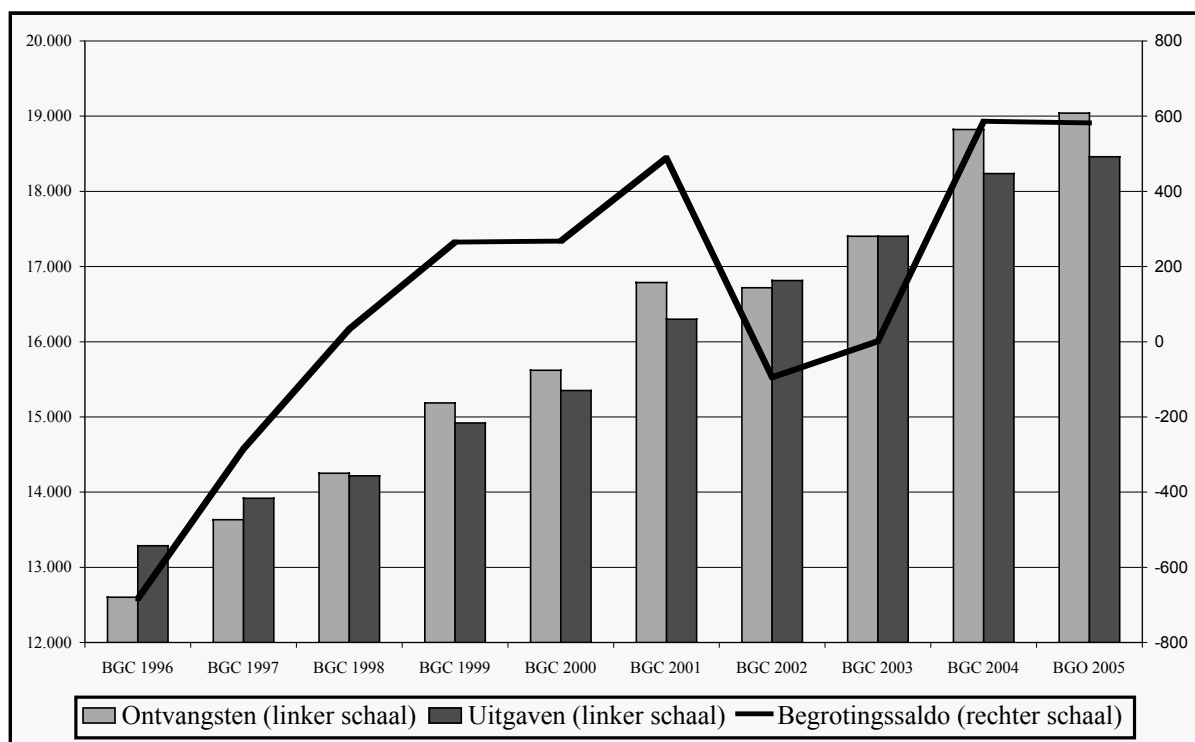
Tenslotte dient benadrukt te worden dat we met deze begrotingsoefening ook voor de eerste maal een volledige ESR-geconsolideerde begrotingsoefening hebben gemaakt.

Onderstaande tabel en grafiek bieden een overzicht van de evolutie van ontvangsten en uitgaven en het begrotingssaldo, met de aangepaste gegevens van de tweede begrotingscontrole 2004 en de initiële begroting 2005. In een afzonderlijk hoofdstuk wordt stilgestaan bij de vertaling van deze begrotingssaldi naar gecorrigeerde vorderingensaldi, de toetsingsbasis voor de naleving van de begrotingsnorm in ESR-termen.

Tabel A.1 : Middelen- en uitgavenevoluties 1999-2005 (in miljoen euro)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Middelen	15.186	15.620	16.788	16.718	17.403	18.822	19.041
Uitgaven	14.920	15.352	16.299	16.813	17.401	18.236	18.459
Begrotingssaldo	266	268	489	-94	1	586	582

Grafiek A.1 : Middelen- en uitgavenevoluties 1996-2005 (in miljoen euro)

Tabel A.2 : Uitgaven verdeeld per kredietsoort (in miljoen euro).

	2bgc 2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc 2004	Ini 2005
Niet-gesplitste kredieten (NGK)	14.445	14.637	14.207	14.500 (*1)	14.637
Gesplitste vastleggingskredieten (GVK)	2.919	3.193	3.633	3.610	3.705
Gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK)	2.873	3.198	3.632	3.606	3.740
Variabele kredieten (VRK)	83	74	74	130	82
Vastleggingsmachtigingen (MAC)	1.578	1.527	1.519	1.562	1.529

(*1) de 14.500 mio € omvat 14.483,3 miljoen NGK's + 16,5 miljoen BVJ's = 14.500 miljoen euro afgerond

HOOFDSTUK II

DE ECONOMISCH-FINANCIËLE OMGEVING

De economische situatie klaart op in vele delen van de wereld. Vooral in de Verenigde Staten en Japan is de groei van het BBP vrij sterk. Ook de landen van de eurozone doen het beter in 2004 dan het jaar voordien. De zwakke binnenlandse vraag verhindert momenteel een verdere expansie. Dit hangt samen met de opgelopen werkloosheid tijdens de laatste jaren. De stijging van de olieprijs zet eveneens een domper op de economische heropleving, hoewel de effecten binnen Europa nog binnen de perken blijven.

De conjunctuuropleving is ook in Vlaanderen een feit. In de industrie en de handel is er enige twijfel omtrent de sterkte van de vraag. De consumenten hebben echter nog steeds vertrouwen in de economische ontwikkeling. Doch de werkloosheid ondervindt voorslagnog geen uitgesproken kentering ten goede. Cfr. U.S.A. dergelijke positieve effecten inzake jobcreatie doen zich vooral voor aan het einde van de economische groei-cyclus aangezien bedrijven eerst voldoende zekerheid willen omtrent de gerealiseerde bedrijfswinsten.

Andere arbeidsmarktindicatoren doen het wel beter.

1. Internationaal

De groeiprognozes voor 2004 van de Europese Commissie en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) voor de Verenigde Staten en Japan werden ondertussen opwaarts bijgesteld, terwijl de recentste ramingen van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) van september 2004 optimistischer werden voor de eurozone.

De wereldhandel neemt fors toe, gedragen door de handel in de Aziatische regio. De OESO voorspelt een groei van de wereldhandel van 8,6% dit jaar en 10,2% in 2005. De handel van Australië, Nieuw-Zeeland, Japan en Korea zou volgend jaar met 10,9% toenemen, de rest van Azië met 17,1%. In China zou de handel zelfs met 25,0% groeien.

Tabel E.1 Reële groei van het BBP (in %). Realisaties en vooruitzichten. België in internationaal perspectief.

	2003	2004 – raming			2005 – prognose		
		Eur Comm	IMF	OESO	Eur Comm	IMF	OESO
België	1,1	2,0	2,5	2,0	2,5	2,3	2,6
Nederland	-0,7	1,0	1,1	0,9	1,6	1,8	2,1
Frankrijk	0,5	1,7	2,6	2,0 (2,7)	2,4	2,3	2,6
Duitsland	-0,1	1,5	2,0	1,1 (1,7)	1,8	1,8	2,1
VK	2,2	3,0	3,4	3,1 (3,4)	2,8	2,5	2,7
EU-15	0,8	2,0	2,6	/	2,4	2,5	/
Eurozone	0,5	1,7	2,2	1,6 (2,0)	2,3	2,2	2,4
VS	3,1	4,2	4,3	4,7 (4,3)	3,2	3,5	3,7
Japan	2,7	3,4	4,4	3,0 (4,4)	2,3	2,3	2,8
China	9,1	8,7	9,0	/	8,1	7,5	/

Bron: Europese Commissie (Spring 2004 Economic Forecasts), IMF (World Economic Outlook, September 2004), OESO (Perspectives économiques de l'OCDE, Vol. 2004/1, N° 75, juin 2004; Principaux Indicateurs Économiques, septembre 2004).

De cijfers tussen haakjes geven de voorspellingen van de *interim assessment* van de OESO weer (21 sept. 2004).

Verenigde Staten

Het Amerikaanse BBP presteerde bijzonder sterk tijdens de eerste helft van 2004. Het 1ste kwartaal liet een groei zien van 1,1% ten opzichte van het vorige kwartaal (+ 5,0% op jaarbasis). In het tweede trimester was dit + 0,7% kwartaal-op-kwartaal (+ 4,7% op jaarbasis). Dit vormt de beste prestatie sedert medio 2000, het hoogtepunt van de vorige conjunctuurencyclus. De consumptie kende een opvallende vertraging (0,4% groei tussen het eerste en het tweede kwartaal), in tegenstelling tot de bedrijfsinvesteringen, die met niet minder dan 2,9% op kwartaalbasis stegen. Dit valt te verklaren door de hoge bedrijfswinsten, de historisch lage rente en de afbouw van de schuldpositie van de ondernemingen. De consumptie ondervond hinder van de zeer zwakke groei van arbeidsplaatsen voor deze fase van de conjunctuurencyclus. Het handelstekort bleef verslechteren (6,5% van het BBP).

De Federal Reserve heeft de jongste vier maanden de rente driemaal met telkens 25 basispunten verhoogd van 1% tot 1,75%, na een pauze van één jaar. Sinds mei van dit jaar is de inflatie immers gestegen tot rond 3% op jaarbasis, vooral als gevolg van de fors gestegen olieprijs. De krachtige prijsstijging van olie wordt in de hand gewerkt door de structurele vraagstijging uit Azië, het verstevigen van de strategische oliereserves in de Verenigde Staten, de productiebeperkingen aangekondigd door de OPEC en speculatieve aankopen (geïnspireerd door de geopolitieke onzekerheid in Irak en in de belangrijkste producent Saoedi-Arabië). In de VS is de verwachting algemeen dat de monetaire politiek in de toekomst zal verstrakken. De inflatievrees wordt niet alleen door de energieprijzen gevoed, maar ook door de dynamische groei, stijgende invoerprijzen als gevolg van de zwakke dollar en de daling van de arbeidsproductiviteit. De ruimte voor renteverhogingen is groot gezien de uiterst lage lange rente, de soepele leningsvoorwaarden en de lage risicopremies voor leningen aan de ondernemingen. Een ander gevolg van de lage rentevoeten zijn de aantrekkende woningprijzen. Dit vergroot het onderpand en dus de kredietmogelijkheden van de huishoudens. Een gevolg van het monetaire beleid is de zeer hoge schuldgraad van de gezinnen.

In de VS wordt al enkele jaren een expansieve budgettaire politiek gevoerd, voornamelijk onder de vorm van belastingverlagingen. De belastinginkomsten zijn teruggevallen tot op hun laagste niveau sinds midden de jaren tachtig. Het begrotingstekort is opgelopen tot het peil van begin de jaren negentig (voor 2004 verwacht de OESO een tekort van 4,7% van het BBP, voor 2005 3,9%). De laatste begrotingsstimuli nemen dit jaar een einde. Het spreekt vanzelf dat een aanvullende inspanning noodzakelijk is om een anti-cyclisch beleid te kunnen voeren, dat wil zeggen om bij de volgende recessie over voldoende reserves te beschikken. Bovendien dienen, zoals overal, voorzieningen getroffen te worden om op langere termijn aan de vergrijzing van de bevolking het hoofd te kunnen bieden.

Japan

In Japan zien we eveneens een vertraging van de BBP-groei in het tweede kwartaal van 2004 (+ 0,4%, tegenover 1,6% in het eerste kwartaal). Jaar-op-jaar komt dit neer op een groei van 4,5% in het tweede kwartaal (5,2% in het eerste). De Japanse consumptiegroei blijft gezond (0,6% op kwartaalbasis, 3,4% op jaarbasis). Daarbij komt een behoorlijke investeringsgroei

van 2,4% op jaarbasis. Japan kan bovendien rekenen op een forse groeibijdrage van de buitenlandse vraag (ongeveer een kwart van de groei), gedragen door een uitvoer die jaar-op-jaar met 17,9% is toegenomen in het tweede kwartaal, tegenover een invoergroei van 10,8%. Deze positieve handelsbalans heeft een stijging van de bedrijfswinsten in de hand gewerkt.

De deflatoire trend zwakt af: de inflatie bedroeg -0,1% op jaarbasis in juli, tegenover -0,5% in mei. Deze evolutie geldt eveneens voor de onderliggende inflatie. Er is geen enkele aanleiding om de rente, die op het nulpeil blijft, te verhogen. Dit wordt dan ook niet verwacht.

In Japan, waar de begroting in 2003 een tekort van niet minder dan 8% van het BBP had bereikt, is een aanvang gemaakt met de sanering van de openbare financiën. Voor 2004 en 2005 worden deficits van respectievelijk 7,1% en 6,6% verwacht. Een streng begrotingsbeleid is des te noodzakelijker daar de bruto-schuld 160% van het BBP heeft overschreden. Bovendien weegt de vergrijzing nu reeds op de begroting.

Eurozone

In de eurozone bedroeg de groei in het tweede kwartaal 0,5% ten opzichte van het voorgaande kwartaal. Dit resultaat is nog ver verwijderd van de sterke groei die we in 1999-2000 optekenden en de prestaties van de andere economische blokken, maar is wel een gestage voortzetting van de opleving sedert midden 2003. De expansie blijft echter sterk afhankelijk van de buitenlandse vraag. Vergeleken met de jongste kwartalen vertoont de binnenlandse vraag van de eurozone in haar geheel geen tekenen van een duidelijke groeiversnelling. De groei van het BBP is ongelijk verdeeld binnen de eurozone: van onze buurlanden heeft Frankrijk dankzij een forse binnenlandse vraag in het tweede kwartaal een groei van 3,0% op jaarbasis bereikt, terwijl Duitsland strandt op 1,5% en Nederland (zoals Italië) zelfs op niet meer dan 1,1%. Al deze landen laten de jongste kwartalen wel een onafgebroken groeiversnelling zien. Het Verenigd Koninkrijk laat zich in positieve zin opmerken en komt uit op een groei van 3,7% jaar-op-jaar.

Zoals in de VS zwol de inflatie vanaf mei 2004 aan als gevolg van de gestegen olieprijsen. Na een piek in mei (2,5%) in de eurozone, zakte de inflatie in augustus terug tot 2,3% (jaar-op-jaar). Ter vergelijking: in het Verenigd Koninkrijk bedroeg de inflatie slechts 1,3%. De inflatie in de eurozone blijft vrij hoog rekening houdend met de aantrekkende fase in de conjunctuercyclus en de sterkte van de euro, die de invoerprijzen (olieprijzen) in bedwang zou moeten houden. De Europese Centrale Bank (ECB) verwacht dat de inflatie dit jaar niet onder de 2% zal dalen. Voor 2005 ziet de ECB de prijsstijging evolueren in een vork van 1,3% à 2,3%, behoudens sterke stijgingen van de olieprijsen. Een inflatie van 2% is het maximum dat de ECB verenigbaar acht met de doelstelling van prijsstabiliteit.

Volgens de berekeningen van de Europese Commissie zou het gezamenlijk begrotingstekort van de landen in de eurozone in 2004 uitkomen op 2,7% van het BBP. Dit is hetzelfde cijfer als in 2003. Zij verwacht dat dit jaar zes lidstaten van de monetaire unie de Maastricht-norm van 3% niet zullen halen: de vier van 2003 (Duitsland, Frankrijk, Nederland en Griekenland) en Italië en Portugal. Voor 2005 zou het gezamenlijk deficit zeer licht dalen tot 2,6%. De gezamenlijke schuldgraad zou nauwelijks evolueren en in 2005 70,9% bedragen. De eurozone draagt de gevolgen van een gebrek aan budgettaire discipline tijdens de vorige economische opleving; in plaats van de inspanningen voort te zetten hebben vele landen de teugels gevierd en zo de kans gemist om de begroting structureel te saneren. De OESO wijst erop dat begrotingstekorten van de overheid door de gezinnen en de ondernemingen gedeeltelijk

worden “gecompenseerd” door eigen besparingen, waardoor de tekorten als het ware in de spaarpot verdwijnen en dus de productie niet stimuleren.

2. Vlaanderen

Algemeen

Het Federaal Planbureau raamt de toename van de Belgische economie op + 2,4% voor 2004. Dit is duidelijk beter dan het groeicijfer voor 2003 (+ 1,3%). De betere uitvoercijfers en de hogere overheidsinvesteringen zijn twee belangrijke factoren die de hogere groei verklaren. De stijgende olieprijs kan een domper zetten op het verdere ontwikkelingspotentieel van de economie. De waardevermeerdering van de euro ten opzichte van de dollar de laatste jaren zorgt echter voor soelaas, daar de olie in dollar betaald wordt. De eigen Vlaamse administratie Planning en Statistiek raamt de reële groei van het Vlaamse BBP voor 2004 zelfs op +2,6%.

Industrie

De conjunctuurcurve voor de industrie (Nationale Bank van België, NBB) hervat de opwaartse trend na een adempauze omstreeks de jaarwissel. Het productietempo trekt aan. Ook het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS) noteerde tijdens de periode juni-augustus 2004 een toename van de productie in de industrie met 5,2% in vergelijking dezelfde periode van 2003. Deze goede prestatie komt op naam van de sectoren van de intermediaire goederen (+ 6,5%), de duurzame consumptiegoederen (+ 7,1%) en de investeringsgoederen (+ 4,4%). Bij de niet-duurzame consumptiegoederen viel een stagnatie waar te nemen.

Momenteel zijn de orderboekjes volgens de bedrijfsleiders goed gevuld. Dit weerspiegelt zich ook in afnemende voorraden. De bestellingen uit binnen- en buitenland trekken echter niet verder meer aan. Dit heeft tot gevolg dat de vraagvooruitzichten het iets minder goed doen dan in het begin van 2004. Ook de verwachtingen voor de werkgelegenheid nemen lichtjes af.

De bezettingsgraad van de gezamenlijke verwerkende nijverheid bedroeg bij de aanvang van het tweede kwartaal 2004 80,2% (seizoengezuiverd). De bedrijven die intermediaire of investeringsgoederen produceren, kenden een nog lichtjes oplopende bezettingsgraad in het tweede kwartaal van 2004.

De onzekerheid omtrent het verdere verloop van de vraag vertaalt zich eveneens in een dalend investeringsvolume.

Uit de halfjaarlijkse investeringsenquête van de NBB blijkt dat de ondernemers uit de verwerkende nijverheid hun investeringen in vaste kapitaalgoederen met 2,3% zouden opvoeren over heel 2004 (in lopende prijzen). Dit is weliswaar beter dan de daling die nog aangekondigd werd eind 2003, maar al blijft de toename toch beperkt.

Belangrijk is dat de NBB voortaan ook gegevens publiceert over de invoer van de regio's vanuit het buitenland.

De uitvoer vanuit het Vlaamse Gewest nam in nominale termen in het eerste kwartaal van 2004 met 5,9% toe ten opzichte van een jaar eerder. Dit zijn betere groeicijfers dan deze van 2003 en is tevens een illustratie van de wereldwijde conjunctuuropleving. De betere economische situatie laat zich ook voelen aan de importzijde, waar in het eerste trimester van

2004 een groeicijfer van + 6,3% nominaal opgetekend werd. De toename van de import was zwakker gedurende alle kwartalen van 2003, met uitzondering van het eerste.

Handel

De conjunctuurcurve van de handel is sedert het dal van het voorjaar van 2003 nog steeds opwaarts gericht. De omzet neemt toe en de voorraden slinken (wat positief is, daar ze op termijn zullen moeten aangevuld worden). De bestellingen uit het binnenland zitten nog steeds in de lift. De buitenlandse bestellingen daarentegen stagneren momenteel. Mede daardoor zijn de vraagvooruitzichten in de handel minder hoog dan bij de aanvang van 2004.

Bouw

Ook in de bouw is de conjunctuurcurve van de NBB opwaarts gericht. De uitgeoefende bedrijvigheid is er weliswaar iets zwakker dan in het begin van het jaar. Dit komt tot uiting in de productiecijfers van het NIS voor de bouw dewelke in het tweede kwartaal van 2004 5,7% lager lagen dan een jaar eerder. Het orderbestand geraakt echter beter gevuld en de uitrusting neemt toe. De vooruitzichten voor de werkgelegenheid en de vraag zijn trendmatig iets minder goed dan omstreeks de jaarwissel, doch de recentste brutowaarde van beide curven doet het goed.

Het NIS registreerde over de periode mei – juli 2004 zo maar even 25,6% meer vergunde woningen dan tijdens de vergelijkbare periode van 2003. De Vlaamse Confederatie Bouw (VCB) wijt dit aan de aantrekkende algemene conjunctuur. Deze organisatie zegt een verdere toename van de bouwactiviteit te verwachten: immers de conjunctuur is nog steeds beter dan een jaar geleden wat zich volgens de VCB met een zestal maanden vertraging zal weerspiegelen in de bouwstatistieken.

Het aantal begonnen woningen was tijdens de laatste drie maanden tot juni 2004 duidelijk hoger dan in 2003 (+ 8,2% jaar-op-jaar). Men verwacht dat de toename van het aantal vergunningen op termijn zal vertaald worden in een hogere opstart van woningen.

Over april – juni 2004 lag het aantal begonnen verbouwingen 4,2% onder het niveau van een jaar eerder. Hier moet aan toegevoegd worden dat het jaar 2003 reeds 8,7% meer verbouwingen kende.

Gezinnen

De consumptieve bestedingen van de Belgische gezinnen zouden volgens het FPB met 2,0% aangroeien in 2004. Dit is iets onder het niveau van 2003 (+ 2,2%).

Het consumentenvertrouwen van de Belgen neemt nog steeds lichtjes toe en bevindt zich duidelijk op een hoger niveau dan in 2003. In augustus 2004 kwam dit vooral tot uiting in de vooruitzichten omtrent de algemene economische ontwikkelingen en de evolutie op de arbeidsmarkt.

In het eerste semester lag de kleinhandelsomzet in België iets hoger (+ 0,4%) dan een jaar eerder.

Febiac noteerde over de eerste negen maanden van 2004 9,2% meer nieuw ingeschreven personenwagens dan in 2003. Dit is in belangrijke mate te wijten aan de organisatie van het tweejaarlijkse autosalon in het voorjaar van 2004, doch ook de tijdens de rest van het jaar zijn er meer inschrijvingen op jaarbasis.

HOOFDSTUK III

DE MIDDELENONTWIKKELING IN DE BEGROTINGEN 2005 EN VORIGE JAREN

1. Samenvattend overzicht

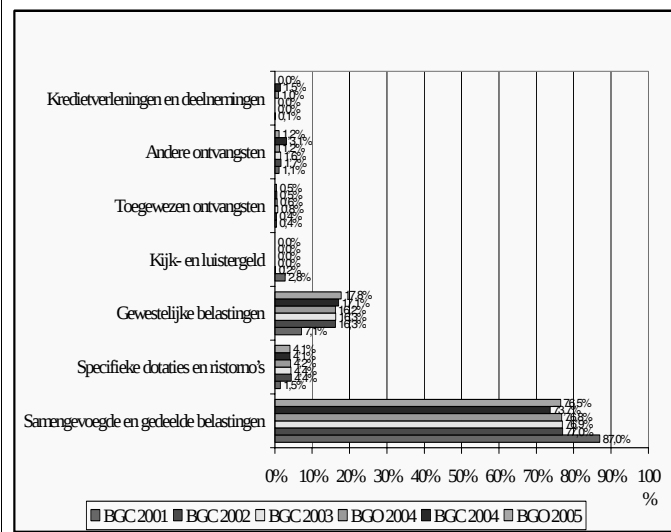
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de middelenraming 2005 in grote rubrieken. Om enige vergelijking mogelijk te maken werden ook de ramingen van de begrotingscontroles 1999 tot en met 2004 opgenomen.

Tabel M.1 : Grote rubrieken van de middelenbegroting 1999-2005 (in miljoen euro)

	BGC 1999	BGC 2000	BGC 2001	BGC 2002	BGC 2003
Samengevoegde en gedeelde belastingen	13.433	13.686	14.603	12.881	13.391
Specifieke dotaties en ristorno's	178	221	250	739	757
Gewestelijke belastingen	948	1.067	1.194	2.718	2.838
Kijk- en luistergeld	442	445	469	33	1
Toegewezen ontvangsten	36	46	67	70	146
Andere ontvangsten	149	154	193	277	270
Kredietverleningen en deelnemingen	1	1	13	1	0
Totaal	15.187	15.620	16.788	16.718	17.403

	BGO 2004	BGC 2004	BGO 2005	Absoluut verschil	Procentueel verschil
Samengevoegde en gedeelde belastingen	13.765	13.866	14.566	700	5,05%
Specifieke dotaties en ristorno's	760	766	776	10	1,24%
Gewestelijke belastingen	2.904	3.218	3.390	171	5,32%
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0	-100,00%
Toegewezen ontvangsten	105	95	87	-8	-8,44%
Andere ontvangsten	211	590	222	-368	-62,37%
Kredietverleningen en deelnemingen	175	286	0	-286	-99,98%
Totaal	17.920	18.822	19.041	219	1,16%

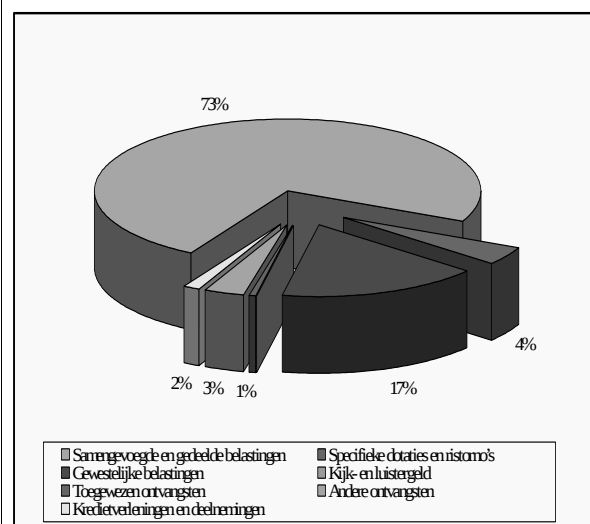
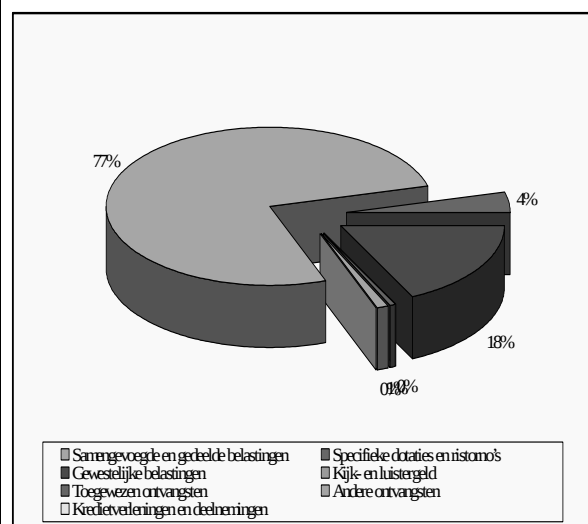
In het geheel genomen, kan gesteld worden dat de ramingen van de middelen traditiegetrouw gebeurde op realistische wijze. Voor het begrotingsjaar 2005 worden de ontvangsten op 19.041 miljoen euro begroot. Dit is 219 miljoen euro of 1,16% meer dan bij de begrotingscontrole 2004 die op 18.822 miljoen euro uitkomt. Ten opzichte van de begrotingsopmaak 2004 zijn deze percentages respectievelijk 6,26% en 5,03%.

Grafiek M.1: Relatieve aandelen van de middelen-categorieën

Indien er een duidelijke aanwijzing was voor een trendbreuk, dan werd deze mee verwerkt in de middelenberekening.

Zo voorziet het Lambermontakkoord vanaf het begrotingsjaar 2002 in een aantal additionele gewestbelastingen. Dit weerspiegelt zich in de cijfers: de forse toename van de geraamde opbrengsten vanaf 2002 ten opzichte van 2001. De raming van de gewestbelastingen geschiedde ook tegen de achtergrond van de gewijzigde reglementering (registratie-rechten, schenkingsrechten, ...).

Grafieken M.2 en M.3 tonen de middelenbegrotingen 2004 en 2005 opgedeeld in grote categorieën. Hieruit blijkt onmiddellijk het nog immer grote belang van de samengevoegde en gedeelde belastingen (meer dan 70%). Idem dito voor de gewestelijke belastingen (17%). De geraamde ontvangst aan kijk- en luistergeld (200 duizend euro in begrotingsjaar 2004) betreft de ontvangst van achterstallige betalingen.

Grafiek M.2 : Relatieve aandelen van de middelen-categorieën voor het begrotingsjaar 2004**Grafiek M.3 : Relatieve aandelen van de middelen-categorieën voor het begrotingsjaar 2005**

Uit het voorgaande blijkt dat de middelen van de Vlaamse Gemeenschap in 2005 met 219 miljoen euro stijgen ten opzichte van de raming bij de begrotingscontrole 2004 en met 1.121 miljoen euro ten opzichte van de raming bij de begrotingsopmaak 2004. Alle actualisaties die aanleiding geven tot een wijziging van de door de federale overheid door te storten middelen

zijn in deze ramingen opgenomen. Zo bevatten de ramingen van de begrotingscontrole 2004 en van de begrotingsopmaak 2005 een herberekening van de afrekening van het voorgaande begrotingsjaar. Hoe het totaalbedrag is samengesteld, blijkt uit tabel M.2. In de volgende paragrafen wordt getracht de deelaspecten nader te verklaren.

Naast een indeling in middelencategorieën of –rubrieken kan er ook een middelenopdeling in programma's gemaakt worden. Tabel M.3 toont laatstbedoelde opdeling op vier tijdstippen: de tweede begrotingscontrole 2003, de begrotingsopmaak 2004, de begrotingscontrole 2004 en de begrotingsopmaak 2005.

Uit deze tabel blijkt dat het gros van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap zich bevindt op de programma's 82.20 en 83.30 (de overdrachten vanwege de federale overheid in het kader van de bijzondere financieringswet, de zogenaamde samengevoegde en gedeelde belastingen).

Voor een toelichting per programma van de middelen wordt verwezen naar de verantwoording bij het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004 en bij het ontwerp van decreet houdende middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005. Hierna volgt een afzonderlijke toelichting per grote middelencategorie.

Tabel M.2 : Belangrijkste deelaspecten van de middelenbegrotingen 2004 en 2005 (in duizend euro)

	Situatie Tweede BGC 2003 (a)		Situatie BGC 2004 (b)		Verschil (b) - (a)		Situatie BGO 2005 (c)		Verschil (c) - (b)	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Samengevoegde en gedeelde belastingen										
Gewest - P.B. Gewest zonder Lambermont	6.575.615	6.542.718	6.542.718	6.837.077	-32.897	6.837.077	6.837.077	7.131.798	0	0
Gewest - P.B.-afrek Lambermont	-2.167.779	-2.165.423	-2.165.423	-2.245.885	2.355	-2.245.885	-2.245.885	-2.330.514	0	0
Gewest - P.B. extra middelen voor extra bevoegdheden	57.876	57.584	57.584	60.105	-292	60.105	60.105	62.786	0	0
Totaal Gewest na Lambermont	4.465.712	4.434.879	4.434.879	4.651.297	-30.833	4.651.297	4.651.297	4.864.071	0	0
Gemeenschap P.B.	3.029.805	3.014.647	3.014.647	3.149.524	-15.158	3.149.524	3.149.524	3.282.704	0	0
Gemeenschap – BTW zonder Lambermont	5.637.068	5.653.097	5.653.097	5.785.585	16.030	5.785.585	5.785.585	5.874.910	0	0
Gemeenschap - extra BTW Lambermont	211.487	211.834	211.834	309.363	347	309.363	309.363	544.681	0	0
Totaal Gemeenschap na Lambermont	8.878.359	8.879.578	8.879.578	9.244.472	1.220	9.244.472	9.244.472	9.702.295	0	0
Vermoedelijke afrekening jaar N-1 (éénmalig)	46.807	-29.613	-29.613	-29.613	-46.807	-29.613	-29.613	0	29.613	29.613
Algemeen totaal Samengevoegde en gedeelde belastingen	13.390.878	13.314.458	13.314.458	13.866.156	-76.420	13.866.156	13.895.769	14.566.365	29.613	29.613
Dotaties vanwege federale overheid										
Tewerkstellingsprogramma's	261.558	261.558	261.558	261.558	0	261.558	261.558	261.558	0	0
Buitenlandse studenten	29.185	29.269	29.269	29.883	84	29.883	29.883	30.481	0	0
Totaal federale dotaties	290.744	290.827	290.827	291.442	84	291.442	291.442	292.039	0	0
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	463.871	464.432	464.432	474.185	560	474.185	474.185	483.668	0	0
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (afrekening)	2.632	560	560	560	-2.632	560	560	0	-560	-560
Totaal gewestbelastingen	2.838.075	2.838.075	2.838.075	3.218.6979	0	3.218.6979	3.218.697	3.389.840	0	0
Andere niet-fiscale inkomsten	236.393	236.393	236.393	841.719	0	841.719	841.719	187.905	0	0
Lottomiddelen	34.021	34.021	34.021	34.013	0	34.013	34.013	34.100	0	0
Toegewezen ontvangsten	146.342	146.342	146.342	95.057	0	95.057	95.057	87.038	0	0
ALGEMEEN TOTAAL MIDDELEN	17.402.956	17.324.547	17.324.547	18.821.829	-78.408	18.821.829	18.850.882	19.040.956	29.053	29.053

Tabel M.3 : Overzicht van de middelen per programma (in duizend euro)

PR	Programmanaam	BGC 2003	BGO 2004	BGC 2004	BGO 2005	Absoluut verschil BGC 2004 - BGO 2004	Absoluut verschil BGO 2005 - BGC 2004	Procentueel verschil BGC 2004 - BGO 2004	Procentueel verschil BGO 2005 - BGC 2004
01.10	Vlaamse regering - algemene werkingskosten	0	0	0	0	0	0		
02.60	Algemene werking kabinet Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	0	0	0	0	0	0		
10.10	COO - Diverse intradepartementale ontvangsten	276	276	276	251	0	-25	0,00%	-9,06%
12.10	Algemeen buitenlands beleid	0	0	0	0	0	0		
20.10	AZF - Diverse intradepartementale ontvangsten	325	272	320	273	48	-47	17,65%	-14,69%
24.10	Algemene financiële logistiek	101.437	278.758	742.421	114.237	463.663	-628.184	166,33%	-84,61%
24.30	Waarborg	868	848	848	845	0	-3	0,00%	-0,35%
24.40	Rechtstreekse schuld	25.010	14.952	14.952	12.653	0	-2.299	0,00%	-15,38%
24.50	Intendancediensten	250	260	260	260	0	0	0,00%	0,00%
24.80	Indirecte schuld	23.485	23.665	23.665	23.623	0	-42	0,00%	-0,18%
26.10	Gebouwen	800	1.200	1.200	1.500	0	300	0,00%	25,00%
30.10	OND - Diverse intradepartementale ontvangsten	775	1.000	1.000	1.050	0	50	0,00%	5,00%
33.10	Hogescho lenonderwijs	1.158	1.168	1.168	1.570	0	402	0,00%	34,42%
33.20	Universitair onderwijs	13.726	14.198	14.198	14.642	0	444	0,00%	3,13%
34.10	Deeltijds kunstonderwijs	10.497	10.840	11.145	11.427	305	282	2,81%	2,53%
34.30	Begeleid individueel studeren	922	1.645	1.645	822	0	-823	0,00%	-50,03%
35.10	Studietoelagen en –financiering	55	72	1.200	1.500	1.128	300	1566,67%	25,00%
35.30	Leerlingenvervoer	0	0	0	0	0	0		
35.40	Algemeen onderwijs en vorming	1.604	1.705	1.705	1.902	0	197	0,00%	11,55%
35.50	Aanwending van teruggevorderde wedden en weddetoelagen	46.881	44.012	47.377	42.516	3.365	-4.861	7,65%	-10,26%
39.20	Coördinatie beleids- en gegevensbeheer	341	209	209	200	0	-9	0,00%	-4,31%
40.10	WVC - Diverse intradepartementale ontvangsten	1.034	1.034	1.208	1.034	174	-174	16,83%	-14,40%

PR	Programmanaam	BGC 2003	BGO 2004	BGC 2004	BGO 2005	Absoluut verschil BGC 2004 - BGO 2004	Absoluut verschil BGO 2005 - BGC 2004	Procentueel verschil BGC 2004 - BGO 2004	Procentueel verschil BGO 2005 - BGC 2004
40.20	Infrastructuur inzake persoonsegebonden aangelegdheden	0	0	0	0	0	0		
41.10	Algemeen welzijnsbeleid	90	80	80	70	0	-10	0,00%	-12,50%
41.50	Gehandicaptenzorg	0	0	0	0	0	0		
42.20	Medisch-sociaal beleid	919	9.332	8.513	7.420	-819	-1.093	-8,78%	-12,84%
45.20	Volksonwikkeling en bibliotheken	0	0	0	0	0	0		
45.50	Algemeen cultuurbeleid	20	0	0	0	0	0		
50.10	EWBL - Diverse intradepartementele ontvangsten	345	350	357	364	7	7	2,00%	1,96%
51.10	Algemeen economisch beleid	33.265	0	24.000	0	24.000	-24.000		-100,00%
51.20	Economisch ondersteuningsbeleid	0	0	0	0	0	0		
51.40	Buitenlandse handel en exportbevordering	100	45	50	60	5	10	11,11%	20,00%
51.50	Natuurlijke rijkdommen en energie	0	4.500	4.500	900	0	-3.600	0,00%	-80,00%
51.90	Extern economisch beleid	0	0	0	0	0	0		
52.40	Werkgelegenheid	7.098	7.205	7.205	7.392	0	187	0,00%	2,60%
53.20	Stedenbeleid en Sociaal Impulsfonds	0	0	0	59	0	59		
54.10	Landbouw, tuinbouw en plattelandbeleid	1.703	0	60	41	60	-19		-31,67%
54.30	Landbouw geregionaliseerde materies	0	0	0	0	0	0		
54.70	Bestuur, ontwikkeling en kwaliteit	5.746	850	985	0	135	-985	15,88%	-100,00%
54.90	Beheer en kwaliteit van de landbouwproductie en voortlichting				850				
60.10	LIN - Diverse intradepartementele ontvangsten	1.252	1.252	1.252	1.252	0	0	0,00%	0,00%
61.10	Leefmilieu	0	225	225	0	0	-225	0,00%	-100,00%
61.30	Bos en Groen	2.143	3.100	3.100	3.300	0	200	0,00%	6,45%
61.40	Landbeheer	2.343	2.555	2.555	2.615	0	60	0,00%	2,35%

PR	Programmanaam	BGC 2003	BGO 2004	BGC 2004	BGO 2005	Absoluut verschil BGC 2004 - BGO 2004	Absoluut verschil BGO 2005 - BGC 2004	Procentueel verschil BGC 2004 - BGO 2004	Procentueel verschil BGO 2005 - BGC 2004
61.50	Waterbeheer	499	153	153	130	0	-23	0,00%	-15,03%
62.10	Ruimtelijke ordening, stedenbouw en grondbeleid	68.373	20.715	8.130	9.934	-12.585	1.804	-60,75%	22,19%
62.20	Monumenten en landschappen	174	172	172	172	0	0	0,00%	0,00%
62.40	Huisvesting	992	992	616	590	-376	-26	-37,90%	-4,22%
64.10	Waterwegen en binnenvaart	377	377	377	377	0	0	0,00%	0,00%
64.20	Havens	0	0	0	0	0	0		
64.40	Algemeen infrastructuur- en scheepvaartbeleid	150	250	250	0	0	-250	0,00%	-100,00%
64.50	Zeewezen	16.731	5.811	5.811	4.710	0	-1.101	0,00%	-18,95%
69.90	Algemene uitgaven	0	0	0	0	0	0		
70.10	WIM - Diverse intradepartementele ontvangsten	490	490	490	490	0	0	0,00%	0,00%
71.10	Algemeen wetenschapsbeleid	87	87	87	87	0	0	0,00%	0,00%
72.10	Filmbeleid en audiovisuele cultuur	0	0	0	0	0	0		
82.10	Algemene ontvangsten uit eigen inning (gemeenschap)	0	0	0	0	0	0		
82.20	Algemene ontvangsten van de federale overheid afkomstig, voor gemeenschapsaangelegenheden	9.435.341	9.675.088	9.784.333	10.250.544	109.245	466.211	1,13%	4,76%
83.10	Algemene ontvangsten uit eigen inning (gewest)	116.523	74.100	74.100	74.441	0	341	0,00%	0,46%
83.30	Algemene ontvangsten van de federale overheid afkomstig, voor gewestaangelegenheden	7.468.356	7.714.051	8.026.619	8.441.028	312.568	414.409	4,05%	5,16%
99.10	Interdepartementale bestaansmiddelen	10.394	2.000	3.011	3.825	1.011	814	50,55%	27,03%
	TOTAAL	17.402.955	17.919.894	18.821.828	19.040.956	901.934	219.128	5,03%	1,16%

2. De samengevoegde en gedeelde belastingen

2.1. Parameters

Voor de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen werd gebruik gemaakt van zo realistisch mogelijke parameters inzake inflatie en economische groei. De raming van de parameters voor een volgend jaar blijft in tijden van economische onzekerheid een moeilijke oefening. Bovendien blijken deze prognoses ook snel achterhaald.

Tabellen M.4 en M.5 tonen een historisch overzicht van de evolutie in de parameters inflatie en economische groei zoals ze gebruikt werden voor de toepassing van de bijzondere financieringswet. Naast de klassieke parameters van economische groei en inflatie, spelen ook de fiscale capaciteit van gewesten en gemeenschappen, en het aantal leerlingen en –18-jarigen van de gemeenschap een belangrijke rol voor de berekening van de middelen die toegewezen worden vanuit de bijzondere financieringswet.

Tabel M.4 : Historisch overzicht van de reële BNP- / BNI-groei

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1996 vermoedelijk 1997 initieel	2,10%								
1996 definitief 1997 begrotingscontrole	2,00%								
1997 vermoedelijk 1998 initieel	2,00%	2,50%							
1997 definitief 1998 begrotingscontrole	2,80%	2,75%							
1998 vermoedelijk 1999 initieel	2,98%	2,75%	2,50%						
1998 definitief 1999 begrotingscontrole	3,12%	3,00%	2,00%						
1999 vermoedelijk 2000 initieel	3,12%	2,80%	1,80%	1,80%					
1999 definitief (*) 2000 begrotingscontrole	3,12%	2,80%	1,80%	2,50%					
2000 vermoedelijk 2001 initieel	3,12%	2,80%	1,96%	3,00%	2,50%				
2000 definitief 2001 begrotingscontrole	3,12%	2,80%	2,02%	3,10%	2,00%				
2001 vermoedelijk 2002 initieel	3,12%	2,80%	2,02%	3,10%	1,80%	2,00%			
2001 definitief 2002 begrotingscontrole	3,12%	2,80%	2,02%	3,10%	1,00%	1,00%			
2002 vermoedelijk 2003 initieel	3,12%	2,80%	2,51%	2,82%	1,00%	0,90%	2,40%		
2002 definitief 2003 begrotingscontrole	3,12%	2,80%	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	2,00%		
2003 vermoedelijk 2004 initieel	3,12%	2,80%	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	2,00%	2,10%	
2003 definitief 2004 begrotingscontrole	3,12%	2,80%	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	2,20%	

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
2004 vermoedelijk 2005 initieel	3,12%	2,80%	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	2,20%	2,40%

(*) In toepassing van het akkoord bereikt op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 5 oktober 1999 wordt vanaf de begrotingscontrole 2000 de jaarlijkse BNI-groei toegepast voor de middelenberekening 1999 en volgende.

Tabel M.5 : Historisch overzicht van de inflatie (consumptieprijsindex)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1996 vermoedelijk 1997 initieel	1,80%								
1996 definitief 1997 begrotingscontrole	1,60%								
1997 vermoedelijk 1998 initieel	1,80%	1,60%							
1997 definitief 1998 begrotingscontrole	1,63%	1,00%							
1998 vermoedelijk 1999 initieel	1,63%	1,00%	1,40%						
1998 definitief 1999 begrotingscontrole	1,63%	0,95%	1,30%						
1999 vermoedelijk 2000 initieel	1,63%	0,95%	1,20%	1,30%					
1999 definitief 2000 begrotingscontrole	1,63%	0,95%	1,12%	1,30%					
2000 vermoedelijk 2001 initieel	1,63%	0,95%	1,12%	1,80%	1,50%				
2000 definitief 2001 begrotingscontrole	1,63%	0,95%	1,12%	2,55%	1,50%				
2001 vermoedelijk 2002 initieel	1,63%	0,95%	1,12%	2,55%	2,47%	1,60%			
2001 definitief 2002 begrotingscontrole	1,63%	0,95%	1,12%	2,55%	2,47%	1,60%			
2002 vermoedelijk 2003 initieel	1,63%	0,95%	1,12%	2,55%	2,47%	1,50%	1,40%		
2002 definitief 2003 begrotingscontrole	1,63%	0,95%	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,30%		
2003 vermoedelijk 2004 initieel	1,63%	0,95%	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,30%	1,10%	
2003 definitief 2004 begrotingscontrole	1,63%	0,95%	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	
2004 vermoedelijk 2005 initieel	1,63%	0,95%	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,00%

De raming van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap voor de begrotingsjaren 2004 en 2005 die ter gelegenheid van de begrotingscontrole 2004 en de begrotingsopmaak 2005 wordt opgesteld, houdt rekening met correcte en realistische parameters.

In principe worden voor de middelenberekening de parameters van de economische begroting gehanteerd. Op basis van de bijzondere financieringswet moet de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen immers gebaseerd zijn op de economische begroting.

De voorliggende middelenraming voor de begrotingsjaren 2004 en 2005 maakt gebruik van de economische begroting van 30 september 2004. Voor het verleden kan en mag er een beroep gedaan worden op de cijfers die door het INR, de NBB en het Planbureau gepubliceerd worden.

Met betrekking tot de economische groei wordt de aangepaste conventie van 20 januari 1995 toegepast. Op deze wijze wordt vermeden dat herzieningen voor het verleden van de parameter van de reële groei door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de overgedragen middelen beïnvloeden. De herzieningen na de maand maart van het jaar $t+1$ van de reële groei van het bruto nationaal inkomen voor het jaar t zullen geen impact meer hebben op de berekening van de middelen voor de jaren na het jaar t . Voor de begrotingsjaren tot en met 2002 worden de BNI-groeivoeten zoals opgenomen in het verslag van de werkgroep van 12 september 2003 als definitief beschouwd.

Tabel M.6 bevat een overzicht van de gebruikte parameters. De kolom ‘2005 initieel’ toont de uitgangshypothesen bij de middelenberekening ter gelegenheid van de begrotingsopmaak 2005. Op dat ogenblik zijn ook de definitieve parameters voor het begrotingsjaar 2003 gekend (zie kolom ‘2003 definitief’). De parameters die bij de begrotingscontrole 2004 worden gehanteerd, staan vermeld in de kolom ‘2004 aangepast’. Bij de begrotingsopmaak 2005 wordt er ook een herraming gemaakt van de middelen 2004; daarvoor worden de parameters onder de kolom ‘2004 vermoedelijk’ gebruikt. De kolom ‘2004 initieel’ toont tot slot louter ter vergelijking de parameters voor het begrotingsjaar 2004 zoals ze bij de begrotingsopmaak 2004 werden toegepast.

In vergelijking met de tweede begrotingscontrole 2003 en de begrotingsopmaak 2004 die beiden eind 2003 werden doorgevoerd, worden aan de parameters in de huidige dubbele begrotingsronde een aantal belangrijke wijzigingen aangebracht. Vooreerst worden zowel voor het jaar 2003 als voor het jaar 2004 de BNI-groei en de inflatie aangepast. Voor het jaar 2003 gaat het in beide gevallen om het vervangen van ramingen door realisatiecijfers: respectievelijk 1,20% en 1,59% (was 2,00% en 1,30%).

Vervolgens wordt ook de leerlingenverhouding verder geactualiseerd: waar er eind 2003 nog gerekend werd met een verhouding 56,94 – 43,06 voor de begrotingsjaren 2002, 2003 en 2004, wordt er nu uitgegaan van een verhouding 56,93 – 43,07 voor de begrotingsjaren 2003 en 2004. Voor het begrotingsjaar 2005 bedraagt deze verhouding zelfs 56,64 – 43,36. Volledigheidshalve wordt hieraan toegevoegd dat deze laatste een niet-officiële, voorlopige verhouding betreft die door de FOD Financiën werd becijferd, maar niet door het Rekenhof werd bevestigd.

Met betrekking tot de min 18-jarigen gebeurt er een aanpassing voor de jaren 2003 en 2004 die resulteert in een hogere denataliteitscoëfficiënt. Voor 2003 wordt er gerekend met de (definitieve) resultaten van teldatum 1 februari 2004; voor 2004 en 2005 zijn het de (tussentijdse) resultaten van teldatum 31 augustus 2004. De denataliteitscoëfficiënt stijgt voor 2003 en 2004 naar respectievelijk 100,7804% en 101,0209% (was 100,7498% en 100,9186%). Voor begrotingsjaar 2005 wordt de denataliteitscoëfficiënt voorlopig op 101,0743% gehouden.

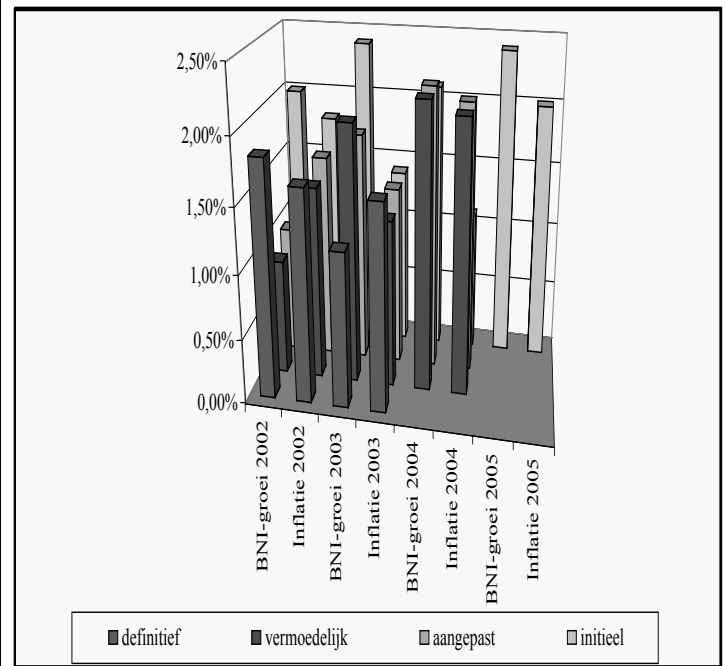
Tot slot mag niet uit het oog verloren worden dat begin 2004 de basiscijfers ter berekening van de negatieve term en van de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld definitief werden vastgesteld.

Tabel M.6 : Volledig parameteroverzicht

	Begrotingsjaar 2003		Begrotingsjaar 2004		Begrotingsjaar 2005
	2003 definitief	2004 initieel	2004 aangepast	2004 vermoedelijk	2005 initieel
BNI-groei	1,20%	2,10%	2,20%	2,20%	2,40%
Inflatie	1,59%	1,10%	2,10%	2,10%	2,00%
Gezondheidsindex	1,45%	1,50%	1,50%	1,50%	1,60%
Consumptie-index	1,59%	1,10%	2,10%	2,10%	2,00%
Fiscale capaciteit	63,06%	63,06%	63,15%	63,15%	63,15%
	28,06%	28,06%	28,06%	28,06%	28,06%
	8,88%	8,88%	8,79%	8,79%	8,79%
Personenbelasting (duizend euro)	2002	2003 = 2002	2003	2003	2004 = 2003
Aanslagjaar	19.161.090	19.161.090	19.435.219	19.435.219	19.435.219
Vlaams Gewest	8.376.254	8.376.254	8.480.691	8.480.691	8.480.691
Waals Gewest	2.697.837	2.697.837	2.704.515	2.704.515	2.704.515
Brussel	149.467	149.467	153.499	153.499	153.499
Duitstaligen	56,93%	56,94%	56,93%	56,93%	56,64%
Vlaamse Gemeenschap	43,07%	43,06%	43,07%	43,07%	43,36%
Franse Gemeenschap					
Inwoners	Referentietijdstip	01/01/2003	01/01/2003	01/01/2003	01/01/2004
Teldatum	01/01/2002	01/01/2002	01/01/2003	01/01/2003	01/01/2003
Vlaanderen	5.972.781	5.972.781	5.995.553	5.995.553	5.995.553
Wallonië (excl. Duitst.)	3.287.524	3.287.524	3.296.679	3.296.679	3.296.679
Brussel	978.384	978.384	992.041	992.041	992.041
Duitstaligen	71.036	71.036	71.571	71.571	71.571
Inwoners < 18 jaar (excl. Duitst.)	Referentietijdstip	30/06/2003	30/06/2003	30/06/2003	30/06/2004
Teldatum	01/02/2004	31/08/2003	31/08/2004	31/08/2004	31/08/2004
Nederlandstalig	1.208.679	1.204.708	1.206.150	1.206.150	1.204.759
Franstalig	730.407	730.124	730.678	730.678	729.948
Brussel	211.536	213.814	214.545	214.545	216.202
Denataliteitscoëfficiënt	100,7804%	100,9186%	101,0209%	101,0209%	101,0743%

Grafiek M.4 toont op visuele wijze de gegevens uit tabellen M.4 en M.5. Hieruit blijkt het voorlopige karakter van parameterramingen bij de initiële begrotingsopmaak. De verschillen in staafjes geven een beeld van de grootte van latere aanpassingen aan de parameters. Zo valt bijvoorbeeld het U-vormige verloop van de ramingen van de BNI-groei 2002 op. Bij de begrotingsopmaak 2002 werd er uitgegaan van 2,00%. Daarna werden de ramingen naar beneden herzien om vanaf de tweede begrotingscontrole 2003 te rekenen met een BNI-groei van 1,83%.

Grafiek M.4 : BNI-groei en inflatie 2002 – 2005

Bij de begrotingscontrole 2004 wordt in de uitgavenbegroting ook een conjunctuurprovisie ingeschreven ten belope van 90.252 duizend euro. Dit bedrag komt overeen met het verschil in samengevoegde en gedeelde belastingen 2004 (zonder afrekening 2003) tussen de voorliggende Vlaamse begrotingscontrole 2004 en de huidige federale doorstortingen 2004. Ook voor het begrotingsjaar 2005 wordt er een conjunctuurprovisie ingeschreven: 77.746 duizend euro. Met de conjunctuurprovisie kunnen sterke schommelingen in de middelen opgevangen worden als gevolg van onverwachte wijzigingen in de parameters.

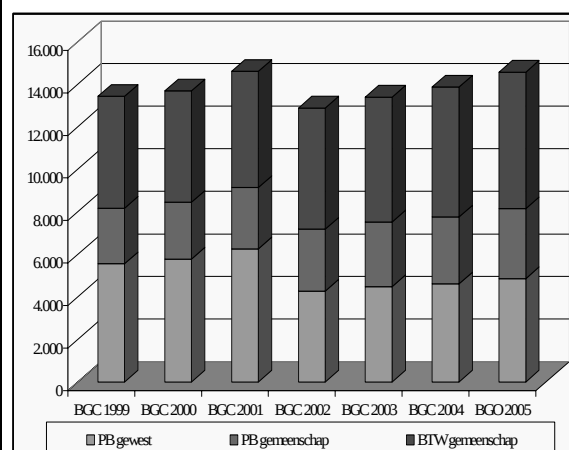
2.2. Resultaten

2.2.1. Algemeen

In 2004 zal de Vlaamse Gemeenschap ongeveer 73% van haar inkomsten uit de samengevoegde en gedeelde belastingen ontvangen; in 2005 wordt dit cijfer 77%. In 2001 was dit percentage nog een stuk hoger en bedroeg dit ongeveer 87%. De reden voor deze daling is terug te vinden in de effecten van het Lambermontakkoord, waarvan het cijfergedeelte kort wordt samengevat in paragraaf 8, tabel M.15.

Na Lambermont en met toepassing van de hierboven reeds opgenomen parameters wordt voor de ontvangsten uit de bijzondere financieringswet het volgende resultaat bekomen: grafiek M.5 geeft de evolutie weer van de samengevoegde en gedeelde belastingen (inclusief afrekening) uit de bijzondere financieringswet en dit vanaf de begrotingscontrole 1999. Tabel M.7 geeft dezelfde informatie.

Grafiek M.5 : Samengevoegde en gedeelde belastingen (in miljoen euro)

Tabel M.7 : Overzicht van de gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief afrekeningen (in mio euro)

	1999 aangepast	2000 aangepast	2001 aangepast	2002 aangepast	2003 aangepast
Gewest	5.562,7	5.781,0	6.258,9	4.275,0	4.485,2
PB	5.562,7	5.781,0	6.258,9	4.275,0	4.485,2
Gemeenschap	7.870,6	7.904,9	8.343,9	8.606,0	8.905,6
PB	2.610,3	2.667,7	2.886,7	2.916,9	3.039,3
BTW	5.260,3	5.237,2	5.457,2	5.689,1	5.866,3
Totaal	13.433,3	13.685,9	14.602,8	12.881,0	13.390,9

	2004 initieel	2004 aangepast	2005 initieel	Procentueel verschil 2004 - 2003	Procentueel verschil 2005 - 2004
Gewest	4.622,5	4.620,5	4.864,1	3,01%	5,27%
PB	4.620,5	4.864,1	3,01%	5,27%	4,75%
Gemeenschap	9.142,6	9.245,7	9.702,3	3,82%	4,94%
PB	3.134,4	3.282,7	3,13%	4,73%	4,12%
BTW	6.111,3	6.419,6	4,18%	5,04%	5,01%
Totaal	13.765,1	13.866,2	14.566,4	3,55%	5,05%

De raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen voor het begrotingsjaar 2005 houdt rekening met datgene dat bepaald is in de artikelen 33, §2bis en 47, §2bis van de bijzondere financieringswet. Krachtens deze artikelen – 33, §2bis voor de berekening van de samengevoegde belastingen en 47, §2bis voor de berekening van het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen – worden, indien het rekenkundige gemiddelde van de jaarlijkse reële economische groei tijdens de periode 1993 tot en met 2004 lager is dan 2,00%, de samengevoegde belastingen respectievelijk het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen voor het begrotingsjaar 2005 opnieuw berekend, doch op basis van een uniforme reële groei van 2,00% tijdens de begrotingsjaren 1993 tot en met 2005.

2.2.2. *Samengevoegde belastingen*

De samengevoegde belastingen die door de Federale Overheid in 2005 aan het Vlaamse Gewest zullen doorgestort worden, worden op 4.864.071 duizend euro geraamd. De harraming bij de begrotingscontrole 2004 komt neer op 4.651.297 duizend euro. Deze bedragen houden geen rekening met de afrekening 2003 en 2004 (zie paragraaf 2.2.4.). De Lambermonteffecten die gelden voor de gewesten zijn wel in de ramingen opgenomen. De hierboven getoonde tabel M.2 dient als leidraad voor deze bondige uiteenzetting.

Krachtens het Lambermontakkoord werd de gewestaftrek ingevoerd. De gewestaftrek, de zogenaamde negatieve term, betreft een correctie op het basisbedrag dat vanuit de PB-opbrengsten krachtens de bijzondere financieringswet aan de gewesten wordt toegekend en dient als compensatie voor de bijkomende gewestbelastingen waarvan de opbrengst eveneens krachtens het Lambermontakkoord aan de gewesten worden toegewezen. De gewestaftrek wordt bekomen door het gemiddelde te berekenen van de realisaties 1999 tot en met 2001, uitgedrukt in prijzen 2002, van bepaalde gewestbelastingen. Vanaf 2003 wordt dit bedrag aangepast aan de inflatie en de BNI-groei. Het is mede deze aftrek die maakt dat de samengevoegde en gedeelde belastingen vanaf 2002 lager uitvallen dan voorgaande jaren. Voor 2005 wordt de gewestaftrek geraamd op 2.330.514 duizend euro.

Naast de toepassing van de negatieve term, werden aan de gewesten ook extra middelen toegekend voor enkele nieuwe bevoegdheden die naar de gewesten werden overgeheveld. Het betreft hier de bevoegdheden van landbouw en zeevisserij, gemeenten en provincies, buitenlandse handel en een gedeelte van het wetenschappelijk onderzoek. De extra middelen die voor deze bevoegdheden worden overgedragen, zijn opgesomd in de bijzondere financieringswet. In totaal gaat het – opnieuw zonder afrekening - voor het begrotingsjaar 2004 om 60.105 duizend euro en voor het begrotingsjaar 2005 om 62.786 duizend euro. Deze middelen worden mee verrekend in de PB-middelen die worden toegewezen aan de Gewesten via de bijzondere financieringswet. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de samenstelling van dit bedrag.

Tabel M.8 : De nieuwe bevoegdheden (in duizend euro)

Artikel BFW	Bevoegdheid	BGC 2002	Eerste BGC 2003	Tweede BGC 2003	BGO 2004	BGC 2004	BGO 2005
35 quater	Landbouw en zeevisserij	21.654	22.352	22.374	23.095	23.229	24.263
35 quinquies	Wetenschappelijke instellingen	21.425	22.116	22.138	22.852	22.985	24.007
35 sexes	Uitvoerbeleid	9.288	9.626	9.692	10.004	10.077	10.525
35 septies	Lokale overheden	3.805	3.671	3.673	3.797	3.815	3.991
Totaal		56.172	57.766	57.876	59.747	60.105	62.786

2.2.3. *Gedeelde belastingen*

De gedeelde belastingen die door de Federale Overheid in 2005 aan de Vlaamse Gemeenschap zullen doorgestort worden, worden op 9.702.295 duizend euro geraamd. De harraming bij de begrotingscontrole 2004 komt neer op 9.244.472 duizend euro. Deze bedragen houden geen rekening met de afrekening 2003 en 2004 (zie paragraaf 2.2.4.) en de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (zie paragraaf 3.1.). De Lambermonteffecten die gelden voor de gemeenschappen zijn wel in de raming opgenomen.

Krachtens de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een deel van de federaal geïnde personenbelasting en belasting op de toegevoegde waarde doorgestort. Beide doorstorting worden voor 2005 op respectievelijk 3.282.704 en 5.874.910 duizend euro geraamd (bij de begrotingscontrole 2004: 3.149.524 en 5.785.585 duizend euro). Bovenop deze bedragen wijst artikel 38, §3bis van de bijzondere financieringswet aan de gemeenschappen nog extra middelen toe vanuit de belasting op de toegevoegde waarde. Deze middelen zijn exhaustief in de bijzondere wet ter financiering van gewesten en gemeenschappen opgenomen.

Laatstgenoemde toegewezen middelen worden verdeeld in twee delen. Het eerste deel (dat in 2002 35% bedraagt van het in totaal toegewezen gedeelte) wordt verdeeld over de twee gemeenschappen a rato van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het tweede gedeelte (de resterende 65% in 2002) wordt verdeeld middels de verdeelsleutel van de leerlingen. Het eerste en tweede gedeelte veranderen van relatieve omvang gedurende de volgende jaren op die wijze dat in 2012 de verdeling van de extra BTW-middelen volledig gebeurt op basis van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het basisbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd en vanaf 2007 ook jaarlijks aangepast aan de economische groei, zij het wel slechts a rato van 91%. Deze berekeningswijze levert jaar na jaar een gunstiger resultaat voor de Vlaamse Gemeenschap op. Voor 2005 worden de extra BTW-middelen voor de Vlaamse Gemeenschap op 544.681 duizend euro geraamd (bij de begrotingscontrole 2004: 309.363 duizend euro).

2.2.4. Afrekening 2003 en 2004

Zoals hierboven reeds gesteld en blijkt uit tabel M.6, het parameteroverzicht, worden bij de begrotingsopmaak en -controle ook telkens de samengevoegde en gedeelde belastingen van het voorgaande begrotingsjaar herraamd. In concreto worden bij de begrotingscontrole 2004 de samengevoegde en gedeelde belastingen met betrekking tot het jaar 2003 herraamd. Deze herraaming wordt vergeleken met de raming die ter gelegenheid van de tweede begrotingscontrole 2003 werd gemaakt. Tabel M.9 situeert dit afrekeningssaldo 2003 in het kader van de middelen bij de begrotingscontrole 2004.

Tabel M.9 : Afrekening 2003 (in duizend euro)

	2003 bij BGC 2003	2003 bij BGC 2004	Afrekening 2003	2004 bij BGC 2004	BGC 2004	Begrotingspost
	(1)	(2)	(3) = (2) - (1)	(4)	(5) = (4) + (3)	(6)
Gewest						
PB-middelen	4.465.712	4.434.879	-30.833	4.651.297	4.620.464	PR 83.3 ART 49.22
Totaal Gewest	4.465.712	4.434.879	-30.833	4.651.297	4.620.464	
Gemeenschap						
PB-middelen	3.029.805	3.014.647	-15.158	3.149.524	3.134.367	PR 82.2 ART 49.21
BTW-middelen	5.848.554	5.864.931	16.377	6.094.948	6.111.325	
Totaal Gemeenschap	8.878.359	8.879.578	1.220	9.244.472	9.245.692	
Algemeen totaal	13.344.071	13.314.458	-29.613	13.895.769	13.866.156	

(1) exclusief de afrekening 2002
(2) exclusief de afrekening 2002
(4) exclusief de afrekening 2003

Bovendien worden bij de opmaak 2005 de samengevoegde en gedeelde belastingen met betrekking tot het jaar 2004 herraamd. Deze herraaming 2004 wordt vergeleken met de raming die ter gelegenheid van de begrotingscontrole 2004 werd gemaakt. Vermits er tussen beide vergelijkingspunten geen verschillen qua parameters 2004 (en vorige jaren) zijn opgetreden, is de afrekening 2004 gelijk aan nul. Tabel M.10 situeert opnieuw dit afrekeningssaldo 2004 in het kader van de middelen bij de begrotingsopmaak 2005.

Tabel M.10 : Afrekening 2004 (in duizend euro)

	2004 bij BGC 2004	2004 bij BGO 2005	Afrekening 2004 (3) = (2) - (1)	2005 bij BGO 2005	BGO 2005 (5) = (4) + (3)	Begrotingspost (6)
Gewest						
PB-middelen	4.651.297	4.651.297	0	4.864.071	4.864.071	PR 83.3 ART 49.22
Totaal Gewest	4.651.297	4.651.297	0	4.864.071	4.864.071	
Gemeenschap						
PB-middelen	3.149.524	3.149.524	0	3.282.704	3.282.704	PR 82.2 ART 49.21
BTW-middelen	6.094.948	6.094.948	0	6.419.591	6.419.591	
Totaal Gemeenschap	9.244.472	9.244.472	0	9.702.295	9.702.295	
Algemeen totaal	13.895.769	13.895.769	0	14.566.365	14.566.365	
(1) exclusief de afrekening 2003						
(2) exclusief de afrekening 2003						
(4) exclusief de afrekening 2004						

3. Dotaties vanwege de federale overheid

3.1. Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld

Krachtens het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld omgevormd van een gemeenschapsbelasting naar een gewestbelasting. De gemeenschappen verkregen wel een dotatie ter compensatie voor het wegvallen van het kijk- en luistergeld. De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde netto-ontvangsten van het kijk- en luistergeld in 1999, 2000 en 2001, en dit in de betrokken gemeenschappen. Deze netto-ontvangsten moeten evenwel uitgedrukt worden in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt het basisbedrag 2002 van de dotatie aangepast aan de inflatie.

Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt deze dotatie in 2005 op 483.668 duizend euro geraamd (zie stijging in rubriek 'Specifieke dotaties en ristorno's' in tabel M.1). Voor 2004 is dit 474.745 duizend euro. Ze bevat 560 duizend euro aan afrekening over 2003.

3.2. Dotatie voor tewerkstellingsprogramma's

Op basis van artikel 35 van de bijzondere financieringswet wordt onder bepaalde voorwaarden aan de gewesten een dotatie toegekend die overeenstemt met de werkloosheidsvergoeding van elke voltijds uitgedrukte arbeidsplaats die door de gewesten ten laste wordt genomen. Voor de begrotingsjaren 2004 en 2005 wordt de bedoelde dotatie telkens op 261.558 duizend euro geraamd.

3.3. Dotatie ter financiering van het universitair onderwijs voor buitenlandse studenten

Krachtens artikel 62 van de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een dotatie toegekend ter financiering van het universitair onderwijs dat aan buitenlandse studenten wordt verstrekt. De basisbedragen die in het bedoelde artikel zijn voorzien, worden jaarlijks aan de inflatie aangepast. Voor het begrotingsjaar 2005 wordt de bedoelde dotatie geraamd op 30.481 duizend euro. Voor 2004 is dit 29.883 duizend euro.

4. De gewestelijke belastingen

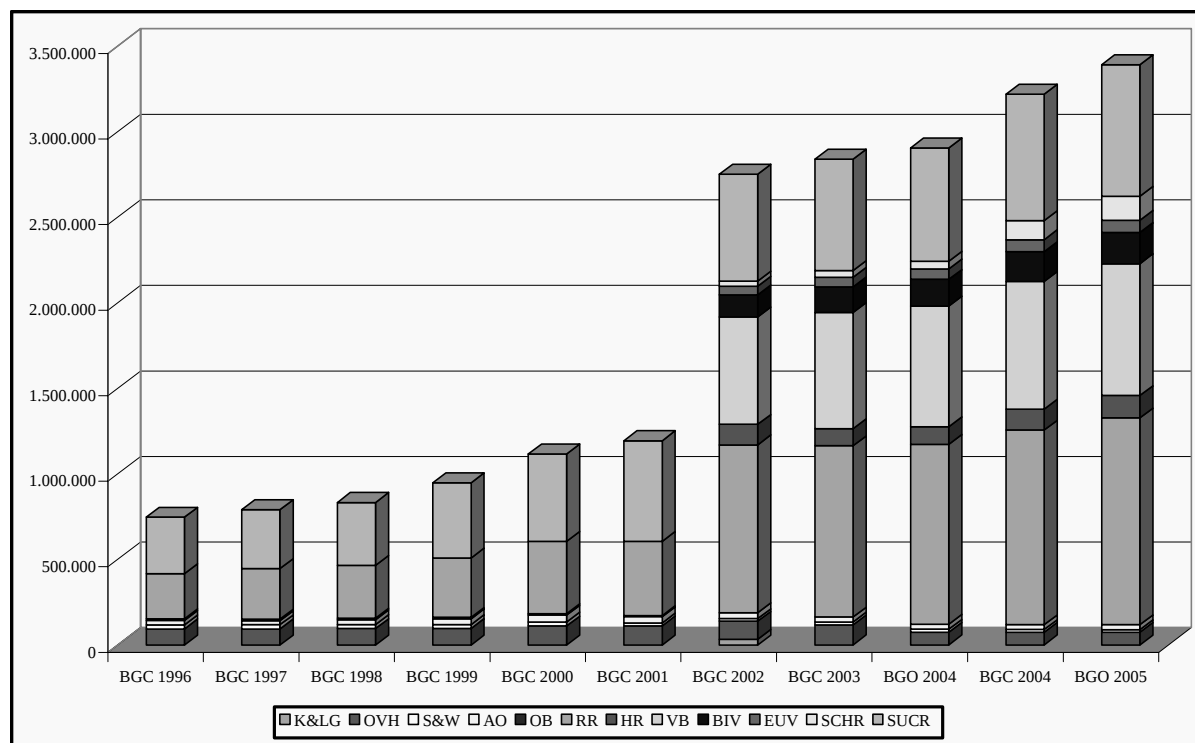
De gewestelijke belastingen hebben de laatste jaren een vrij snelle groei gekend. De groei werd in belangrijke mate gevoed door de successierechten, de registratierechten en de verkeersbelasting. Met de additionele gewestbelastingen erbij, kan de totale opbrengst van de gewestbelastingen voor het begrotingsjaar 2004 op 3.218.697 duizend euro begroot worden (inclusief boetes en nalatigheidsinteressen; zie tabel M.12). Voor het begrotingsjaar 2005 bedraagt de raming 3.389.840 duizend euro (inclusief boetes en nalatigheidsinteressen; zie tabel M.13).

De additionele gewestbelastingen zijn die gewestbelastingen die krachtens het Lambermontakkoord van de federale overheid naar de gewesten werden overgeheveld. Het gaat hier om het registratierecht (het nog niet overgedragen gedeelte), de hypotheekrechten, de schenkingsrechten, de verkeersbelasting op de autovoertuigen, de belasting op de inverkeersstelling en het eurovignet. De fiscale boetes die betrekking hebben op elk van deze belastingen werden mee overgeheveld naar de gewesten. Tabel M.11 geeft een overzicht van deze ramingen.

Tabel M.11 : Additionele gewestbelastingen (in duizend euro)

	BGC 2002	BGC 2003	BGO 2004	BGC 2004	BGO 2005
Registratierechten (58,592%)	570.353	586.306	616.388	666.080	708.278
Hypotheekrechten	119.893	100.000	102.000	122.856	130.461
Schenkingsrechten	29.188	40.000	45.000	111.677	139.916
Verkeersbelasting	626.986	678.758	705.000	746.184	770.970
Belasting op de inverkeersstelling	129.980	149.750	156.855	173.379	182.978
Eurovignet	51.037	55.673	60.000	70.869	70.869
Totaal	1.527.437	1.610.487	1.685.243	1.891.045	2.003.472

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt worden de additionele gewestbelastingen bij de begrotingscontrole 2004 op 1.891.045 duizend euro geraamd. Dit is 12,21% meer dan bij de begrotingsopmaak 2004. Bij de begrotingsopmaak 2005 bedraagt de raming 2.003.472 duizend euro, of 5,95% meer dan bij de begrotingscontrole 2004 en 18,88% meer dan bij de begrotingsopmaak 2004.

Grafiek M.6 : De begrote gewestelijke belastingen over de periode 1996 – 2005 (in duizend euro)

Bovenstaande grafiek geeft een overzicht van alle gewestelijke belastingen zoals ze begroot werden in de periode 1996-2005. Hieruit blijkt opnieuw het effect van het Lambermontakkoord. Vanaf 2002 stijgen de gewestbelastingen substantieel. De registratierechten verdubbelen niet alleen in omvang, er komen ook nog een aantal nieuwe (additionele) gewestbelastingen bij.

Tabellen M.12 en M.13 tonen de ramingen van de gewestbelastingen bij begrotingscontrole 2004 en begrotingsopmaak 2005. De gewestelijke belastingen worden door de Administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management (ABAFIM) geraamd. De Vlaamse Gemeenschap heeft vanaf 1999 de inning van de onroerende voorheffing in eigen beheer genomen. De gewestbelastingen bij begrotingscontrole 2004 werden herraamd, rekening houdende met de realisaties tot en met de maand september 2004.

Tabel M.12 : De gewestelijke belastingen 2004 (inclusief boetes en nalatigheidsintresten) (in duizend euro)

	Basis	Intresten	Boetes	Totaal
Kijk- en luistergeld	200	0	0	200
Onroerende voorheffing	71.020	2.880	0	73.900
Belasting op de spelen en weddenschappen	15.740	15	0	15.755
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	28.033	31	0	28.064
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	195	0	0	195
Registratierechten	1.134.606	27	2.177	1.136.810
Hypotheekrechten	122.855	0	1	122.856
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	745.084	0	1.100	746.184
Belasting op de inverkeersstelling	173.300	0	79	173.379
Eurovignet	70.269	0	600	70.869
Schenkingsrechten	111.576	1	100	111.677
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	721.778	10.827	6.203	738.808
TOTALEN	3.194.656	13.781	10.260	3.218.697

Tabel M.13 : De gewestelijke belastingen 2005 (inclusief boetes en nalatigheidsintresten) (in duizend euro)

	Basis	Intresten	Boetes	Totaal
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0
Onroerende voorheffing	71.561	2.880	0	74.441
Belasting op de spelen en weddenschappen	14.638	14	0	14.652
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	28.600	25	0	28.625
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	0	0	0	0
Registratierechten	1.206.616	27	2.188	1.208.831
Hypotheekrechten	130.460	0	1	130.461
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	769.970	0	1.000	770.970
Belasting op de inverkeersstelling	182.900	0	78	182.978
Eurovignet	70.269	0	600	70.869
Schenkingsrechten	139.815	1	100	139.916
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	750.965	10.827	6.305	768.097
TOTALEN	3.365.794	13.774	10.272	3.389.840

In hoeverre de ramingen van de gewestbelastingen over de begrotingsrondes heen van elkaar afwijken, wordt getoond in tabel M.14.

Tabel M.14 : De gewestelijke belastingen 2004-2005 : verschillenanalyse (in duizend euro en procentueel)

	BGO 2004	BGC 2004	BGO 2005	Vershil 2004-2004	Vershil 2004-2004 (%)	Vershil 2004-2005	Vershil 2004-2005 (%)
K&L	200	200	0	0	0,0%	-200	-100,0%
OVH	73.900	73.900	74.441	0	0,0%	541	0,7%
S&W	17.700	15.755	14.652	-1.945	-11,0%	-1.103	-7,0%
AO	29.013	28.064	28.625	-949	-3,3%	561	2,0%
OB	0	195	0	195		-195	-100,0%
RR	1.052.000	1.136.810	1.208.831	84.810	8,1%	72.021	6,3%
HR	102.000	122.856	130.461	20.856	20,4%	7.605	6,2%
VB	705.000	746.184	770.970	41.184	5,8%	24.786	3,3%
BIV	156.855	173.379	182.978	16.524	10,5%	9.599	5,5%
EUV	60.000	70.869	70.869	10.869	18,1%	0	0,0%
SCHR	45.000	111.677	139.916	66.677	148,2%	28.239	25,3%
SUCR	662.387	738.808	768.097	76.421	11,5%	29.289	4,0%
TOTALEN	2.904.055	3.218.697	3.389.840	314.642	10,8%	171.143	5,3%

Globaal gesteld wordt de raming van de gewestbelastingen bij de begrotingscontrole 2004 314.642 duizend euro of 10,8% hoger ingeschat dan bij de begrotingsopmaak 2004. Bij de

begrotingsopmaak 2005 worden de gewestbelastingen nogmaals hoger ingeschat: 171.143 duizend euro of 5,3% meer ten opzichte van de begrotingscontrole 2004. In absolute bedragen vallen vooral de aanpassing van de registratierechten op. Relatief gezien ondergaan de registratie-, hypotheekrechten en de schenkingsrechten de belangrijkste aanpassing.

De *onroerende voorheffing* wordt geraamd op basis van de ontvangsten 2003, verhoogd met de indexactiecoëfficiënt en met aangroei ingevolge nieuwe of hernieuwde panden. De eerder doorgevoerde wijzigingen aan de reglementering, o.a. inzake het belastingkrediet voor het gewestaandeel in de onroerende voorheffing voor bedrijven, zijn eveneens in de raming verwerkt. Het geraamde bedrag bevat ook 2.880 duizend euro nalatigheidintresten.

De raming van de *belasting op spelen en weddenschappen* wordt op basis van de realisaties uit eerdere jaren verder verlaagd naar 14.652 duizend euro. Dit bedrag is inclusief 14 duizend euro nalatigheidintresten.

De *belasting op de automatische ontspanningstoestellen* werd terug ongeveer op het niveau van de realisaties 2003 gebracht, rekening houdend met een kleine groeivoet van 2%. De raming bevat 25 duizend euro nalatigheidintresten.

De ramingen betreffende de *openingsbelasting* werden terug op nul gebracht, rekening houdend met het nultarief.

De raming van de *registratierechten* is zoals steeds gebaseerd op drie pijlers:

- de registratierechten als opbrengst van gewone transacties;
- de registratierechten als gevolg van bijkomende transacties. Volume-effecten. Tot deze categorie behoren bijvoorbeeld de huurders die besluiten eigenaar te worden en de eigenaars die een andere woning kopen;
- gerealiseerde minderontvangst aan registratierechten door toepassing van het systeem van de meeneembaarheid.

Daarnaast werd ook rekening gehouden met de opbrengsten tot einde september 2004, waaruit blijkt dat de van toepassing zijnde regelgeving beantwoordt aan de verwachtingen van de belastingplichtigen, zodat ook vlot transacties worden afgesloten. De raming valt dan ook 6,3% hoger uit dan in 2004 en bedraagt 1.208.831 duizend euro. De raming bevat 27 duizend euro nalatigheidintresten en 2.188 duizend euro boetes.

Voor de raming van de *hypotheekrechten* wordt rekening gehouden met een groeivoet van 6,2%, bijgevolg in lijn met deze inzake de registratierechten. In het bedrag van 130.461 duizend euro zitten ook de boetes voor een totaal van duizend euro.

De raming van de *verkeersbelasting* is gebaseerd op een groeivoet van 3,3%. Voornamelijk het wagenpark van tweedehandswagens blijft immers verder aangroeien. De raming van 770.970 duizend euro bevat 1.000.000 euro boetes.

Voor de *belasting op de inverkeersstelling* wordt een ontvangst begroot van 182.978 duizend euro. Deze toename is het resultaat van een stijgend aantal inschrijvingen van in de eerste plaats tweedehandswagens.

De ramingen voor de ontvangsten uit het *eurovignet* worden op hetzelfde niveau als 2004 gehouden, met name op 70.869 duizend euro. Deze raming is inclusief 600 duizend euro boetes.

De toename van de geraamde ontvangst aan *schenkingsrechten* ten opzichte van de begroting 2004 wordt verder verklaard door het terugwineffect van de recente maatregelen inzake tariefverlaging. De raming 2005 dient dan ook, mede op basis van de gunstige cijfers in 2004, verder sterk opgewaardeerd te worden en bedraagt 139.916 duizend euro (inclusief 100 duizend euro boetes).

De raming van de *successierechten* houdt rekening met de evolutie van het aantal overlijdens in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Bovendien wordt bij de raming rekening gehouden met de groei van het vermogen – inzonderheid met de stijging van het onroerend vermogen –, de aangifteperiode (6 maanden), de betalingstermijn (5 maanden) en de doorstortingstermijn waarover de federale overheid beschikt (1 maand). De raming 2005 bedraagt 768.097 duizend euro en bevat 10.827 duizend euro nalatigheidintresten en 6.305 duizend euro boetes.

5. Toegewezen ontvangsten

Aan een begrotingsfonds toegewezen of geaffecteerde ontvangsten zijn ontvangsten die voorbehouden worden voor het dekken van bepaalde duidelijk omschreven uitgaven. De belangrijkste toegewezen ontvangsten in de middelenbegroting zijn :

- de inschrijvingsgelden van het deeltijds kunstonderwijs (programma 34.1);
- de terugbetaling van salarissen en salaristoelagen in de onderwijssector (programma 35.5);
- de inkomsten in het kader van het medisch-sociaal beleid (programma 42.2);
- de inkomsten van het Vernieuwingsfonds (programma 62.1).

6. Andere ontvangsten

De andere ontvangsten betreffen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten. Bij de begrotingscontrole 2004 werden volgende opmerkelijke ontvangsten in deze categorie ingeschreven (allen programma 24.1):

- de opbrengst van de Eénmalig Bevrijdende Aangifte;
- de restwaarde van de scholen in Duitsland;
- de geactualiseerde waarde van de AFV-voordelen in het kader van de Alesh-operatie;
- de terugbetaling door de Federale overheid van het door de Vlaamse Gemeenschap betaalde surplus op de afcentiemen, alsook de interesten op dit surplus;

Een bijzondere plaats binnen deze categorie wordt ingenomen door de Lotto-middelen (programma 82.2). Volgens artikel 62bis van de bijzondere financieringswet krijgt elke gemeenschap een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen. De federale ministerraad dient hiertoe de uitkeerbare winst te bepalen. Op 28 maart 2003 heeft de federale Ministerraad de eerste voorlopige winstverdeling voor het dienstjaar 2003 goedgekeurd (Belgisch Staatsblad van 13 mei 2003). Voor de Vlaamse Gemeenschap komt dit neer op 34.013 duizend euro. Van dit bedrag wordt krachtens het genoemde artikel in 2003 maximum 80% uitgekeerd. De overige 20% wordt in 2004 uitgekeerd. Nadien werd de voorlopige winstverdeling 2003 nog aangepast (Belgisch Staatsblad van 15 januari 2004). Bovendien werd er ook reeds een voorlopige winstverdeling 2004 gepubliceerd (Belgisch Staatsblad van 22 juni 2004). Voorzichtigheidshalve wordt de raming bij de begrotingscontrole 2004 op 34.013 duizend euro gehouden.

Voor de raming bij de begrotingsopmaak 2005 wordt er in principe uitgegaan van de voorlopige winstverdeling 2005. Deze is nog niet voorhanden. Vandaar dat er teruggegrepen wordt naar de voorlopige winstverdeling 2004, zijnde 34.100 duizend euro.

7. Kredietverleningen en deelnemingen

De kredietverleningen en deelnemingen worden voortaan in de algemene toelichting als een aparte middelen categorie weergegeven omwille van de bijzondere plaats die zij innemen in het geheel. Om de overgang te maken van algemene ontvangsten naar ESR gecorrigeerde ontvangsten worden zij immers niet in acht genomen (zie paragraaf 1.9.).

Belangrijke opbrengsten uit kredietverleningen en deelnemingen in de middelenbegroting zijn de opbrengsten uit (allen programma 24.1):

- de terugbetaling van de achtergestelde schuld door de NV Staal Vlaanderen;
- de vervreemding van de participatie in de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

8. Lambermontoverzicht

Om het overzicht te behouden geeft onderstaande tabel een samenvatting van de budgettaire implicaties van het Lambermontakkoord. Ieder budgettaire implicatie werd in de vorige paragrafen inhoudelijk toegelicht.

Tabel M.15 : Budgettaire gevolgen van het Lambermontakkoord (inclusief afrekening) (in duizend euro)

Omschrijving maatregel	Budgettaire effect 2002 BGC	Budgettaire effect 2003 BGC	Budgettaire effect 2003 Tweede BGC	Budgettaire effect 2004 BGO	Budgettaire effect 2004 BGC	Budgettaire effect 2005 BGO
Gewestaftrek	-2.108.768	-2.173.675	-2.168.705	-2.224.763	-2.243.530	-2.330.514
Extra bevoegdheden	56.172	57.550	57.661	59.747	59.814	62.786
Extra BTW-middelen	118.259	211.191	211.633	306.510	309.710	544.681
Aandeel winst Nationale Loterij	27.243	34.021	34.021	34.013	34.013	34.100
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	455.286	466.961	466.503	468.974	474.745	483.668
Kijk- en luistergeld	33.188	523	523	200	200	0
Additionele gewestbelastingen	1.527.437	1.610.487	1.610.487	1.685.243	1.891.045	2.003.472
Totaal effect	108.817	207.057	212.122	329.924	525.997	798.194

9. ESR gecorrigeerde ontvangsten

Om de overgang te maken van totale begrote ontvangsten naar ESR gecorrigeerde ontvangsten dienen op het eerstgenoemde bedrag een aantal correcties te worden aangebracht. De onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Tabel M.16 : ESR gecorrigeerde ontvangsten in de algemene begroting (in duizend euro)

	BGO 2004	BGC 2004	BGO 2005
Totale ontvangsten	17.919.894	18.821.828	19.040.956
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR code 8)	-175.040	-285.871	-45
Dotaties van DAB's en VOI's A, B & Sui Generis behorende tot de consolidatiekring (ESR code 46 en 66)	-995	-43.203	0
Correctie aanrekening ontvangsten	-28.448	-12.642	3.572
ESR-ontvangsten algemene begroting MVG	17.715.411	18.480.112	19.044.483

Vooreerst worden de ontvangsten, begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (ESR code 8), geneutraliseerd. Een volgende correctie heeft te maken met de consolidatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap met haar instellingen. Dotaties die het ministerie ontvangt van dergelijke instellingen zijn geen eigen ontvangsten, maar interne transfers en dienen bijgevolg verwijderd uit de totale ontvangsten.

De laatste correctie houdt verband met de aanrekening van de ontvangsten. Concreet wordt de geraamde opbrengst van de gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse Overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkohieringen door de Federale overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat. Voor de gewestbelastingen wordt er ook door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (¹) een correctie doorgevoerd.

¹ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Jaarverslag 2004, blz. 164.

HOOFDSTUK IV

DE UITGAVENBEGROTING 2005

1. Beleids- en betalingskredieten

1.1 Beleidskredieten

Wanneer de beleidsruimte van een regering geanalyseerd wordt, volstaat het geenszins om per kredietsoort de evolutie weer te geven. Bij de bepaling van de beleidsruimte stelt men het begrip "beleidskredieten" centraal. Beleidskredieten worden conform de definitie, opgenomen in de resolutie van het Vlaams Parlement van 20 december 2000, als volgt gedefinieerd:

“Het beleidskrediet in het begrotingsjaar X is het volume aan mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inclusief leningen) van dat begrotingsjaar, waarover de Vlaamse regering beschikt om verbintenissen aan te gaan of te laten aangaan, die in het lopende jaar of in een volgend jaar ten laste vallen van de Vlaamse gemeenschap.”

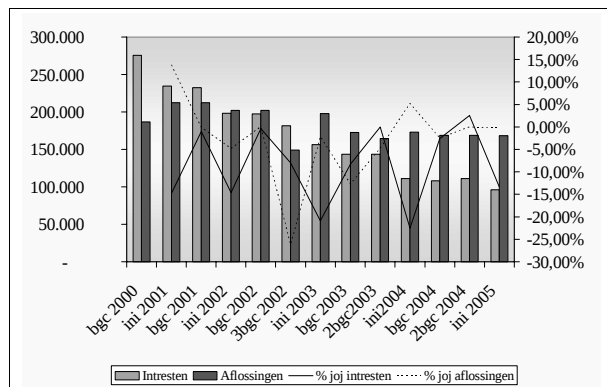
Analyse van bovenstaande definitie leert ons dat de nadruk wordt gelegd op de ontvangsten en engagements van het lopende begrotingsjaar waaruit afgeleid kan worden dat overgedragen saldi van kredieten niet meegerekend worden in de beleidskredieten.

Naast de inhoudelijke definitie, is een technische vertaling van bovenstaande definitie noodzakelijk teneinde een concrete berekening te kunnen maken van de beleidskredieten. Bij beleidskredieten vertrekt men vanuit de som van de niet-gesplitste kredieten, de gesplitste vastleggingskredieten en de vastleggingsmachtigingen zoals opgenomen in de algemene uitgavenbegroting. Deze kredieten geven de mogelijkheden weer om verbintenissen aan te gaan of aan te laten gaan.

De niet-gesplitste kredieten dienen echter uitgezuiverd te worden van de zogeheten **vereffeningskredieten** (zie tabel U.1). Dit zijn immers kredieten die als betalingskrediet voor een vastleggingsmachtiging in de begroting worden ingeschreven. Het zijn de vastleggingsmachtigingen die de ruimte voor verbintenissen van de Vlaamse regering bepalen, niet de vereffeningskredieten die noodzakelijk zijn om de betalingsverplichtingen na te komen.

Tabel U.1 : Vereffeningskredieten (in duizend euro)

PR	BA	Libellé	2bgc2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
11.1	4101	Dotatie aan het Brusselfonds	1.000	4.700	4.700	4.620	3.166
11.1	6101	Dotatie aan het Brusselfonds	1.479	2.800	2.800	2.758	1.261
35.4	6101	Gemeenschapsonderwijs -grote infrastructuur	14.731	19.483	19.483	18.534	17.941
35.4	6102	DIGO	98.000	105.680	105.680	105.680	106.693
35.4	6104	IVAH	10.000	7.548	7.548	7.548	7.187
35.4	6105	DIGO-hoger onderwijs	30.587	17.694	17.694	17.694	16.749
35.4	6106	Gemeenschapsonderwijs -kleine infrastructuur	10.651	10.401	10.401	10.401	10.322
40.2	6101	VIPA	88.267	114.678	114.678	139.200	148.998
41.4	6101	Kind en Gezin	0	2.000	2.000	4.046	5.857
41.5	6104	VFSIPH	13.246	17.000	17.000	16.500	17.000
45.5	6102	Culturele infrastructuur	10.875	12.000	12.000	15.380	14.820
49.1	6101	BLOSO	3.800	3.600	3.600	3.622	4.200
49.2	6101	Toerisme Vlaanderen	13.222	13.222	13.222	12.762	12.762
49.2	6102	Toerisme Vlaanderen	3.000	2.000	2.000	1.927	3.927
51.2	4141	Fonds voor flankerend economisch beleid	177.139	174.548	171.586	167.486	215.213
52.4	3311	ESF-fonds	0	0	0	0	0
52.4	3313	ESF-fonds	1.000	1.000	1.000	876	1.135
52.4	3314	ESF-fonds	7.500	4.500	4.500	4.500	4.162
52.4	4103	Herplaatsingsfonds	3.945	4.465	4.465	3.253	4.465
53.1	6301	Geprefinancierde trekkingsrechten	45.000	45.000	45.000	45.000	0
54.1	4141	VLIF	32.000	38.000	38.000	41.000	42.000
54.1	4142	Instrument Vlaamse Visserij- en Aquicultuur	1.737	1.100	1.100	1.100	1.100
61.1	6103	Dotatie aan MINA	167.241	117.379	117.379	117.991	153.659
62.4	3105	dotatie garantiefonds voor sociale huisvesting	0	200	0	0	0
62.4	4110	UP huisvesting	36.936	35.484	35.984	35.984	36.615
62.6	6111	Grond- en woonbeleid Vlaams-Brabant	0	0	0	0	0
69.9	6103	Dotatie aan DAB Vlaams infrastructuurfonds	481.628	279.782	279.782	280.882	278.521
69.9	6105	Dotatie aan VIF m.b.t. overgenomen verbintenissen	0	0	0	0	0
71.3	4101	IWT	66.631	74.000	74.000	92.330	91.949
71.3	4102	Technologische innovatie	12.182	11.924	11.924	21.346	22.768
71.3	4104	Innovatieve mediaprojecten	10.955	10.955	10.955	9.616	10.955
Totaal			1.342.752	1.131.143	1.128.481	1.182.036	1.233.425

Grafiek U.1 : Evolutie intresten en aflossingen in de uitgaven begroting

Naast de vereffeningskredieten, dienen de niet-gesplitste kredieten tevens uitgezuiverd te worden van **intresten en aflossingen van leningen**. Intresten en aflossingen bieden aan de Vlaamse regering immers niet de mogelijkheid om nieuwe verbintenissen aan te gaan of aan te laten gaan. Tabel U.2 geeft voor het begrotingsjaar 2005 de intresten weer. Tabel U.3 weerspiegelt de aflossingen in de begroting 2005.

Uit grafiek U.1 kan men uit de systematische daling van de intresten afleiden dat de Vlaamse overheid de voorbije legislatuur een grote inspanning geleverd heeft om de schuld te reduceren. Hierdoor dalen ook de intresten op uitstaande schuld.

Tabel U.2 : Intresten (in duizend euro)

PR	BA	2bgc2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
24.1	2101	1.300	2.090	2.090	2.090	1.351
24.1	2102	15	35	68	68	17
24.1	2103	113	113	113	113	113
24.4	2101	85.046	65.885	64.060	70.328	61.240
24.4	2102	600	0	0	0	0
24.4	2103	12.936	5.498	5.398	4.260	6.084
24.4	2104	301	258	258	258	181
24.4	2105	5.432	4.095	4.095	4.095	2.758
24.4	2106	0	0	0	0	0
24.4	2108	28.581	24.730	24.730	24.327	20.745
24.4	2109	92	66	66	66	45
24.8	3101	117	91	91	91	63
24.8	3102	24	12	12	11	7
24.8	3105	0	0	0	0	0
24.8	4003	2.095	1.965	1.965	1.055	992
24.8	4102	2.163	2.014	1.514	486	564
24.8	4104	684	620	620	620	554
35.1	3303	122	102	102	85	102
35.4	4103	733	688	688	688	339
45.5	5208	74	0	0	0	0
45.5	5209	32	32	32	32	32
45.5	5211	443	443	443	443	443
45.5	5212	523	523	523	523	523
53.1	2102	1.300	1.300	1.300	1.300	0
63.2	3103	618	468	0	0	0
64.2	3501	50	50	50	50	50
64.5	1202	5	5	5	5	5
Totaal		143.399	111.083	108.223	110.994	96.208

Tabel U.3 : Aflossingen (in duizend euro)

PR	BA	2bgc2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
24.4	9101	50.495	75.742	75.742	75.742	75.742
24.4	9105	28.021	28.024	28.024	28.024	28.027
24.4	9108	63.301	62.130	62.130	62.130	61.684
24.4	9109	503	426	426	426	358
24.8	5101	519	562	562	562	608
24.8	5102	240	210	210	210	200
24.8	5105	19.685	4.211	0	0	0
24.8	6104	1.387	1.450	1.450	1.450	1.516
24.8	9101	0	0	0	0	0
63.2	8101	321	317	317	317	317
Totaal		164.472	173.072	168.861	168.861	168.452

Voor wat de machtigingen betreft, moeten er twee correcties aangebracht worden op het totaal aan vastleggingsmachtigingen zoals men ze terugvindt in de administratieve begroting (cfr. Tabel A.2).

De verbintenissen, aangegaan via het Vlaams Infrastructuurfonds, moeten immers ook als machtiging beschouwd worden en bij het totaal der vastleggingsmachtigingen worden opgeteld. Deze verbintenissen vindt men als gesplitst vastleggingskrediet terug in de begroting van het VIF en dit vastleggingskrediet bedraagt voor het begrotingsjaar 2005 564.179.000 euro.

Ten tweede moet men van het bekomen bedrag de leningsmachtigingen aftrekken. Deze geven de begunstigde instelling immers de mogelijkheid om leningen aan te gaan in plaats van verbintenissen. Voor het begrotingsjaar 2005 worden de leningsmachtigingen weergegeven in tabel U.4.

Tabel U.4 : leningsmachtigingen (in duizend euro)

PR	BA	Omschrijving	2bgc2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
49.1	9912	Leningsmachtiging BLOSO	3.250	3.250	3.250	3.250	-
62.4	9932	Machtiging VWF	136.341	208.386	208.386	208.386	211.720
		Totaal	139.591	211.636	211.636	211.636	211.720

Voorts moet de sommatie van de niet-gesplitste kredieten, gesplitste vastleggingskredieten en vastleggingsmachtigingen nog gecorrigeerd worden met het bedrag aan reserveringen. Reserveringen kan men immers niet beschouwen als mogelijkheden aan de Vlaamse regering om verbintenissen aan te gaan in het begrotingsjaar zelf. Door het voorzien van reserveringen worden kredieten bestemd voor de financiering van toekomstige uitgaven. Tabel U.5 geeft voor begrotingsjaar 2005 de reserveringen weer die onttrokken worden aan de beleidskredieten.

Tabel U.5 : Reserveringen (in duizend euro)

Omschrijving	2bgc2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
Reservering pensioenfonds	5.355	5.355	5.355	5.355	5.355
Reservering Zorgfonds	39.418	26.500	28.500	28.858	38.370
Totaal	44.773	31.855	33.855	34.213	43.725

Naast de reeds vernoemde kredieten, beschikt de Vlaamse regering ook over de mogelijkheid om verbintenissen aan te gaan onder de vorm van variabele kredieten. Dit zijn kredieten die ingeschreven worden, maar pas uitgegeven kunnen worden naarmate ze gedekt worden door toegewezen ontvangsten. De toegewezen ontvangsten kunnen evenwel van jaar tot jaar

overgedragen worden, zodat men ook de saldi van voorgaande jaren mee kan uitgeven. Uit de bovenstaande definitie van beleidskredieten kan afgeleid worden dat enkel uitgaven mogen opgenomen worden in zoverre ze gedekt zijn door ontvangsten van hetzelfde begrotingsjaar. Om te vermijden dat de saldi uit voorgaande jaren mee verrekend worden in de berekening van de beleidskredieten neemt men het totaal der toegewezen ontvangsten in plaats van het totaal der variabele kredieten. Voor het begrotingsjaar 2005 worden de toegewezen ontvangsten weergegeven in tabel U.6.

Tabel U.6 : Toegewezen ontvangsten (in duizend euro)

	2bgc2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
Totaal toegewezen ontvangsten	146.342	104.877	104.877	95.057	87.038

Als laatste facet in de berekening van de beleidskredieten, moet ook gekeken worden naar de schuldopbouw van Aquafin waarmee verbintenissen aangegaan kunnen worden namens de Vlaamse regering. Deze schuldopbouw moet bijgevolg meegerekend worden in de beleidskredieten. Aquafin lost echter ook intresten af op de door haar aangegane leningen. Deze intresten kan men (analoog met de gewone intrestaflossingen) niet meerekenen als beleidskredieten, en dienen afgetrokken te worden van de schuldopbouw. Voor het begrotingsjaar 2004 wordt zo een netto-schuldopbouw voorzien van 80 miljoen euro.

In tabel U.7 wordt een samenvattend overzicht gegeven van de (eventueel gecorrigeerde) deelcomponenten van de totale beleidskredieten.

Tabel U.7 : Componenten van beleidskredieten (in duizend euro)

Omschrijving	2bgc2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
Niet-gesplitste kredieten	14.444.914	14.636.762	14.207.232	14.499.818	14.637.077
Vereffeningskredieten (incl. VIF)	1.342.752	1.131.143	1.128.481	1.182.036	1.233.425
Aflossingen	164.472	173.072	168.861	168.861	168.452
Intresten	143.399	111.083	108.223	110.994	96.208
Reserveringen	44.773	31.855	33.855	34.213	43.725
Gesplitste vastleggingskredieten	2.918.823	3.193.431	3.632.816	3.609.857	3.704.850
Vastleggingsmachtigingen (incl. VIF)	2.093.235	1.802.105	1.933.445	2.001.480	1.881.417
Variabele kredieten	146.342	104.877	104.877	95.057	87.038
Aquafin	63.169	39.034	39.034	80.000	0
Totaal	17.971.087	18.329.056	18.477.984	18.790.108	18.768.572

1.2. Betalingskredieten

Naast de mogelijkheden om verbintenissen aan te gaan, is het voor een overheid ook van belang te weten wat haar effectieve betalingsverplichtingen zijn. Hiervoor worden de betalingskredieten berekend. Betalingskredieten worden conform de definitie, opgenomen in de resolutie van het Vlaams Parlement van 20 december 2000, als volgt gedefinieerd:

“Het betalingskrediet in begrotingsjaar X is het volume aan mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inbegrepen leningen) van dat begrotingsjaar, waarover de Vlaamse regering beschikt om aan betalingsverplichtingen, voortvloeiend uit bestaande en nieuwe in het begrotingsjaar aan te gane verbintenissen, in de loop van begrotingsjaar te voldoen.”

Eveneens dient hier opgemerkt dat enkel de betalingen en ontvangsten die betrekking hebben op het lopende begrotingsjaar worden opgenomen.

Voor de berekening van de betalingskredieten vertrekt men van de sommatie van de niet-gesplitste kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten.

Ook hier moet een uitzuivering gebeuren van de aflossingen. Aflossingen zijn immers niet direct betalingsverplichtingen als gevolg van een vroeger genomen engagement van de regering. Voorts werd met de opgenomen lening reeds een beleidsuitgave gefinancierd, waardoor de kredieten reeds werden opgenomen, zij het dan in de functionele vorm. Voor de totale correctie in het kader van betalingskredieten, wordt verwezen naar tabel U.3.

Naast de niet-gesplitste kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten, vertegenwoordigen de variabele kredieten eveneens de vertaling van betalingsverplichtingen vanwege de overheid. Ook deze kredieten dienen dan mee opgenomen te worden in de berekening van de betalingskredieten. Voor betalingskredieten geldt evenwel, analoog met de beleidskredieten, dat enkel rekening mag gehouden worden met die uitgaven die aangerekend kunnen worden aan ontvangsten van datzelfde jaar. Ook bij de betalingskredieten wordt dus gerekend met de toegewezen ontvangsten van dat jaar voor de variabele kredieten.

De overheid heeft naast de hierboven beschreven betalingsverplichtingen, ook nog betalingsverplichtingen via haar VOI's en DAB's. Deze verplichtingen worden niet altijd gefinancierd middels de dotatie. Vooral MINA en in beperkte mate ook het VIF kunnen heel wat betalingsverplichtingen inschrijven aan dewelke zij kunnen voldoen via eigen ontvangsten. Ook voor het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds dient een uitzondering gemaakt. Het VLIF kan immers een aantal betalingen doen vanuit Europese financieringsbronnen.

Bij de berekening van de betalingskredieten moet bijgevolg rekening worden gehouden met de eigen ontvangsten van deze DAB's. De basis wordt gevormd door de totale ontvangsten van de DAB's. Hiervan moeten de overgedragen saldi afgetrokken worden omdat deze voortvloeien uit inkomsten van voorgaande jaren. Dan wordt de dotatie nog uit de ontvangsten gelicht omdat deze in de berekening van de betalingskredieten reeds meegerekend wordt als niet-gesplitst krediet. Bijkomend ten opzichte van de reeds gemaakte sommering blijven aldus nog de betalingen over van de DAB's die ze financieren uit de eigen ontvangsten van het betrokken begrotingsjaar. De berekening van de eigen ontvangsten van deze DAB's zijn opgenomen in tabel U.8.

Tabel U.8 : MINA, VIF en VLIF (in duizend euro)

Omschrijving	Teken	2bgc2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
Totale ontvangsten MINA	+	950.369	856.972	900.953	885.161	767.345
Saldi voorgaande jaren MINA	-	431.747	385.772	429.753	429.753	300.000
Dotatie MINA	-	167.241	117.379	117.379	117.991	153.659
Totale ontvangsten VIF	+	1.323.657	945.458	1.199.181	1.491.163	1.167.773
Dotatie VIF	-	481.628	279.782	279.782	280.882	278.521
Saldi voorgaande jaren VIF	-	759.687	576.374	811.509	811.509	822.224
Totale ontvangsten VLIF	+	36.358	38.425	38.425	41.356	42.375
Saldi voorgaande jaren VLIF	-	2.785	0	0	31	0
Dotatie VLIF	-	32.000	38.000	38.000	41.000	42.000
Totaal		435.296	443.548	462.136	736.514	381.089

In tabel U.9 vindt men een overzicht van de verschillende samenstellende onderdelen van de betalingskredieten voor het begrotingsjaar 2005.

Tabel U.9 : Componenten van betalingskredieten (in duizend euro)

Omschrijving	2bgc2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
Niet-gesplitste kredieten	14.444.914	14.636.762	14.207.232	14.499.818	14.637.077
Aflossingen	164.472	173.072	168.861	168.861	168.452
Gesplitste ordonnancerings-kredieten	2.873.251	3.197.710	3.632.095	3.605.976	3.740.015
Variabele kredieten	146.342	104.877	104.877	95.057	87.038
MINA, VIF en VLIF	435.296	443.548	462.136	736.514	381.089
Totaal	17.735.331	18.209.825	18.237.479	18.768.504	18.676.767

1.3. samenvattend overzicht

De globale resultaten van de hierboven beschreven berekening worden kort samengevat in dit hoofdstuk.

Daarnaast wordt onder dit samenvattend overzicht de opsplitsing van de beleids- en betalingskredieten per beleidsthema weergegeven.

Tabel U.10 geeft de resultaten weer voor de gehele begroting.

Tabel U.10 : De begroting 2005 in beleids- en betalingskredieten (in miljoen euro)

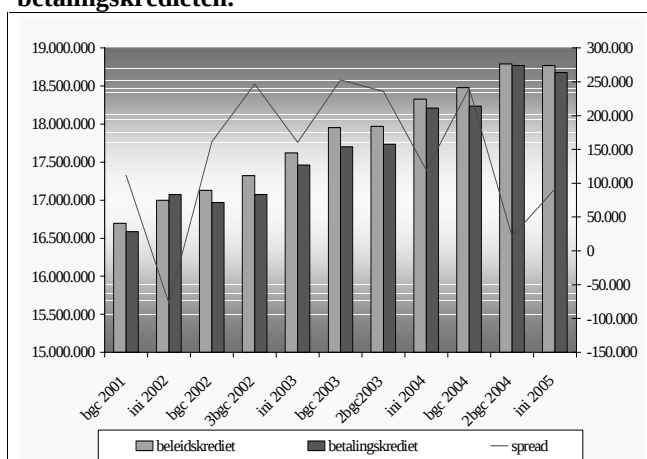
	2bgc 2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
Beleidskredieten	17.971	18.329	18.478	18.790	18.769
Betalingskredieten	17.735	18.210	18.237	18.769	18.677

(conform definitie Vlaams parlement)

Naast de evolutie van de beleids- en betalingskredieten in absolute waarden, is het ook belangrijk om de verhouding tussen beiden op te volgen.

De betalingskredieten volgen immers uit de beleidskredieten van het lopende begrotingsjaar en uit de beleidskredieten van vorige begrotingsjaren. De beleidskredieten geven immers verbintenissen weer. De betalingskredieten geven enkel de betalingsruimte weer voor de betalingen die het gevolg zijn van de aangegane verbintenissen. Beleids- en betalingskredieten, met de spread tussen beiden worden weergegeven in grafiek U.2.

Grafiek U.2 : Verhouding beleids- en betalingskredieten.

Tabel U.11 geeft de beleidskredieten voor de periode 2003-2005 weer per thema.

Tabel U.11 : De begroting in termen van beleidskredieten per thema (in duizend euro)

Thema	2bgc 2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
Statutaire werking	111.023	106.052	106.052	107.755	114.139
Kanselarij	29.246	20.394	19.450	12.407	21.083
Buitenlands beleid	32.833	29.818	29.818	28.273	28.082
Brussel	36.935	36.913	36.913	35.014	37.362
Statistiek	902	902	902	858	665
Financiën	152.665	71.118	41.720	131.371	113.399
Gebouwen en ambtenaren	749.955	744.651	748.516	734.093	721.414
Onderwijs	7.548.413	7.829.388	7.839.638	7.848.968	8.007.695
Welzijn en gezondheid	2.183.910	2.290.079	2.313.425	2.363.731	2.453.251
Cultuur en Jeugd	383.660	395.287	399.698	390.613	405.949
Toerisme	45.515	52.512	52.748	49.469	51.069
Economie	390.124	360.940	357.978	406.526	337.212
Werkgelegenheid	645.307	658.389	658.237	676.594	662.520
Lokale overheden	1.728.147	1.781.935	1.781.935	1.779.908	1.845.282
Land- en tuinbouw	91.975	90.460	90.460	84.116	87.008
Milieu	812.785	824.683	825.038	821.147	775.896
netto schuldopbouw aquafin	63.169	39.034	39.034	80.000	0
Ruimtelijke ordening	86.844	36.461	36.461	21.136	23.457
Monumenten en huisvesting	414.769	350.499	349.999	334.465	361.915
Wegen en water	1.123.589	1.084.031	1.223.533	1.388.139	1.077.015
Gemeenschappelijk vervoer	545.805	597.554	598.022	611.947	657.086
Wetenschappen	389.747	433.023	440.599	453.810	480.441
Media	268.530	268.479	278.379	277.736	288.023
Sport	52.195	55.389	59.003	58.660	58.700
Energie	6.350	11.641	11.434	11.397	9.056
Provisie	76.694	159.424	138.992	81.975	150.853
Totaal	17.971.087	18.329.056	18.477.984	18.790.108	18.768.572

Tabel U.11bis somt de betalingskredieten per thema voor de periode 2003 - 2005 op.

Tabel U.11bis : De begroting in termen van betalingskredieten per thema (in duizend euro)

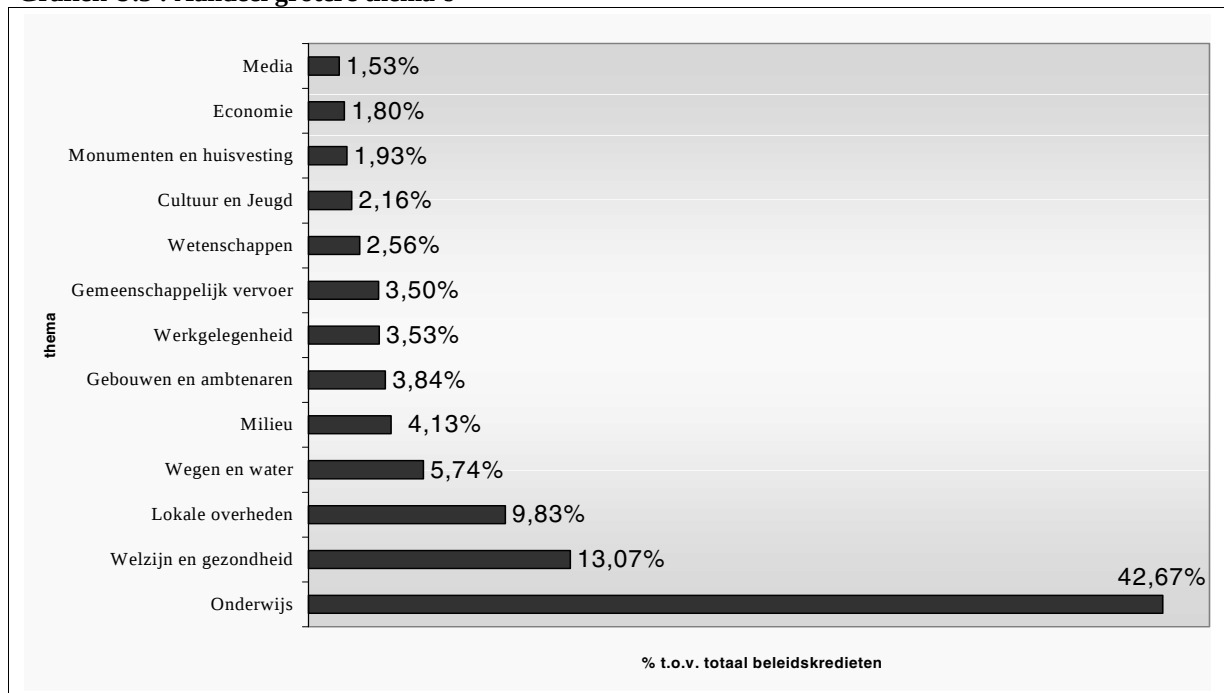
thema	2bgc 2003	Ini 2004	Bgc 2004	2bgc2004	Ini 2005
Statutaire werking	111.023	106.052	106.052	107.755	114.139
Kanselarij	28.254	19.907	18.963	11.794	19.552
Buitenlands beleid	33.809	27.222	27.222	26.557	26.814
Brussel	34.983	40.786	40.786	39.987	40.231
Statistiek	880	675	675	793	651
Financiën	297.519	183.945	152.155	245.620	213.468
Gebouwen en ambtenaren	764.964	757.121	760.986	765.393	738.981
Onderwijs	7.556.639	7.845.755	7.856.005	7.866.356	8.008.414
Welzijn en gezondheid	2.145.924	2.323.045	2.348.391	2.425.142	2.533.436
Cultuur en Jeugd	386.545	393.073	398.184	395.690	410.846
Toerisme	44.632	51.596	51.832	49.646	53.958
Economie	330.692	291.726	288.764	284.684	334.413
Werkgelegenheid	647.800	653.678	653.526	669.889	658.032
Lokale overheden	1.734.183	1.893.153	1.893.153	1.892.673	1.882.900
Land- en tuinbouw	69.397	66.282	66.282	70.326	74.060
Milieu	714.104	717.705	718.060	661.895	673.654
Ruimtelijke ordening	86.809	36.407	36.407	21.885	23.825
Monumenten en huisvesting	421.979	388.494	387.594	391.367	409.221
Wegen en water	1.023.159	952.325	970.913	1.403.275	845.592
Gemeenschappelijk vervoer	532.977	556.085	556.085	564.245	640.907
Wetenschappen	363.926	409.604	417.180	442.908	467.149
Media	269.430	268.604	278.704	278.061	288.173
Sport	51.795	54.726	58.340	58.597	58.569
Energie	7.214	12.435	12.228	11.991	8.929
Provisie	76.694	159.424	138.992	81.975	150.853
Totaal	17.735.331	18.209.825	18.237.479	18.768.504	18.676.767

De beleidskredieten in absolute termen geven weer wat een regering voorziet om haar beleid in begrotingstermen om te zetten. Uit de evolutie van de beleidskredieten kunnen bijgevolg indicaties gehaald worden van de (budgettaire) beleidsaccenten die gelegd werden bij de verschillende thema's.

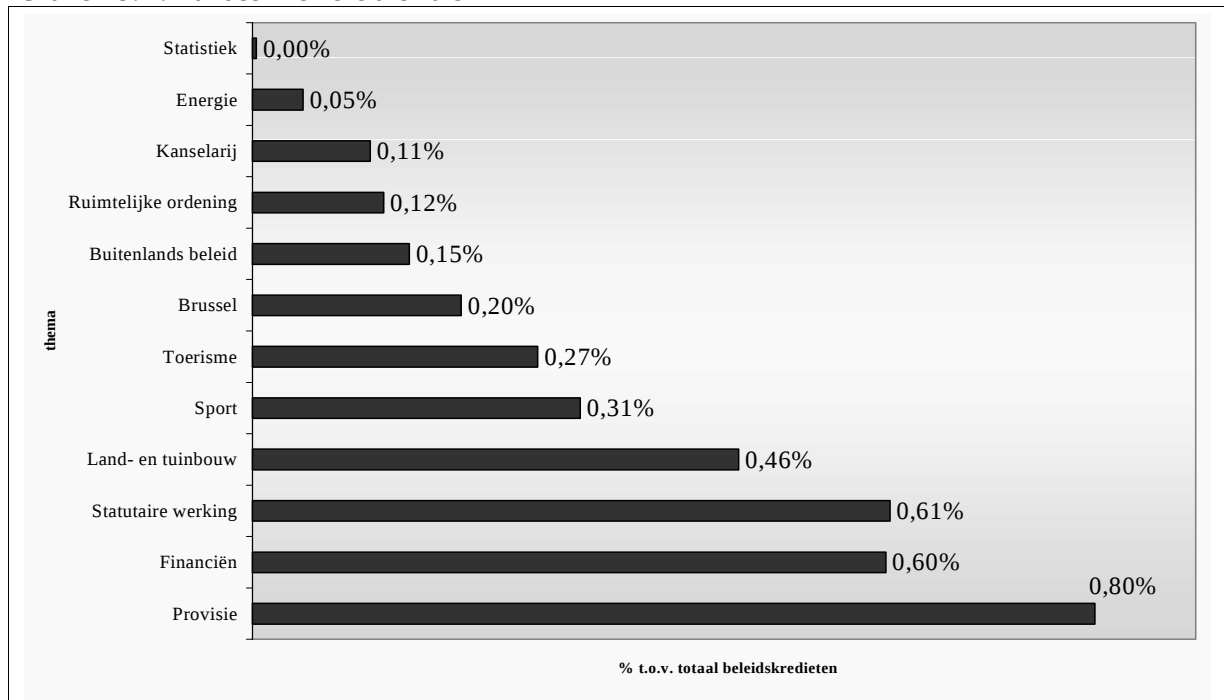
De relatieve wijziging van een beleidskrediet voor een bepaald thema moet in combinatie met het budgettaire gewicht van elk thema bekeken worden. Niet elk thema vertegenwoordigt in de begroting immers een even groot aandeel. Een relatief kleine stijging van het beleidskrediet voor een thema met een groot budgettair gewicht in de totale begroting kan immers al een grote hap uit het budget nemen.

Grafiek U.3 geeft de opdeling van de beleidskredieten 2005 weer, met elk hun bijhorend aandeel in de totale begroting, in zoverre ze een aandeel vertegenwoordigen van meer dan 1%. Zoals uit de absolute cijfers van de beleidskredieten al afgeleid kon worden, wordt de meerderheid van de middelen aan onderwijs besteed. Dit is niet nieuw, dit was ook het verleden steeds zo. Grafiek U.4 geeft het aandeel van de overige thema's (aandeel kleiner dan 1%) weer ten opzichte van het geheel.

Grafiek U.3 : Aandeel grotere thema's

Grafiek U.4 : Aandeel kleinere thema's

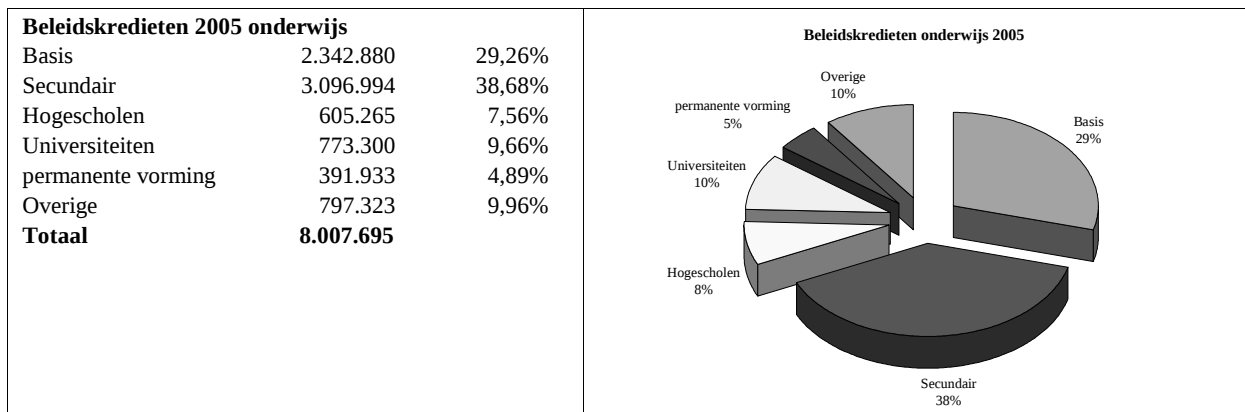

2. Korte bespreking van de belangrijkste wijzigingen per beleidsthema

Onderwijs

Tabel U.12

Grafiek U. 5

Begroting 2004

De globale aangepaste behoeften 2004 lopend jaar (m.a.w. exclusief de bijkredieten voorgaande jaren) bedragen, uitgedrukt in termen van beleidskredieten, 7.848 miljoen euro. Ten opzichte van het krediet 2004 na eerste begrotingscontrole van 7.839 miljoen euro betekent dit een stijging met 9 miljoen euro.

De belangrijkste redenen van deze stijging in 2004 met betrekking tot de lonen zijn:

- De actualisering van de gemiddelde eenheidsloonkost;
- Het wijzigen van de budgettaire fulltime equivalenten door het effect van leerlingenevoluties of door bijkomende tewerkstelling in kader van CAO-overeenkomsten;
- Het volume-effect van de bijkomende BFT gerekend aan de nieuwe gemiddelde eenheidsloonkost. Dit effect situeert zich hoofdzakelijk in het basisonderwijs, vooral als gevolg van de oprichting van de administratieve kernen en de zorgcoördinatie;

Tenslotte bedraagt het bijkrediet voorgaande jaren met betrekking tot de lonen: 9,5 miljoen euro. Dit krediet is berekend op basis van de reël betaalde achterstallen tot en met juli 2004.

De lichte verhoging van de werkingsmiddelen in het basisonderwijs (+ 1,4 miljoen euro) en het secundair onderwijs (+ 0,7 miljoen euro), wordt hoofdzakelijk verklaard door de stijging van de natuurlijke afvloeï van het administratief, meester-, vak- en dienstpersoneel.

Andere significante aanpassingen zijn:

- een toename van de behoeften bij de universiteiten (eindejaarstoelage) en hogescholen (TBS);
- een verhoging van 9,85 miljoen euro voor de uitbetaling van de fietsvergoeding en de terugbetaling van het openbaar vervoer (CAO V);
- een verhoging van het krediet voor de vervangingspool met 29 miljoen euro tot 35,4 miljoen euro, rekening houdend met de reële uitgaven. Ze worden in hun globaliteit ondergebracht in de daartoe voorziene aparte basisallocatie.

Begroting 2005

De initiële behoeften 2005 van de sector onderwijs, uitgedrukt in termen van beleidskredieten, stijgen met 159 miljoen euro t.o.v. 2de BC 2004 tot 8.007 miljoen euro.

Deze stijging is hoofdzakelijk te wijten aan de indexatie (+/- 79%). De indexatie speelt een cruciale rol in het loonmodel, werkingsmodel en in de overige basisallocaties.

Met betrekking tot de lonen stellen we in 2005 o.a. het volgende vast:

- De budgettaire fulltime equivalenten wijzigen door het effect van leerlingenevoluties of bijkomende tewerkstelling in kader van CAO-overeenkomsten;
- De totale bijkomende kosten in 2005 van de CAO's IV, V en VI leiden tot een meervraag van 27,2 miljoen euro;
- Een aantal nieuwe maatregelen worden voorzien in 2005 en er komen maatregelen van 2004 op kruissnelheid. Het betreft hier onder meer de 30 % van het groeipad Polder – Tivoli dat naar de scholengemeenschappen basisonderwijs gaat, de vaste benoeming in het Geïntegreerd Onderwijs, de overdracht van HOKTOSP naar de enveloppe van de hogescholen, enz...

De werkingsmiddelen in het basisonderwijs stijgen met 5,9 miljoen euro. Redenen hiervoor zijn een extra input van 4,2 miljoen euro én de verdere uitwerking van de Polder- & Tivoli akkoorden. De leerlingenevolutie leidt dan weer tot een daling van de middelen.

De werkingsmiddelen in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs nemen toe met 9,8 miljoen euro. De leerlingenevolutie en een extra input om de decretaal voorziene verhouding in bedrag per leerling van 100/70 (gewoon) en 100/78 (buitengewoon) te bereiken, zorgen voor een stijging in de behoeften.

Andere significante evoluties zijn:

- een stijging van de enveloppe voor de hogescholen met 14 miljoen euro. Enerzijds als gevolg van de verhoging van de middelen voor academisering en de aanvullende middelen en anderzijds als gevolg van de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie. De middelen voor de TBS55+ in constant beleid dalen in 2005 met 4,4 miljoen euro.
- De behoefte voor de studietoelagen stijgen bijkomend, inclusief index, met 1,6 miljoen euro.
- De middelen voor de vervangingspool dalen met 6,8 miljoen euro tot 28,6 miljoen euro.
- Het budget voor de regionale expertisenetwerken daalt met 3,8 miljoen euro (GVK). Het totale vastleggingsbudget is immers reeds in 2003 en 2004 voorzien.

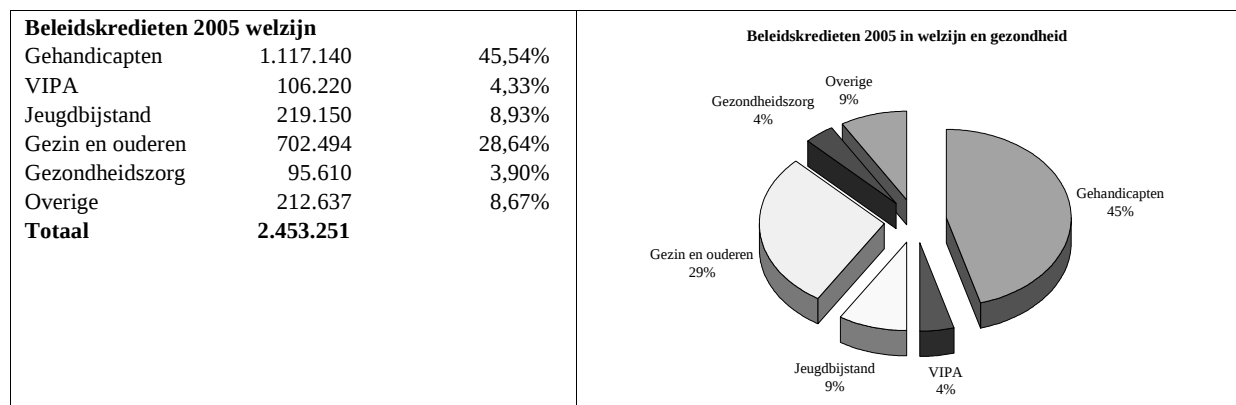
In 2004 blijven de kredieten voor schoolinfrastructuur ongeveer gelijk. In 2005 werden de verbintenisemogelijkheden terug op het niveau van eind 2003 hersteld. Dit impliceert een bijkomende inspanning van 25 miljoen euro.

In 2004 en 2005 zijn de benodigde middelen (+/- 4 miljoen euro) voorzien om de CAO, met betrekking tot het vakantiegeld en eindejaarstoelage, te kunnen honoreren voor het UZ Gent.

Welzijn

Tabel U.13

Grafiek U. 6

De dotatie aan het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap is in 2004 opgetrokken met circa 44 miljoen euro, waarvan 25,9 miljoen euro bestemd is voor het wegwerken van de achterstallen in de residentiële sector, 11,7 miljoen euro voor de afwikkeling van de hangende verplichtingen voor de Individuele Materiële Bijstand en 6,4 miljoen euro voor de aanzuivering van het tekort van de Nationale Loterij. Ook voor 2005 wordt deze dotatie verhoogd met circa 14 miljoen euro. Hiervan zal 14 miljoen euro aangewend worden voor het wegwerken van de wachtlijsten voor de gehandicapten, 7,9 miljoen euro voor cao 26 en de Vlaamse inschakelingspremie voor gehandicapten en 7,6 miljoen euro voor de Individuele Materiële Bijstand. Anderzijds valt de éénmalige aanzuivering van het tekort van de Nationale Loterij ter waarde van 6,4 miljoen euro weg in 2005, en manifesteert zich een daling in de residentiële sector ten belope van 9,5 miljoen euro. Deze daling in de residentiële sector geeft echter enigszins een vertekend beeld, daar er in 2004 een éénmalig krediet van 22,5 miljoen euro was voorzien tot dekking van de lonen van december 2003.

Tevens zijn de ordonnanceringskredieten voor de VIPA Infrastructuursubsidies zowel in 2004 als in 2005 opgetrokken. In 2004 bedraagt deze stijging 24,5 miljoen euro, in 2005 9,8 miljoen euro voor de afwikkeling van de hangende verplichtingen.

Daarenboven stijgt in 2005 de dotatie aan het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand met 8 miljoen euro ten opzichte van de eerste budgetcontrole 2004. Deze bijkomende middelen zullen vooral aangewend worden om extra pleegplaatsingen te creëren, tengevolge het stijgende aantal doorverwijzingen door de jeugdrechtbanken en voor een betere personeelsomkadering.

Om de engagementen uit het verleden na te komen wordt ook voor de laatste opstap van het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Sociale Profitsector een bedrag van 35 miljoen euro gehonoreerd.

In de begroting 2005 wordt extra aandacht besteed aan gezinsaanlegenheden. De belangrijkste doelstellingen hierbij zijn de uitbreiding van het aanbod in de thuiszorg door de demografische transitie en de reeds toegezegde uitbreiding van de kinderopvang. Zo wordt er voor subsidies aan diensten voor gezinszorg en aan de opleidingscentra voor polyvalente verzorgenden 7,5 miljoen euro extra vrijgemaakt. Omwille van de vertraging en opstart van

bepaalde uitbreidingsmaatregelen kan in 2004 éénmalig 1,8 miljoen euro worden bespaard bij Kind en Gezin. Voor het jaar 2005 zijn de betalingskredieten voor Kind en Gezin daarentegen met circa 7 miljoen euro toegenomen.

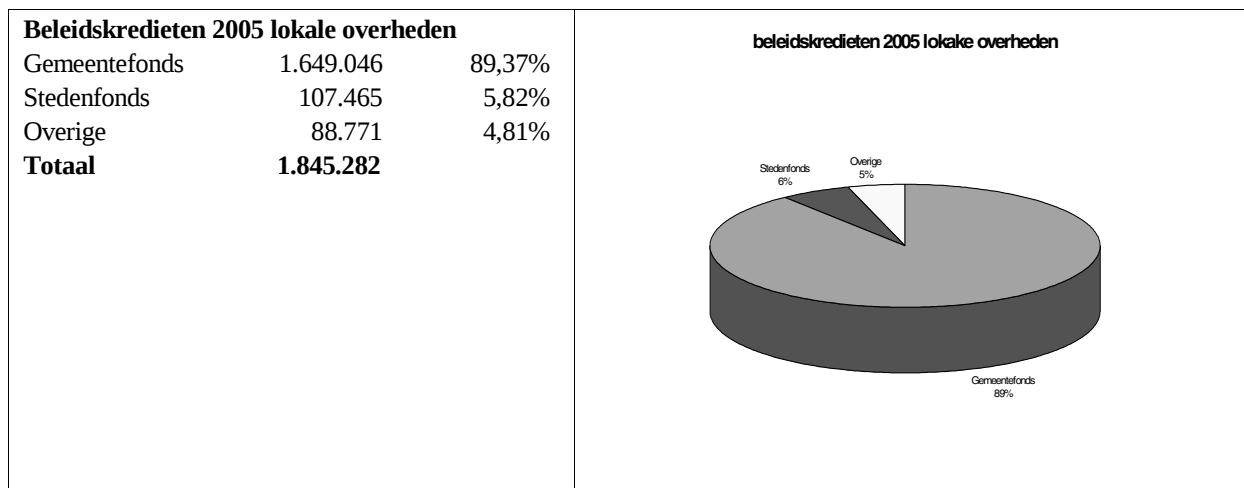
Tevens wordt de dotatie aan het Vlaams Zorgfonds opgetrokken met 8,5 miljoen euro. Deze bijkomende middelen zullen aanleiding geven tot extra reserveringen, teneinde het hoofd te kunnen bieden aan de vergrijzing die zich in de nabije toekomst zal voordoen.

Tenslotte zorgt de indexering binnen de globale welzijnsbegroting ervoor dat er 41 miljoen euro extra kredieten nodig zijn

Lokale Overheden

Tabel U.14

Grafiek U. 7

Het krediet voor de uitgaven i.v.m. de rechtstreekse verkiezing van het Vlaams Parlement werd logischerwijze geschrapt in 2005. Voor de uitgaven i.v.m. de verkiezingen van gemeente- en provincieraden wordt reeds in 2005 een krediet van 4,5 miljoen euro voorzien.

De decretale groeivoet voor het Gemeentefonds en het Stedenfonds wordt voortaan vastgesteld op 3,5% per jaar (inflatie inbegrepen). Dit zorgt voor een belangrijke toename van het budget van steden en gemeenten en biedt anderzijds zekerheid over de exacte stijging van hun inkomsten, waardoor aan de Vlaamse gemeenten zekerheid wordt geboden omtrent de toekomstige evolutie van hun ontvangsten.

In 2005 neemt het Vlaams Gemeentefonds toe met 56 miljoen euro en bedraagt afgerond 1.650 miljoen euro.

Het Vlaams stedenfonds stijgt in 2005 met ongeveer 3,7 miljoen euro.

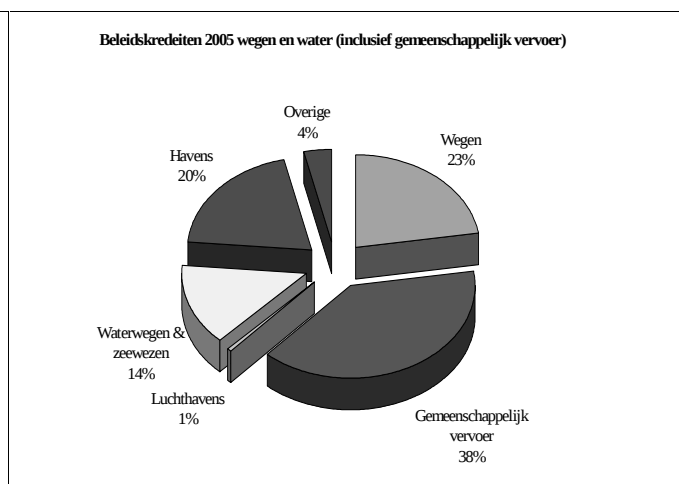
De ordonnanceringskredieten voor subsidies in het kader van het vroegere Sociaal Impulsfonds worden in 2004 ongewijzigd gelaten op 50 miljoen euro. Vanaf 2005 worden ze afgebouwd tot ongeveer 10 miljoen euro om het laatste saldo van de nog in uitvoering zijnde convenanten te kunnen honoreren.

Wegen en Water

Tabel U.15

Beleidskredieten 2005 wegen en water (incl. gem. vervoer)		
Wegen	392.278	22,62%
Gemeenschappelijk vervoer	676.741	39,03%
Luchthavens	10.685	0,62%
Waterwegen & zeewezen	243.249	14,03%
Havens	346.915	20,01%
Overige	64.233	3,70%
Totaal	1.734.101	

Grafiek U. 8

In de sector wegen zorgt de effectisering van de vordering van het Vlaamse Gewest op de NV Tunnel Liefkenshoek, binnen de schoot van de NV BAM, voor een extra inkomst op de VIF-begroting.

De verdere effectisering van de vordering wordt bij de tweede budgetcontrole grotendeels aangewend in beleid- en betaalkredieten voor de verdere kapitalisering van de NV BAM met extra 150 miljoen euro.

In 2005 valt de éénmalige inkomst van de effectisering van de vordering op de NV Tunnel Liefkenshoek weg, samen met nog andere éénmalige inkomsten, waardoor de beleidskredieten zich terug op het niveau van de initiële begroting 2004 bevinden.

In de sector water wordt er voor de nodige investeringen in baggerwerken, gebruik gemaakt van de herbestemming van de beschikbare kredieten in het FFEU (Fonds voor Eenmalige Investeringsuitgaven en Schuldafbouw) voor openbare werken. Dit maakt de baggerwerken in het Deurganckdok en in het kanaal Gent-Terneuzen mogelijk.

Voor de luchthavens wordt er een éénmalige subsidie aan het vliegveld van Wevelgem-Bissegem gegeven van 1,5 miljoen euro voor groot onderhoud. Dit gebeurt in overleg met de provincie West-Vlaanderen.

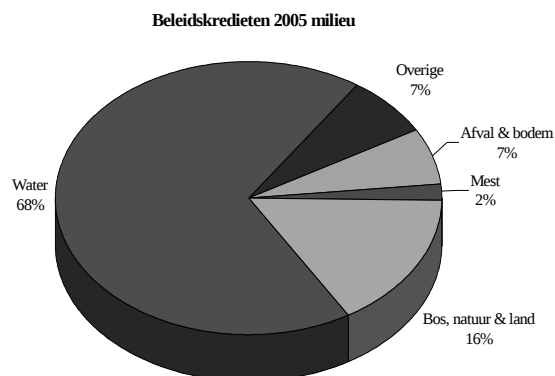
Gemeenschappelijk vervoer

In de sector mobiliteit worden de inspanningen die in de vorige legislatuur zijn genomen verder doorgetrokken. Voor de verdere realisatie van het decreet basismobiliteit wordt er een extra 15 miljoen euro uitgetrokken, naast de benodigde stijging van de kredieten bij een gelijkblijvend aanbod van openbaar vervoer.

Hierin zitten eveneens 14,4 miljoen euro voor minder-hinder-maatregelen bij de tweede fase van het onderhoud aan de ring rond Antwerpen.

*Leefmilieu***Tabel U.16**

Beleidskredieten 2005 milieu		
Afval & bodem	50.723	7%
Mest	15.871	2%
Bos, natuur & land	126.075	16%
Water	528.158	68%
Overige	55.069	7%
Totaal	775.896	

Grafiek U. 9

Ingevolge de betalingskalender van de subsidies voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen kunnen de ordonnanceringskredieten op de algemene begroting sterk worden verminderd. In 2004 worden de éénmalige beleidskredieten op 50 miljoen euro gehandhaafd, maar kunnen de betalingskredieten substantieel worden herleid, aangezien het vastleggingskrediet pas zal worden aangewend nadat de verkoop van de VMW effectief is gerealiseerd.

In 2005 worden geen beleidskredieten meer voorzien op de algemene begroting en worden de betalingskredieten beperkt tot 8,5 miljoen euro. Deze substantiële vermindering is deels gebruikt voor verhogingen van betalingskredieten op andere begrotingsartikels teneinde reeds aangegane verbintenissen te kunnen honoreren. Zo is bijvoorbeeld in 2004 de werkingsdotatie van de VLM éénmalig verhoogd met 6,1 miljoen euro.

De dotatie (118 miljoen euro) en vastleggingsmachtiging (570,7 miljoen euro) van het Minafonds blijft ongeveer constant in 2004. Dit ondanks het feit dat de inkomsten uit heffingen substantieel blijven dalen. In 2005 echter wordt de dotatie en de vastleggingsmachtiging verhoogd met respectievelijk 35,7 miljoen euro tot 153,7 miljoen euro en 8,8 miljoen euro tot 579,5 miljoen euro.

Bij het Minafonds springt de structurele oplossing die aan de financiering van de kringenophaling door Rendac is geboden in het oog. Daarnaast zijn in 2005 terug de nodige middelen ingeschreven voor het continueren van de samenwerkingsovereenkomsten met de gemeenten en provincies.

Gebouwen en ambtenaren

Vanaf 2005 worden de kredieten voor de Vlaamse Infolijn gecentraliseerd op het programma 11.9 'Contactpunt Vlaanderen' en binnen dit beleidsthema geschrapt.

In het kader van de begrotingsbesprekingen wordt een wervingsstop ingevoerd met uitzondering van de continuïdendiensten en bepaalde functies gericht op rechtstreekse dienstverlening. De besparing die hiermee wordt betracht wordt ingeschat op 6 miljoen euro in 2004 en 11 miljoen euro in 2005 (enkel aandeel MVG).

De wervingsstop evenals de vermindering van de algemene werkingskredieten geldt echter evenzeer voor de VOI's.

De invoering van deze wervingsstop moet echter wel gepaard gaan met begeleidende maatregelen die erop gericht zijn om personeel te herplaatsen. Dit herplaatsingsbeleid zal er vooral naar streven om de personeelsleden die in de lagere niveaus overtallig zijn te 'upgraden' naar de hogere niveaus en hen nieuwe kansen en taken te geven. Maar evenzeer is het de bedoeling om personeelsleden gemakkelijker te laten muteren van de ene dienst naar de andere en zelfs van de ene naar de andere administratie.

Om dit alles mogelijk te maken moet binnen de Vlaamse overheid een interne mobiliteit tot stand worden gebracht. Daarvoor is een mechanisme nodig dat zorgt voor de herplaatsing van personeel binnen de Vlaamse overheid, voor de organisatie van herscholing van medewerkers en voor het beheer van een eventuele interne pool. Ook de Vlaamse Openbare Instellingen zullen in deze maatregel betrokken worden. Hiervoor is op de begroting 2005 een krediet van 1,7 miljoen euro voorzien voor allerlei uitgaven ter aanmoediging van de interne arbeidsmobiliteit.

Wat de werkingskredieten voor ICT betreft worden zowel in 2004 als in 2005 de betaalkredieten met ongeveer 12,5 miljoen euro opgetrokken om betalingsachterstanden ingevolge de wijziging van dienstverlener in het kader van de outsourcing in te halen. De betaalkredieten voor investeringen in ICT kunnen in 2005 dan weer worden verlaagd met ongeveer 12 miljoen euro.

Werk

Om tegemoet te komen aan de doelstelling in het Vlaams regeerakkoord om meer mensen aan het werk te krijgen werd in de begroting 2005 een nieuwe provisie ingeschreven van 24 mio voor een met de sociale partners nieuw af te sluiten werkgelegenheidsakkoord.

De kredieten voorzien voor de aanmoedigingspremies dienden opgetrokken te worden als gevolg van de substantiële groei van dit systeem zowel qua premieaanvragen als inzake het uit te keren premiebedrag. Het budget voor de aanmoedigingspremies in de social profit sector wordt hierdoor in 2004 met 1,7 miljoen euro verhoogd en in 2005 met 3 miljoen euro. Het budget voor de premies in de private en de openbare sector stijgt enkel in 2005 met 1,3 mio €.

De uitgaven in het kader van de gesco's en geregulariseerde gesco's verhogen in 2004 met 1,2 miljoen euro. Deze stijging is te wijten aan onderwijsgesco's Stichting Vlaamse Schoolsport die in 2004 nog niet worden gerealiseerd en een aantal gesco's die werden overgedragen naar het veralgemeend stelsel. In 2005 stijgen deze uitgaven met 1,2 miljoen euro.

De betalingsbehoeften in het kader van de maatregelen meerwaardeneconomie voor 2004 kunnen met 10 miljoen euro worden verminderd wegens het overnemen van het vroegere dienstencheque systeem door de federale overheid en het nog niet in voege zijn van een eigen Vlaams systeem van dienstencheques. In 2005 wordt het krediet opnieuw licht hersteld op het niveau van 45,4 miljoen euro.

De vastleggingsmachtiging voor het Herplaatsingsfonds werd éénmalig verhoogd in 2004 met 2,9 miljoen euro

Wetenschappen en Innovatie

In het kader van het behalen van de Lissabon-norm op het vlak van investeringen in Onderzoek en Ontwikkeling, zijn er in de voorbije legislatuur reeds grote inspanningen geleverd. Deze Vlaamse regering engageert zich om deze inspanningen verder te zetten om uiteindelijk, in samenwerking met de private sector, 3% van het BRP te investeren in O&O tegen 2010. Deze inspanningen situeren zich binnen meerdere beleidsvelden.

In het kader van het fundamenteel onderzoek verwerft het FWO 11,4 miljoen euro extra kredieten in 2005.

Op het vlak van strategisch en beleidsgericht onderzoek, wordt voor het nieuwe Industrieel Onderzoekfonds 8 miljoen euro extra uitgetrokken. Verder wordt er 17 miljoen euro voorzien in 2005 voor het IBBT, dat in 2004 is opgestart als excellentiepool binnen het Hermesfonds. Tenslotte wordt het krediet voor PWO aan de hogescholen verhoogd met 4,5 miljoen euro, met behoud van de kredieten voor het TETRA-fonds (voormalige HOBU-fonds).

Wat betreft het onderzoek met economische finaliteit wordt de machtiging aan het IWT voor projecten op initiatief van bedrijven verder verhoogd tot 100 miljoen euro.

Tevens wordt de aandacht gevestigd op het feit dat binnen het Hermesfonds een bedrag wordt voorzien van 30 mio € (cfr. Vorig jaar) die gekwalificeerd zijn als uitgaven voor 'wetenschappelijk onderzoek'. Bovendien zal in de loop van 2005 voorzien worden in een innovatie-investeringsmaatschappij voor een bedrag van 75 miljoen euro.

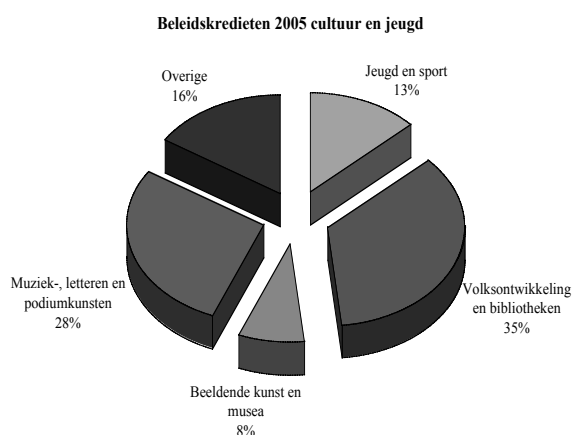
Om de aangegane betalingsverplichtingen te kunnen honoreren, nemen de betaalkredieten voor wetenschappen en innovatie verder toe. Dit is vooral ten gunste van het onderzoek met economische finaliteit.

Cultuur en Jeugd

Tabel U.17

Beleidskredieten 2005 cultuur		
Jeugd en sport	53.139	13,09%
Volksontwikkeling en bibliotheken	143.005	35,23%
Beeldende kunst en musea	31.593	7,78%
Muziek-, letteren en podiumkunsten	113.779	28,03%
Overige	64.433	15,87%
Totaal	405.949	

Grafiek U. 10

De groei in het kader van het Lokaal Cultuurbeleid wordt gelimiteerd. Voor 2004 worden besparingen gerealiseerd ad 2,9 miljoen euro. Er wordt voor 2004 geopteerd voor een evenredige beperking van de subsidies. De budgettaire situatie van 2005 laat niet toe om in 2005 de verdere stijging van de bedoelde categorie van bibliotheken door te voeren.

De groei voorzien in het kader van het decreet houdende de ondersteuning en stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid wordt beperkt in 2004. Er wordt 1,5 miljoen euro bespaard.

Het Fonds Culturele infrastructuur krijgt in 2004 een extra krediet ad 3,4 miljoen euro om de aangegane verbintenissen te kunnen honoreren.

In het kader van de erfgoedconvenanten wordt er 0,5 miljoen euro extra uitgetrokken voor 2005.

In het kader van het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt er voor 2005 +/- 3 miljoen euro extra krediet voorzien.

Verder springt binnen de sector Cultuur het honoreren van het Vlaams Intersectoraal Akkoord binnen de socio-culturele sector in het oog.

Economie

De machtiging van het Hermesfonds wordt in 2004 verhoogd met de teruggevorderde expansiesteun, ad 52,2 miljoen euro, ten gunste van de verdere afwikkeling van de oude expansiesteun. Daarnaast wordt een besparing doorgevoerd van 21,3 miljoen euro op de dotatie en machtiging in 2004. Deze zal worden doorgevoerd op de nieuwe expansiesteun (10 miljoen euro), de talentenbank (10 miljoen euro) en de excellentiepolen (1,3 miljoen euro). In 2004 bedraagt de dotatie hierdoor 167,5 miljoen euro en de machtiging 287,5 miljoen euro.

De machtiging van het Hermesfonds wordt dan in 2005 terug op het niveau gebracht van de initiële begroting 2004 (240 miljoen euro).

Ingevolge de betalingswijze van de nieuwe expansiesteun (het call-mechanisme) wordt de dotatie (215,2 miljoen euro) vanaf 2005 plus minus gelijkgeschakeld met de machtiging (215,7 miljoen euro). De gerealiseerde besparing van 25 mio € in 2005 wordt gedaan op expansiesteun (15 mio) , ecologiesteun (5,5 mio) en heraanleg van bedrijventerreinen (4,5 mio).

Wonen

Tijdens de vorige legislatuur zijn de inspanningen op het gebied van sociale woningbouw op een hoger niveau getild. In de begroting 2005 worden deze inspanningen op peil gehouden. Om de engagementen van de vorige jaren verder te kunnen honoreren worden de betaalkredieten voor de Subsidies Bouw en Renovatie bij de 2de budgetcontrole 2004 met 15,4 miljoen euro verhoogd. Deze verhoging aan betaalkredieten wordt voor de SBR's behouden in 2005.

De klemtoon in het beleid wordt verschoven van verwerving van nieuwe gronden naar de bouw. Zo worden de gronden in bezit van de sociale huisvestingsmaatschappijen beter benut.

Tenslotte wordt vanaf 2005 terug voorzien in een rentesubsidie aan het Vlaams Woningfonds ten belope van 16 miljoen euro.

Media

In de sector Media zijn er geen grote wijzigingen doorgevoerd. De beheersovereenkomst met de VRT wordt uitgevoerd.

Financiën en Begroting

Uit voorzichtigheidsoverwegingen wordt in 2004 en 2005 een conjunctuurprovisie voorzien, die het verschil opvangt tussen de verwachte inkomsten (op basis van de meest recente parameters die eind september zijn meegedeeld vanuit het Planbureau, m.b.t. BNI en inflatie, en de voorspelde evolutie van de andere parameters) en de middelen die men op basis van een langetermijnprojectie verwacht.

De provisie bedraagt 90 miljoen euro in 2004 en 77 miljoen euro in 2005.

Er wordt een begrotingsruiter ingesteld op de conjunctuurprovisie 2004, om eventuele uitgaven mogelijk te maken indien de inkomsten effectief meer bedragen dan voorzien in de langetermijnprojectie.

Opmerkelijk is echter ook dat de uitgaven inzake rente alsmaar dalen. Dit is het rechtstreekse gevolg van de versnelde schuldafbouw tijdens de vorige en huidige legislatuur.

Hierdoor wordt jaarlijks een belangrijke bijkomende beleidsruimte gecreëerd.

Provisies

In 2005 wordt een nieuwe provisie voor het relancebeleid voorzien van 42 miljoen euro om de voortzetting mogelijk te maken van recurrente maatregelen voorzien in 2004. Deze kredieten zijn bestemd voor exportbevordering (10 miljoen euro), sluitende aanpak (22 miljoen euro), knelpuntberoepen (5 miljoen euro), werkcreatie zorg en groen (5 miljoen euro).

De provisie voor het werkgelegenheidsakkoord wordt in 2004 verhoogd met 8,2 miljoen euro ter uitvoering van het akkoord tussen de Vlaamse regering en de sociale partners, goedgekeurd op 21 maart 2003. In 2005 wordt 38,2 miljoen euro aan kredieten voorzien om de recurrente maatregelen in het werkgelegenheidsakkoord te kunnen doortrekken.

Er wordt tevens vanaf 2005 een nieuwe provisie van 24 miljoen euro ingeschreven voor een nieuw werkgelegenheidsakkoord met de sociale partners.

Door besparingen op maatschappelijk minder prioritaire beleidskeuzes, is er een provisie van 6,5 miljoen euro vrijgemaakt in de onderwijssector voor het nemen van sociale maatregelen in onderwijs.

Tenslotte zijn er in 2004, omwille van ontslagvergoedingen bij de vorige kabinetten en omwille van opstartkosten bij de nieuwe kabinetten, extra provisionele kredieten voorzien ten belope van 13,5 miljoen euro. In 2005 wordt er nog 5,5 miljoen euro voorzien voor de verdere opstart van de nieuwe kabinetten.

Land- en tuinbouw

Alle entiteiten betreffende Landbouw en Visserij worden als gevolg van de goedkeuring van de nieuwe organisatiestructuur ondergebracht in 2 directoraten-generaal (ALT en ABKL). De begrotingsprogramma's worden vanaf de begroting 2005 aangepast aan de gewijzigde structuren.

De machtiging van het VLIF daalt in 2004 met 7,1 miljoen euro tot 50,7 miljoen euro ingevolge besparingen en de compensatie voor Rendac. In 2005 wordt de machtiging lichtjes verhoogd tot 51,3 miljoen euro. Om aan alle betalingsverplichtingen te kunnen voldoen stijgt

de dotatie in 2004 en 2005 met respectievelijk 3 miljoen euro tot 41 miljoen euro en 1 miljoen euro tot 42 miljoen euro.

Om de impact van de beschikking van de Europese Commissie die een correctie bevat voor de lidstaat België op te vangen, dient een bedrag van 4,3 miljoen euro voorzien te worden gespreid over 2004 en 2005.

Sport

Opmerkelijk in 2005 is zonder meer de extra inspanning voor het realiseren van een topsportbeleid.

Hiervoor worden voortaan 2 aparte kredietlijnen ingeschreven

4,35 mio € voor decretale subsidiëring van topsport en 2,4 mio € voor specifiek topsportbeleid.

Toerisme

Er komt een verlenging van het kustactieplan voor de periode 2005-2009. Hierdoor is in de begroting 2005 een vastleggingskrediet van 2 miljoen euro en een ordonnanceringskrediet van 3,7 miljoen euro ingeschreven.

Ruimtelijke Ordening

In de sector ruimtelijke ordening worden op basis van interne verschuivingen in 2004 en 2005 extra kredieten voorzien voor de verwerving en sanering van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimtes.

Monumenten en Landschappen

De kredieten voor restauratiepremies van enerzijds de openbare sector en anderzijds de sector erediensten worden in 2004 verminderd met respectievelijk 1 miljoen euro en 3,6 miljoen euro. De vermindering betreft zowel de vastleggings- als de ordonnanceringskredieten.

Inburgering

Het decreet van 2002 komt op kruissnelheid. Om dit op te vangen wordt het krediet voor de subsidies aan de vzw's Huizen van het Nederlands teruggebracht op 2,5 miljoen euro. Dit is het initiële niveau 2004.

Anderzijds worden de subsidies met betrekking tot organisatie en coördinatie van het aanbod Nederlands als tweede taal in 2005 aanzienlijk uitgebreid (met 3 miljoen euro)

E-government

Het krediet met betrekking tot geïntegreerde dienstverlening, uniek loket en e-government werd bij tweede budgetcontrole 2004 verminderd met 4,5 miljoen euro tot 1,44 miljoen euro. In combinatie met de begrotingsruiter, bleek het krediet voor e-government te hoog ingeschat. Voor het begrotingsjaar 2005 wordt enerzijds het krediet hersteld tot 5,23 miljoen euro

HOOFDSTUK V

DE BEGROTING IN HET KADER VAN DE NORMERING

Onderstaande tabel toont de berekening in het kader van de normering. Deze bestaat uit twee delen: de berekening van het vorderingensaldo van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de berekening van het vorderingensaldo van de te consolideren instellingen.

Vertrekkende van het begrotingssaldo wordt het vorderingensaldo van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap berekend. Het begrotingssaldo wordt bepaald als het verschil tussen de begrote ontvangsten exclusief leningopbrengsten en de begrote uitgaven, zijnde ordonnanceringskredieten (NGK, GOK, VRK en BVJ). Vervolgens worden op dit resultaat een aantal correcties aangebracht. Vooreerst worden ontvangsten en uitgaven begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (esr-code 8) geneutraliseerd. Hetzelfde gebeurt met uitgaven om directe en indirecte schuld af te lossen (esr-code 9). De begrotingsuitgaven die het vorderingensaldo beïnvloeden worden dus gecorrigeerd met deelnemingen en kredietverleningen (code 8) en met aflossingen op de overheidsschuld (code 9).

Een volgende correctie heeft te maken met de aanrekening van de ontvangsten. In concreto wordt de geraamde opbrengst van bepaalde gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkohieringen door de federale overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat. Ook het Instituut voor de Nationale Rekeningen voert voor de gewestbelastingen een correctie door ⁽²⁾.

Het berekenen van het vorderingensaldo op geconsolideerde basis impliceert bovendien dat de financiële stromen van en naar de te consolideren Vlaamse instellingen moeten geneutraliseerd worden. Dit is consolidatie. Vandaar dat zowel aan uitgaven-, als aan ontvangstenzijde respectievelijk de dotaties aan, als de dotaties van de te consolideren instellingen worden geneutraliseerd.

Om tot slot tot het vorderingensaldo van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap te komen, wordt nog een laatste correctie gemaakt voor de reservevorming bij de VZW Vlaams Pensioenfonds en bij het pensioenfonds van de VRT.

Het tweede deel bestaat uit de berekening van het vorderingensaldo bij de te consolideren instellingen. Dit zijn de instellingen behorend tot de sector overheid: de DAB's, de VOI's A, B en sui generis. Tot deze laatste categorie behoren ook de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's). In de berekening worden de wetenschappelijke instellingen en universiteiten niet meegerekend daar hierover geen begrotingsgegevens gekend zijn.

Hier wordt een gelijkaardige redenering toegepast. Vertrekkende van het begrote bedrag aan ontvangsten en uitgaven wordt via het becijferen van een aantal correcties tot het vorderingensaldo gekomen. De ESR gecorrigeerde ontvangsten en uitgaven houden ook in dat langs ontvangstenzijde het overgedragen saldo van een vorig begrotingsjaar en de

² Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Jaarverslag 2003, blz. 115

opnemingen uit het reservefonds niet worden meegerekend. Langs uitgavenzijde worden dan weer het naar een volgend begrotingsjaar over te dragen saldo en de toewijzing aan het reservefonds niet meegerekend. Bovendien wordt de negatieve impact van Aquafin op het vorderingensaldo 2004 op 80 miljoen euro geraamd. Vanaf 2005 zou er een gewijzigde structuur moeten zijn zodat Aquafin opnieuw aan de voorwaarden voldoet om niet langer met de overheid geconsolideerd te worden. In concreto betreft het vooral om het verleggen van 2 van de 3 essentiële risico's.

Het vorderingensaldo van de Vlaamse overheid wordt bekomen door de resultaten van het eerste en het tweede deel samen te voegen. Dit saldo wordt nog een laatste maal gecorrigeerd. Los van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en van de te consolideren instellingen wordt er nog een correctie toegepast ten belope van de reservevorming bij het Vlaams Zorgfonds. Hoewel het Vlaams Zorgfonds een VOI van het type A is, wordt ze niet meegeconsolideerd met de sector overheid, maar met de sector sociale zekerheid. Haar reservevorming verbetert dus het saldo van de sociale zekerheid. De Vlaamse overheid mag deze reservevorming op haar conto schrijven. Het resultaat dat hier uit voortvloeit, is het gecorrigeerd vorderingensaldo van de Vlaamse overheid.

Met betrekking tot de na te leven norm wordt er voor het begrotingsjaar 2004 uitgegaan van het bedrag zoals door de HRF in haar recentste jaarverslag becijferd: 609.758 duizend euro. Voor het begrotingsjaar 2005 wordt er vertrokken van het scenario B van de Overeenkomst van 15 december 2000: 280.120 duizend euro (zie bijlage). Hierop worden normcorrecties toegepast voor kredietverleningen en deelnemingen (normverzwaring ten belope van 121,9 miljoen euro) en voor het verdwijnen van het Alesh mechanisme (normversoepeling ten belope van 53,6 miljoen euro).

Zowel voor het begrotingsjaar 2004 als voor het begrotingsjaar 2005 wenst de Vlaamse Overheid gebruik te maken van de mogelijkheid om een afwijking op de na te leven HRF-norm te bekomen. Deze afwijking bedraagt 1% van de door de Federale Overheid aan de betrokken entiteit toegewezen middelen inzake samengevoegde en gedeelde belastingen en dit bij ongewijzigde financieringsstelsel. De afwijking kan op 156,56 miljoen euro geraamd worden.

Bovendien heeft het Overlegcomité van 22 september 2003 nog een andere wijziging aan de norm aangebracht. Zo zal een herziening van de macro-economische parameters ten opzichte van de parameters zoals ze gekend waren op 12 september 2003 aanleiding geven tot een overeenstemmende aanpassing van de norm voor 2003 (maar ook van de doorstortingen 2003 door de federale overheid). Deze herziening wordt voor 2003 op 40.600 duizend euro begroot. Logischerwijs leidt een herziening van de parameters in 2004 met effect op de afrekening 2003 in 2004 eveneens tot een herziening van de norm, maar dan in 2004. Deze herziening wordt op -65.037 duizend euro begroot.

Tot slot wordt er voor het begrotingsjaar 2005 rekening gehouden met de door de HRF gevraagde extra inspanning (normverzwaring) ten belope van 95,58 miljoen euro. Zoals reeds eerder gesteld heeft de Vlaamse regering zich hiermee akkoord verklaard mits wordt voldaan aan 3 limitatieve voorwaarden.

Tabel N.1 : Normnaleving door de Vlaamse overheid (in duizend euro)

		BGC II 2004	BGO 2005
MVG			
Middelen	+	18.821.828	19.040.956
Aanpassing ikv laatste federale parameters (leerlingenverhouding)	+/-	-4.659	25.957
Subtotaal middelen		18.817.169	19.066.913
Uitgaven	-		
Administratieve tabel	-	18.235.605	18.459.051
Begrotingssaldo MVG		581.564	607.862
Middelen	+	18.817.169	19.066.913
Deelnemingen en kredietverleningen	-	285.871	45
Dotaties van VOI's en DAB's	-	43.203	0
Correctie aanrekening gewestbelastingen	+/-	-12.642	3.572
ESR gecorrigeerde ontvangsten MVG	=	18.475.453	19.070.440
Uitgaven	-	18.235.605	18.459.051
Deelnemingen en kredietverleningen	+	257.278	49.289
Dotaties aan VOI's en DAB's	+	4.038.865	4.037.338
Aflossing directe schuld	+	168.861	168.452
Reservevorming pensioenfondsen	+	5.355	5.355
Reservevorming pensioenfondsen VRT	+	19.200	19.200
ESR gecorrigeerde uitgaven MVG	=	-13.746.046	-14.179.417
Vorderingensaldo MVG		4.729.407	4.891.023
Instellingen			
ESR ontvangsten DAB's	+	821.216	449.300
ESR ontvangsten VOI's (incl FFEU)	+	498.602	502.994
ESR gecorrigeerde ontvangsten DAB+VOI		1.319.818	952.294
ESR uitgaven DAB's	-	1.400.549	1.318.995
ESR uitgaven VOI's (incl FFEU)	-	4.203.515	4.241.233
Schuldopbouw Aquafin	-	80.000	
ESR gecorrigeerde uitgaven DAB+VOI		5.684.064	5.560.228
Vorderingensaldo instellingen		= -4.364.246	-4.607.934
Reservevorming Zorgfonds	+/-	24.318	24.232
Gecorrigeerd vorderingensaldo Vlaamse overheid		389.479	307.321
HRF norm			
Basisbedrag		609.758	348.420
1% vermindering art 8		-156.560	-156.560
Aanpassing parameters		-65.037	
Door HRF gevraagde verstrenging			95.580
Te resepecteren norm		388.161	287.440
Overschot tov de HRF norm		1.318	19.881

HOOFDSTUK VI

KASSALDI, SCHULDEVOLUTIE EN SCHULDBEHEER

1. Kassaldi

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de evolutie 2000-2003 van het netto en bruto te financieren saldo. Het netto te financieren saldo samen met de aflossingen van de schuld geeft het bruto te financieren saldo.

Tabel S.1 Evolutie van het netto te financieren saldo

(in duizend EUR)	2000	2001	2002	2003
1. Kasontvangsten (inclusief D.A.B.)				
- Toegewezen middelen	13.542.275	14.929.016	13.139.159	13.822.179
- Gewestbelastingen	1.140.112	1.193.193	2.682.040	2.919.933
- Kijk- en luistergeld	450.770	463.390	-	-
- Tewerkstellingsprogramma's	194.820	221.518	233.646	282.800
- Onderwijs buitenlandse studenten	27.690	28.267	28.709	26.717
- Andere ontvangsten (inclusief D.A.B.)	741.524	1.003.996	834.712	1.351.667
Totaal kasontvangsten (1)	16.097.189	17.839.380	16.918.266	18.403.296
2. Kasuitgaven (incl. D.A.B.)	15.211.713	16.694.633	16.932.496	18.001.136
3. Saldo (1)-(2)	885.476	1.144.747	-14.230	402.160
4. Derdengelden o.m. opcentiemen op onroerende voorheffing				
	1.496.682	1.520.509	1.905.982	1.913.179
- Ontvangsten	1.517.059	1.962.944	1.665.472	1.844.735
- Uitgaven				
- Saldo (4)	-20.377	-442.435	240.510	68.444
5. Netto te financieren saldo (3)+(4)	865.099	702.312	226.280	470.604
6. Aflossingen van schuld buiten N.F.S.	-432.153	-452.877	-447.168	-286.031
7. Bruto te financieren saldo (5)+(6)	432.947	249.435	-220.888	184.573

De volgende tabel 2 geeft het verband aan tussen de evolutie van het netto te financieren saldo, de stand van de directe schuld en van de zichtrekening in 2003.

Tabel S.2 Netto te financieren saldo

Netto te financieren saldo 2003 Kas- en schuldevolutie in 2003 (in duizend euro)								
	Netto te financieren saldo 2003			Directe schuld 2003		Zichtrekening 2003		
	(1) N.F.S. voor aflossingen	(2) Aflossingen directe schuld (Titel I)	(3) N.F.S. na aflossingen (1) + (2)	(4) Aflossingen directe schuld Titel III	(5) Directe schuld 2002 + evolutie 2003 Overdracht + (2) + (4)	(6) Kas voor beleggingen Vorige stand + (3) + (4)	(7) Beleggingen /ontleningen	(8) Zichtrekening (6) – (7)
Overdracht 2002					2.143.938	219.892	185.105	34.787
jan-03	-243.331	-60	-243.391	-123.947	2.019.931	-147.446	81.040	-228.486
feb-03	-301.397	-54	-301.451	0	2.019.877	-448.897	65.507	-514.404
mrt-03	351.919	-157	351.762	-12.395	2.007.325	-109.530	365.576	-475.106
apr-03	-556.884	-44.119	-601.003	0	1.963.206	-710.533	26.204	-736.737
mei-03	277.824	-183	277.641	0	1.963.023	-432.892	27.400	-460.292
jun-03	-203.295	0	-203.295	0	1.963.023	-636.187	177.443	-813.630
jul-03	-311.282	-14.893	-326.175	0	1.948.130	-962.362	29.589	-991.951
aug-03	768.870	0	768.870	-953	1.947.177	-194.445	-41.329	-153.116
sep-03	403.971	-11	403.960	0	1.947.166	209.515	472.315	-262.800
okt-03	-93.851	-15.111	-108.962	0	1.932.055	100.553	364.164	-263.611
nov-03	89.156	-246	88.910	0	1.931.809	189.463	659.858	-470.395
dec-03	431.222	-67.484	363.738	-148.736	1.715.589	404.465	256.192	148.273
Totaal 2003	612.922	-142.318	470.604	-286.031				

2. Kerncijfers schuld

Onderstaande tabel en grafiek geven een beeld van de schuldpositie van de Vlaamse Gemeenschap sinds eind 1990. Hieruit kan afgeleid worden dat de schuld haar maximum bereikte eind 1995. Vanaf 1996 is een gestage afbouw merkbaar.

Het spreekt voor zich dat deze schuldafbouw, hoofdzakelijk in combinatie met een dalende rente ook een positieve invloed heeft gehad op de evolutie van de rentelasten van de Vlaamse Gemeenschap.

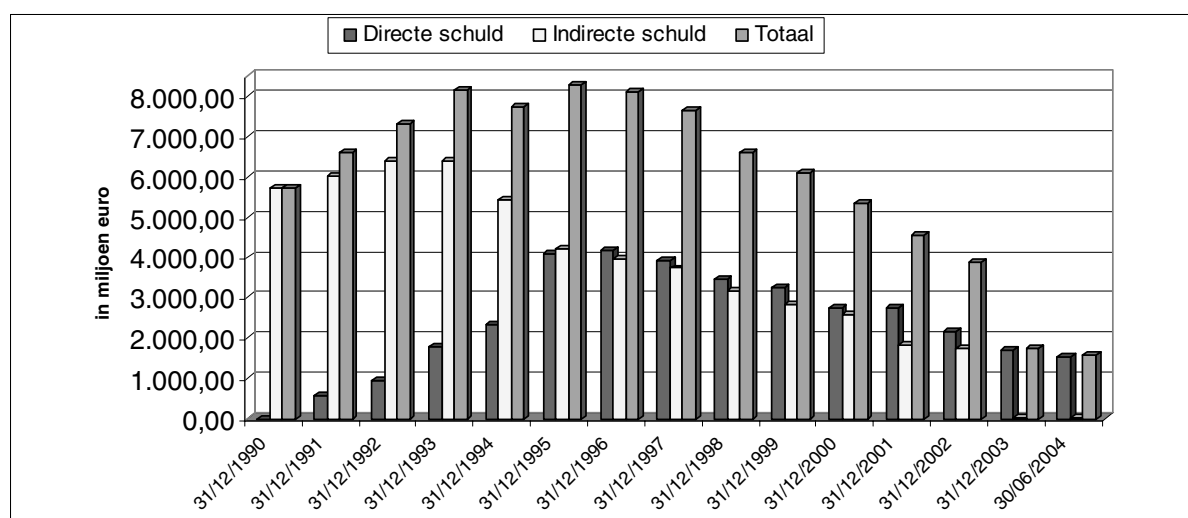
Tabel S.3 Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap 1990 – 2004

Datum	(in duizend EUR)		
	Directe schuld (exclusief kastoestand)	Indirecte schuld (exclusief Aquafin)	Totale schuld
31/12/90	0	5.731.174	5.731.174
31/12/91	570.155	6.010.600	6.580.755
31/12/92	941.995	6.370.789	7.312.784
31/12/93	1.772.439	6.378.548	8.150.987
31/12/94	2.317.804	5.411.987	7.729.791
31/12/95	4.078.220	4.201.547	8.279.767
31/12/96	4.148.349	3.951.101	8.099.450
31/12/97	3.904.992	3.727.129	7.632.121
31/12/98	3.447.207	3.156.453	6.603.660
31/12/99	3.257.709	2.828.413	6.086.123
31/12/00	2.732.570	2.589.720	5.322.290
31/12/01	2.736.593	1.814.167	4.550.761
31/12/02	2.143.938	1.739.953	3.883.891
31/12/03	1.715.589	31.974	1.747.563
30/06/04	1.546.777	31.483	1.578.260

Volgende randbemerkingen zijn noodzakelijk voor de juiste interpretatie van deze cijfergegevens.

1. In de loop van 1995 werden binnen de sector Huisvesting een aantal leningen overgeheveld van de indirecte naar de directe schuld. Het betrof de leningen aangegaan voor de uitbetaling van bouw-, koop- en saneringspremies alsook de herfinancieringsleningen hiervan. De uitstaande schuld voor deze leningen bedroeg eind 1994 samen 587.235 duizend EUR. In dit zelfde jaar werden ook de Ex-Ardifinleningen in de directe schuld geïntegreerd net als een eerste gedeelte t.b.v. 237.928 duizend EUR van het F.N.S.V.-krediet dat door de Vlaamse Gemeenschap overgenomen werd.
2. Vanaf 1998 werd de schuld uit de Universitaire sector (Academische sector) overgebracht van de indirecte naar de directe schuld. Deze schuld was per eind 1997 230.541 duizend EUR. Tevens werd een tweede gedeelte van het F.N.S.V.-krediet t.b.v. 45.488 duizend EUR bij de directe schuld gevoegd.
3. Eind 1999 werd nogmaals het aandeel van het F.N.S.V.-krediet in de directe schuld verhoogd met dit keer 416.461 duizend EUR.
4. In 2000 werden na opmerkingen van het Rekenhof en de interne auditor de schulden van de toenmalige B.R.T.N. en van het V.I.Z.O. niet langer opgenomen bij de indirecte schuld maar bij de gewaarborgde schuld. De openstaande schulden voor deze instellingen bedroegen eind 2000 respectievelijk 2.058 duizend EUR en 18.109 duizend EUR.
5. In 2001 werd door de Vlaamse regering beslist om het overheidsaandeel van de Vlaamse Gemeenschap in de leningslasten van de lagere overheden over te hevelen van de indirecte naar de directe schuld. Door deze beslissing werd de indirecte schuld verminderd met 549.907 duizend EUR en de directe schuld vermeerderd met dit zelfde bedrag.
6. Eind 2003 verdween het Vlaams aandeel in de A.L.E.S.H.-schuld uit de indirecte schuld. Conform de principebeslissingen wordt deze schuld (1.634.791 duizend EUR) immers door de V.H.M. overgenomen.

Grafiek S.1

3. Aspecten van de directe schuld

3.1 Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vaste rente

De volgende tabel geeft een overzicht van de absolute kostprijs van alle opnames tegen vaste rente binnen de directe schuld sinds 1996. De overgenomen indirecte schuld die niet werd geherfinancierd en/of heronderhandeld wordt hier buiten beschouwing gelaten.

Tabel S.4 Evolutie van de absolute en relatieve kostprijs van de (her)financieringen tegen vaste rente sinds 1996

Jaar van opname	Looptijd in jaren (1)	Bedrag in duizend EUR	All-in kostprijs in % (1)
1996	5,8	500.125	5,68%
1997	6,6	247.894	5,03%
1998	4,5	214.998	4,74%
1999	-	-	-
2000	-	-	-
2001	-	-	-
2002	-	-	-
2003	-	-	-
2004 (tot 15/10/2004)	-	-	-

(1) De looptijd en de kostprijs zijn gewogen naar volume

Net zoals in de periode 1999-2002, werd in 2003 en tot 15 oktober 2004 geen nieuwe schuld tegen vaste rente opgenomen.

3.2 Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vlottende rente

Tabel S.5 Evolutie van de relatieve kostprijs van de financieringen tegen vlottende rente sinds 1996

Jaar van opname		Marge in b.p. t.o.v. Bibor (1)
1996	Opnames	-6 b.p.
1997	Opnames	-7 b.p.
1998	Opnames	-6,7 b.p.
1999	Opnames	-7 b.p.
2000	Gn opnames	-
2001	Gn opnames	-
2002	Gn opnames	-
2003	Gn opnames	-
2004 (tot 15/10/2004)	Gn opnames	-

(1) Gewogen naar volume.

Vanaf 2000 gebeurden geen opnames tegen vlottende rente.

3.3 Verhouding vast / vlottend binnen de uitstaande schuld

Op het einde van 2003 stond de ratio binnen de directe schuld op 91,33% / 8,67% t.o.v. 95,37% / 4,63% een jaar voordien. Deze wijziging is het gevolg van de afloop van twee renteswaps. Deze swaps zorgden er immers voor dat 49,6 miljoen euro aan directe schuld werd omgezet van vlottend naar vast.

3.4 De gewogen gemiddelde resterende looptijd, de duration en de modified duration van de directe schuld

De gewogen gemiddelde resterende looptijd van alle uitstaande leningen bedroeg 2,38 jaar op 31 december 2003 t.o.v. 2,82 jaar eind 2002 en 3,09 jaar eind 2001. Dit betekent dat gemiddeld genomen alle leningen van de directe schuld binnen 2,38 jaar zullen vervallen. De afname t.o.v. vorig jaar volgt logischerwijs uit het feit dat in 2003 geen nieuwe leningen werden opgenomen.

De duration van de totale directe schuld op 31 december 2003 kwam uit op 1,87 jaren en de “modified duration” op 1,81 %.

Tabel S.6 Duration, modified duration en gewogen gemiddelde kostprijs

31/12/02				
Type	Uitstaande schuld in duizend EUR	Duration in jaren	Modified duration in %	Gewogen gemiddelde Kostprijs
Vaste rente	2.044.780	2,34	2,26	6,110%
Vlottende rente	99.157	0,50	0,49	2,949%
TOTAAL	2.143.937	2,26	2,18	5,963%

31/12/03				
Type	Uitstaande schuld in duizend EUR	Duration in jaren	Modified duration in %	Gewogen gemiddelde Kostprijs
Vaste rente	1.566.853	2,01	1,94	5,916%
Vlottende rente	148.736	0,42	0,41	2,251%
TOTAAL	1.715.589	1,87	1,81	5,598%

3.5 Kostprijs van de uitstaande directe schuld per 31/12/2003

De gewogen gemiddelde rentevoet van de totale uitstaande schuldportefeuille aan directe schuld bedroeg op 31 december 2003 5,598%. In vergelijking met vorig jaar betekent dit een daling met bijna 37 basispunten. Deze vermindering is het gevolg van de verdere daling van de vlottende rentevoeten in combinatie met het op eindvervaldag komen van een aantal oude leningen met relatief hoge rentevoeten.

4. Evolutie van de indirecte schuld

Eind 2003 werd de samenstelling van de indirecte schuld grondig gewijzigd. Als gevolg van een overeenkomst die werd afgesloten op 16 december 2003 tussen de federale regering, de Vlaamse regering, de Waalse regering en de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd telkens het aandeel in de A.L.E.S.H.-schuld van het betreffende gewest terugbetaald door de gewestelijke huisvestingsmaatschappij. Voor het Vlaamse Gewest werd 1.634.791 duizend EUR door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij betaald. Samen met een beperkt aantal aflossingen binnen andere sectoren werd de indirecte schuld hierdoor herleid tot 31.974 duizend euro eind 2003.

Tabel S.7 Evolutie van de uitstaande indirecte schuld (excl. schuld Aquafin)

In duizend EUR						
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2001	31.12.2000	31.12.1999	31.12.1998
Alesh	0	1.704.344	1.773.868	1.833.988	1.951.141	2.191.332
Openbare Werken	0	0	0	472.156	519.483	555.354
Hospitalen	0	0	0	137.237	150.487	161.013
Sociale Huisvesting	0	0	0	98.538	128.731	158.343
Scholen en Universiteiten	0	0	0	0	0	0
Diversen	31.974	35.609	40.299	47.801	78.571	90.405
TOTAAL	31.974	1.739.953	1.814.167	2.589.720	2.828.413	3.156.447

5. Bevordering van de naambekendheid van de Vlaamse Gemeenschap

De ratings van de Vlaamse Gemeenschap zijn ongewijzigd gebleven.

Tabel S.8 De ratings van de Vlaamse Gemeenschap binnen de respectieve schalen

Moody's (1999)		S&P (2003)	
Financial security for the investors	Rating	Rating	Capacity of the issuer to meet its financial commitments
Exceptional	Aaa	AAA	Extremely strong
Excellent	Aa1 Aa2 Aa3	AA+ AA AA-	Very strong
Good	A1 A2 A3	A- A A-	Strong
Adequate	Baa1 Baa2 Baa3	BBB+ BBB BBB-	Adequate

BIJLAGE

BETREFFENDE AKKOORDEN INZAKE BEGROTINGSNORMEN

1. Inleiding

Krachtens de resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de bekendmaking van akkoorden inzake begrotingsnormen (Stuk 1327 (2002-2003) – Nr.1 van 3 oktober 2002) wordt aan de Vlaamse regering gevraagd:

- dat de nieuwe budgettaire overeenkomsten en akkoorden in de ruime zin van het woord tussen de federale overheid, gewesten en gemeenschappen of tussen gewesten en gemeenschappen onverwijld aan het Vlaams Parlement worden meegedeeld;
- dat alle nog van toepassing zijnde akkoorden en overeenkomsten als bijlage bij de Algemene Toelichting bij de begroting en de begrotingscontrole worden gevoegd.

Bijgevoegde publicatie (zie paragrafen 2 tot 4) draagt bijgevolg bij tot enerzijds de budgettaire controle door het Vlaams Parlement en anderzijds de openbaarheid van bestuur.

2. *Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005*

Gelet op de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, inzonderheid op artikel 49 en op de mechanismen bedoeld in de artikelen 13 §2, 33 §2 en 47 §2 ;

Gelet op de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, inzonderheid op artikel 60 en op het mechanisme bedoeld in artikel 58ter §3 tweede lid ;

Gelet op de beslissing van het Overlegcomité Federale Regering – Gemeenschaps- en Gewestregeringen van 15 december 2000 ;

Gelet op het Stabiliteitsprogramma van België 2001-2005, opgesteld in uitvoering van het Pact voor Stabiliteit en Groei ;

Gelet op het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse

Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2000-2002 ;

Gelet op het Jaarverslag 2000 van de Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de Hoge Raad van Financiën (H.R.F.);

Overwegende dat het respect van de normen van de HRF de bijdrage waarborgt van de Gemeenschappen en de Gewesten om de verbintenissen na te komen die België op zich heeft genomen in het kader van het Pact voor Stabiliteit en Groei en van de Resolutie van de Europese Raad in verband met het Pact voor Stabiliteit en Groei van 17 juni 1997 ;

Overwegende dat in uitvoering van de Europese verordening nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 de overheidsrekeningen dienen opgesteld te worden volgens het Europees Systeem van nationale en regionale Rekeningen (ESR95) ;

Overwegende dat de versnelde vermindering van de overheidsschuld prioritair is omwille van de kwetsbaarheid van de openbare financiën voor eventuele renteschokken en omwille van de onvermijdelijke budgettaire gevolgen van de vergrijzing ;

Overwegende dat op basis van de meest recente vooruitzichten voor het jaar 2000 inzake inflatie en reële groei van het bruto nationaal inkomen wordt verwacht dat de doorstortingen inzake gedeelde en samengevoegde belastingen aan de Gemeenschappen en de Gewesten in 2001 nog hoger zullen uitvallen dan geraamd door de Hoge Raad van Financiën in haar Jaarverslag 2000 ;

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de Eerste Minister, de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie en de Minister van Financiën;

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering in de persoon van haar Minister-President en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden;

De Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van haar Minister-President, belast met Internationale Betrekkingen, en van haar Minister van Begroting, Cultuur en Sport;

De Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van haar Minister-President en Minister van Begroting, Werkgelegenheid, Gehandicaptenbeleid, Media en Sport;

Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van haar Minister-President en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden;

Het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering, in de persoon van haar Minister-President en van haar Minister Vice-President en Minister van Begroting, Huisvesting, Uitrusting en Openbare Werken;

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering, in de persoon van zijn Minister-President en Minister van Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening,

Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek en van zijn Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen;

Kwamen overeen wat volgt:

Artikel 1. De partijen bij dit akkoord ondersteunen de begrotingsdoelstellingen van het Stabiliteitsprogramma van België 2001-2005 om het vorderingenoverschot van de Gezamenlijke Overheid geleidelijk op te bouwen van 0,2% van het BBP in 2001 tot 0,7% van het BBP in 2005 en aldus de overheidsschuld versneld af te bouwen.

Artikel 2. § 1. - De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de aanbevelingen van de Hoge Raad van Financiën (afgekort H.R.F.) voor het begrotingsjaar 2001, zoals opgenomen in het Jaarverslag 2000 van de Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid”.

§ 2. – In het verlengde van de reeds in het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 onderschreven lange termijn strategie, die uitgaat van een nagenoeg constant groeiritme van de primaire uitgaven ter vrijwaring van de intertemporele neutraliteit van het budgettair beleid, en rekening houdend met de meer dan trendmatige groei van de aan de Gemeenschappen en de Gewesten toegewezen middelen inzake gedeelde en samengevoegde belastingen in 2001 die in 2002 gevolgd wordt door een quasi stabilisatie van deze middelen, onderschrijven de Gemeenschappen en de Gewesten het door de H.R.F. aanbevolen vorderingenoverschot van 0,3% van het BBP in 2001.

§3. De Gemeenschappen en de Gewesten verbinden zich ertoe om deze aanbevelingen na te leven en met deze extra middelen, elk wat hem betreft, een reserve bovenop de in het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 onderschreven saldi aan te leggen. Deze reserve kan later worden aangewend om de quasi stabilisatie van de toegewezen middelen inzake gedeelde en samengevoegde belastingen te absorberen, of beperkte fluctuaties in de middelen in latere jaren op te vangen zonder dat de trendmatige evolutie van de primaire uitgaven in gevaar komt.

§4. De Gemeenschappen en de Gewesten hebben de mogelijkheid om de eventuele begrotingsoverschotten in fondsen te storten, in overeenstemming met de ESR95-methode.

Artikel 3. Gelet op wat voorafgaat in de artikelen 1 en 2, worden de minimale begrotingsdoelstellingen voor de Gemeenschappen en de Gewesten voor de periode 2001-2005 als volgt vastgesteld:

Begrotingsdoelstellingen voor Gemeenschappen en Gewesten (a) (b)

(in mia. BEF, tenzij anders vermeld)								
	Vlaamse Gemeenschap	Franse Gemeenschap	Duitstalige Gemeenschap	Waalse Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Totaal Gemeenschappen en Gewesten		
						Verrichting klasse 8 (c)	Doelstellingen	
						(2)	(1)+(2) Mia. BEF	In % BBP
			(1)					
2001 (d)	24,0	-3,2	0,0	-1,9	-0,8	11,1	29,2	0,3
2002	13,6	-2,5	0,0	-5,6	-2,2	11,1	14,4	0,1
2003	13,1	-1,9	0,0	-5,2	-2,0	11,1	15,1	0,1
2004	12,4	-1,2	0,0	-4,7	-1,8	11,1	15,8	0,1
2005	11,3	-0,7	0,0	-4,2	-1,6	11,1	15,9	0,1

- (a) Saldi bepaald overeenkomstig de methodologie van de Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de H.R.F. (cf. nota: Aantekeningen m.b.t. de methodologie die de Afdeling hanteert bij het bepalen van de maximaal toelaatbare tekorten van de Gemeenschappen en de Gewesten).
- (b) Voor de niet in de tabel vermelde entiteiten, met name de G.G.C. en de F.G.C., wordt het door de H.R.F. aanbevolen budgettair evenwicht vooropgesteld.
- (c) Verrichtingen die in de economische classificatie van de uitgaven en de ontvangsten van de overheid, overeenkomstig het ESR 95, in klasse 8 worden ondergebracht.
- (d) Deze doelstellingen dienen bekomen te worden rekening houdend met de middelen

zoals die door de Federale Overheid worden doorgestort.

Artikel 4. De Gewesten zullen de Lokale Overheden maximaal aansporen de in het Stabiliteitsprogramma 2001-2005 vooropgestelde begrotingsdoelstellingen, die rekening houden met de electorale cyclus in de saldi van de Lokale Overheden, te realiseren. Die begrotingsdoelstellingen luiden als volgt:

Begrotingsdoelstellingen voor de Lokale Overheden					
	2001	2002	2003	2004	2005
Vorderingen-overschot	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1

Tevens zullen de Gewesten de Lokale Overheden aansporen om bij voorrang elke buitengewone opbrengst afkomstig van de verkoop van financiële activa, zoals aandelen of deelnemingen in ondernemingen, aan te wenden voor de vermindering van hun schuld of derwijze dat hun vorderingensaldo, bepaald overeenkomstig het ESR95, zo weinig mogelijk wordt belast.

Artikel 5. De Regeringen zullen erop toezien dat de evolutie van hun primaire uitgaven verenigbaar is met de naleving van hun respectievelijke begrotingsdoelstelling. Desgevallend zullen zij het beheer van vastleggingskredieten en –machtigingen en/of het verbruik van ordonnanceringskredieten bijsturen.

Artikel 6. De partijen bij dit akkoord verzoeken de Franse Gemeenschapscommissie (F.G.C.) en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (G.G.C.) zich ertoe te verbinden alles in het werk te stellen om het budgettair evenwicht dat hen door de H.R.F. wordt aanbevolen, na te leven.

Artikel 7. Met het oog op de verdere vermindering van de schuldgraad verbinden de partijen bij dit akkoord er zich toe het beheer van hun thesaurieën te optimaliseren.

Artikel 8. §1. De Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” van de H.R.F. zal verzocht worden in haar volgend advies een uitspraak te doen over de volgende elementen:

- de mate waarin afwijkingen ten opzichte van het in het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 en in onderhavige Overeenkomst onderschreven lange termijn traject kunnen aanvaard worden, gelet op de in het verleden gerealiseerde saldi of de voor de toekomst in de interne Stabiliteitsprogramma's aangegane verbintenissen tot compensatie van overschrijdingen van de norm ;
- de wijze waarop de aanwending van voorheen aangelegde reserves op de norm wordt aangerekend,

zonder hierbij de realisatie van de hoofddoelstellingen van voormelde lange termijn strategie in gevaar te brengen.

§2. De Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” zal een gedragslijn voorstellen voor de aanwending van voormelde saldi en reserves. Op basis van deze voorstellen zal het Overlegcomité Federale Regering – Gemeenschaps- en Gewestregeringen voor elke overheid geldende objectieve regels vastleggen voor de aanwending van voormelde saldi en reserves.

Indien het Overlegcomité geen consensus bereikt over de objectieve toe te passen regels, zijn de betrokken partijen niet langer gebonden door deze overeenkomst.

Artikel 9. Teneinde het budgettair beleid van de Gemeenschappen en de Gewesten in te schrijven in het huidige en in de toekomstige Stabiliteitsprogramma's van België verbinden de Gemeenschappen en de Gewesten zich ertoe elk een meerjarig intern voortschrijdend Stabiliteitsprogramma uit te werken, dat kadert in onderhavige Overeenkomst en waarvan de looptijd tenminste overeenstemt met deze van het Stabiliteitsprogramma van België. In deze interne Stabiliteitsprogramma's zullen de Gemeenschappen en de Gewesten aantonen hoe zij voor elk van de betrokken begrotingsjaren de hoger vermelde doelstellingen zullen invullen.

De Afdeling "Financieringsbehoeften van de Overheid" van de H.R.F. zal jaarlijks de uitvoering van deze Stabiliteitsprogramma's aan een evaluatie onderwerpen.

Gedaan te Brussel, op 15 december 2000, in 7 originele exemplaren in het Nederlands, het Frans en het Duits.

Voor de Federale Staat

De Eerste Minister, G. VERHOFSTADT

De Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie, J. VANDE LANOTTE

De Minister van Financiën, D. REYNDERS

Voor de Vlaamse Gemeenschap

De Minister-President van de Vlaamse Regering en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, P. DEWAELE

Voor de Franse Gemeenschap

De Minister-President van de Regering van de Franse Gemeenschap, belast met Internationale Betrekkingen, H. HASQUIN

De Minister van Begroting, Cultuur en Sport, R. DEMOTTE

Voor de Duitstalige Gemeenschap

De Minister-President van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap en Minister van Begroting, Werkgelegenheid, Gehandicaptenbeleid, Media en Sport, K.-H. LAMBERTZ

Voor het Vlaamse Gewest

De Minister-President van de Vlaamse Regering en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, P. DEWAELE

Voor het Waalse Gewest

De Minister-President van de Waalse Regering, J.-Cl. VAN CAUWENBERGHE

De Minister Vice-President en Minister van Begroting, Huisvesting, Uitrusting en Openbare Werken, M. DAERDEN

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek, F.-X. DE DONNEA

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen, G. VANHENGEL

3. Akkoord van 21 maart 2002

Op de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 21 maart 2002 werd bovendien overeengekomen dat de Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, voortaan de overheidsrekeningen volgens het ESR95 als referentie zou hanteren. De doelstellingen van het Stabiliteitsprogramma van België worden bijgevolg uitgedrukt en getoetst op basis van de ESR-benadering.

1. De Ministers bevoegd voor begroting van de Gewesten informeren de federale Minister van Begroting op welke wijze zij uitvoering (hebben) zullen (ge)geven aan artikel 4 van de overeenkomst van 15 december 2000 omtrent de budgettaire doelstellingen van de lokale overheden.

2. De Ministers bevoegd voor begroting van de Gemeenschappen en Gewesten delen de Studiedienst van Financiën hun aangepaste begroting na begrotingscontrole mede, zoals die in het betrokken parlement wordt ingediend.

Op basis hiervan stelt de Studiedienst van Financiën voor elke deelentiteit vast welk onderbenuttigingspercentage voor de uitgaven in voorkomend geval dient bereikt te worden opdat de doelstellingen vermeld in artikel 3 van de overeenkomst van 15 december 2000 worden gerealiseerd.

In de berekening van de Studiedienst van Financiën wordt rekening gehouden met:

- a) het saldo van de ordonnancerings van de begroting, verhoogd met het saldo van de ordonnancerings van de instellingen van openbaar nut categorie A en de gewest- en

gemeenschapsdiensten met afzonderlijk beheer die overeenkomstig het ESR95 geconsolideerd worden met de betrokken deelentiteit. Wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, wordt het Zorgfonds mede in rekening gebracht. De NV Aquafin in het Vlaamse Gewest en de NV Sofico in het Waalse Gewest vallen bijgevolg niet onder voormelde instellingen of diensten;

b) de weerslag van de korting op de personenbelasting in het Vlaamse Gewest.

De verschillende overheden zullen tijdens de begrotingscontrole geen beslissingen nemen waardoor het gezamenlijk saldo verslechtert van de overige fondsen en organismen die overeenkomstig het ESR95 geconsolideerd worden met de betrokken deelentiteiten.

De Gemeenschappen en Gewesten verbinden zich ertoe dit onderbenuttigingspercentage te respecteren of desgevallend hun begroting aan te passen.

In het kader van de bepalingen van de overeenkomst van 15 december 2000, verbindt de Franse Gemeenschap zich ertoe een onderbenuttigingspercentage van haar uitgavenkredieten te garanderen die minstens gelijk is aan de in 2001 vastgestelde onderbenutting (0,75%). Ze zal lenen maximum ten belope van het begrotingssaldo dat eruit zal voortvloeien.

De Ministers bevoegd voor begroting van de Gemeenschappen, Gewesten en de federale overheid zullen elk voor zich een sluitende monitoring van de uitgaven op punt stellen die de verschillende overheden in staat stelt het benodigde onderbenuttigingspercentage te garanderen. Maandelijks zullen de gegevens verbonden aan deze monitoring tussen de overheden besproken worden op basis van een model dat door de Studiedienst van Financiën wordt opgesteld.

3. Voor het begrotingsjaar 2002 worden de cijfers vermeld in artikel 3 van de overeenkomst van 15 december 2000 beschouwd als norm na vermindering ten belope van één twaalfde van de negatieve term (exclusief het kijk- en luistergeld) voor elk Gewest.

4. Aan de Afdeling "Financieringsbehoeften van de overheid" van de Hoge Raad van Financiën zal gevraagd worden om inzake de begrotingsnormering voortaan de overheidsrekeningen volgens het ESR95 als referentie te hanteren.

5. In het kader van de toepassing van het huidige protocol wordt voor het begrotingsjaar 2001 de BNI-groei vastgesteld op 1,0% zoals vermeld in de meest recente Economische Begroting.

4. Overleg Federale Overheid - Gewesten en Gemeenschappen van 22 september 2003

Ter gelegenheid van het overleg op 22 september 2003 tussen de Federale Overheid en de Gewesten en Gemeenschappen werden bepaalde afspraken gemaakt aangaande de te realiseren begrotingsdoelstellingen van de Gewesten en de Gemeenschappen voor de begrotingsjaren 2003 en 2004.

Begrotingsdoelstellingen 2003.

De Gemeenschappen en de Gewesten gaan ermee akkoord om de begrotingsdoelstellingen zoals opgenomen in de artikelen 3 en 4 van de Overeenkomst van 15 december 2000 strikt na te leven. Ten belope van het bedrag van de zogenaamde code 8 verrichtingen (275,2 miljoen euro) worden de doelstellingen van elke entiteit voor 2003 aangepast volgens een verdeelsleutel die gebaseerd is op het gemiddelde van de realisaties in code 8 gedurende de periode 1999-2002.

Deze doelstellingen zullen worden opgevolgd in een maandelijks overleg tussen de federale Minister van begroting en de deelentiteiten (“monitoring-vergadering” de laatste vrijdag van elke maand).

Eventuele herzieningen van de macro-economische parameters (ten opzicht van de cijfers die reeds zijn opgenomen in het verslag van de werkgroep van 12 september 2003) die verwerkt worden in de doorstorting in 2003 zullen integraal worden doorgerekend in de begrotingsdoelstellingen 2003 van de deelentiteiten.

Bovendien zal de conventie van 20 januari 1995 met betrekking tot de vaststelling van de parameter “reële groei” aangepast worden teneinde te vermijden dat herzieningen voor het verleden van de parameter van de reële groei door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de overgedragen middelen beïnvloeden. De herzieningen na de maand maart van het jaar $t+1$ van de reële groei van het bruto nationaal inkomen voor het jaar t zullen geen impact meer hebben op de berekening van de middelen voor de jaren na het jaar t . Voor de begrotingsjaren tot en met 2002 worden de BNI-groeivoeten zoals opgenomen in het verslag van de werkgroep van 12 september 2003 als definitief beschouwd.

Begrotingsdoelstellingen 2004.

De Gemeenschappen en de Gewesten gaan ermee akkoord om de begrotingsdoelstellingen zoals opgenomen in de artikelen 3 en 4 van de Overeenkomst van 15 december 2000 na te leven, rekening houdend met hetgeen volgt.

Het bedrag voor code 8 verrichtingen voor elk van de Gewesten wordt teruggebracht tot het tijdens het begrotingsjaar 2002 door het INR aanvaarde bedrag, zijnde 128 miljoen euro. De door het INR vastgestelde verdeling tussen de Gewesten wordt bestendigd.

De begrotingsdoelstellingen van de deelentiteiten, exclusief de code 8 verrichtingen, worden voor 2004 als volgt aangepast:

- a) aan de Gewesten zal in 2004 een bedrag van 75 miljoen euro vanuit de opbrengst inzake de repatriëring van kapitalen worden overgemaakt ten belope waarvan de begrotingsdoelstellingen voor 2004 zullen worden aangepast en worden verdeeld tussen de Gewesten op basis van de opbrengst van de successierechten gedurende de tienjarige periode 1993-2002;
- b) een bedrag van 147 miljoen euro wordt toegevoegd aan de begrotingsdoelstelling, waarbij de volgende verdeelsleutel wordt gehanteerd: Vlaams Gewest 46 %, Waals Gewest 40% en Brussels Hoofdstedelijk Gewest 14%;

- c) een bedrag van 88,33 miljoen euro wordt toegevoegd aan de begrotingsdoelstelling en als volgt verdeeld: Vlaamse Gemeenschap 56,35 miljoen euro, Waals Gewest 24,16 miljoen euro, Franse Gemeenschap 7,79 miljoen euro en Duitstalige Gemeenschap 0,02 miljoen euro.

De begrotingsuitvoering zal maandelijks opgevolgd worden in de reeds genoemde “monitoring-vergaderingen”. In voorkomend geval zullen de ordonnancerings vanaf mei 2004 beperkt worden.

